

PROGRAM STUDIÓW
KIERUNEK POŁOŻNICTWO
STUDIA I STOPNIA
PROFIL PRAKTYCZNY

2026

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka studiów	3
2. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK	4
3. Plan studiów stacjonarnych	37
4. Sylabusy	46
5. Praktyki zawodowe	215
6. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia	216
7. Wymogi związane z ukończeniem studiów	219

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa instytutu realizującego program	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Forma studiów	studia stacjonarne
Liczba semestrów	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180
Język studiów/egzaminów	polski
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat położnictwa
Łączna liczba godzin zajęć na studiach	4780
Wymiar praktyk zawodowych (miesiąc/godziny)	1200
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	46
Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	160
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	15
Ilość punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru przez studenta	1
Określenie dyscyplin oraz procentowego udziału liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin przyporządkowanej dla kierunku	Nauki o zdrowiu - 85% Nauki medyczne - 15%
Liczba punktów ECTS przyporządkowanych do zajęć kształcących umiejętności praktyczne	110
W przypadku studiów I stopnia – łączna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – studia stacjonarne	60

2. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK

Tabelę z odniesieniem kierunkowych efektów uczenia się do kategorii charakterystyki kwalifikacji określonych w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. poz. 2218) przedstawiono poniżej:

Nazwa kierunku studiów		POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia		I STOPIEŃ	
Profil kształcenia		PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się		Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
MODUŁ: NAUKI PRZEDKLINICZNE			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
WIEDZA	A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe), w tym różnice w budowie ciała noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;	P6S_WG
	A.W2.	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego;	P6S_WG
	A.W3.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	P6S_WG
	A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, powłoki wspólnej, układu hormonalnego, układu immunologicznego;	P6S_WG
	A.W5.	fizjologię rozrodu i laktacji;	P6S_WG
	A.W6.	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	P6S_WG
	A.W7.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
A.W.8.	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej oraz humoralnej i komórkowej;	P6S_WG
A.W.9.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	P6S_WG
A.W.10.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	P6S_WG
A.W.11.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	P6S_WG
A.W.12.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	P6S_WG
A.W.13.	procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;	P6S_WG
A.W.14.	stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów;	P6S_WG
A.W.15.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	P6S_WG
A.W.16.	budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;	P6S_WG
A.W.17.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	P6S_WG
A.W.18.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce, w tym w diagnostyce prenatalnej;	P6S_WG
A.W.19.	problematykę genetycznych i immunologicznych przyczyn niepłodności;	P6S_WG
A.W.20.	nowoczesne techniki badań genetycznych;	P6S_WG
A.W.21.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	P6S_WG
A.W.22.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	P6S_WG
A.W.23.	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia		I STOPIEŃ	
Profil kształcenia		PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się		Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	A.W.24.	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	P6S_WG
	A.W.25.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	P6S_WG
	A.W.26.	klasyfikację drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	P6S_WG
	A.W.27.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	P6S_WG
	A.W.28.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	P6S_WG
	A.W.29.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	P6S_WG
	A.W.30.	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	P6S_WG
	A.W.31.	podstawowe zasady farmakoterapii;	P6S_WG
	A.W.32.	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;	P6S_WG
	A.W.33.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_WG
	A.W.34.	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	P6S_WG
	A.W.35.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej;	P6S_WG
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
UMIEJĘTNOŚCI	A.U.1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i dorosłego;	P6S_UW
	A.U.2.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	P6S_UW
	A.U.3.	interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
A.U.4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	P6S_UW
A.U.5.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	P6S_UW
A.U.6.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz w diagnostyce prenatalnej;	P6S_UW
A.U.7.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	P6S_UW
A.U.8.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	P6S_UW
A.U.9.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	P6S_UW
A.U.10.	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	P6S_UW
A.U.11.	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	P6S_UW
A.U.12.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	P6S_UW
A.U.13.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	P6S_UW
A.U.14.	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_UW
A.U.15.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	P6S_UW
A.U.16.	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	P6S_UW
A.U.17.	stosować zasady ochrony radiologicznej;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO		
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ		
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6	
MODUŁ: NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W POŁOŻNICTWIE			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
WIEDZA	B.W.1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka i jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	P6S_WG
	B.W.2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, w tym zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	P6S_WG
	B.W.3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	P6S_WG
	B.W.4.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości oraz cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	P6S_WG
	B.W.5.	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;	P6S_WG
	B.W.6.	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;	P6S_WG
	B.W.7.	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do sędziectwa oraz tranzykcji płci;	P6S_WG
	B.W.8.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	P6S_WG
	B.W.9.	specyficzne problemy psychologiczne występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy i klimakterium);	P6S_WG
	B.W.10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej, w szczególności w opiece położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej;	P6S_WG
	B.W.11.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	P6S_WG
	B.W.12.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	P6S_WG
	B.W.13.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	P6S_WG
	B.W.14.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstawaniu;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
B.W.15.	pojęcia i zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	P6S_WK
B.W.16.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	P6S_WK
B.W.17.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	P6S_WK
B.W.18.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	P6S_WG
B.W.19.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	P6S_WG
B.W.20.	społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądanego oraz problemy małoletnich i samotnych matek;	P6S_WG
B.W.21.	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu położnej;	P6S_WG
B.W.22.	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	P6S_WG
B.W.23.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	P6S_WG
B.W.24.	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	P6S_WG
B.W.25.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	P6S_WG
B.W.26.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	P6S_WK
B.W.27.	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	P6S_WK
B.W.28.	podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej oraz formy prawne wykonywania zawodu położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	P6S_WK
B.W.29.	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu położnej, z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	P6S_WK
B.W.30.	prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa przysługujące kobiecie rodzącej oraz uprawnienia związane z rodzicielstwem;	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	B.W.31. pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	P6S_WK
	B.W.32. kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	P6S_WK
	B.W.33. podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	P6S_WG
	B.W.34. istotę profilaktyki i prewencji chorób;	P6S_WG
	B.W.35. zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	P6S_WG
	B.W.36. swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	P6S_WG
	B.W.37. międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;	P6S_WG
	B.W.38. przedmiot etyki ogólnej i zawodowej położnej;	P6S_WG
	B.W.39. problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;	P6S_WG
	B.W.40. istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;	P6S_WG
	B.W.41. Kodeks etyki dla położnych Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (International Confederation of Midwives, ICM) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	P6S_WK
	B.W.42. problemy bioetyczne w aspekcie sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (w szczególności klonowanie embrionów ludzkich), eutanazji oraz surogacji, procedur adopcyjnych i ustalania ojcostwa, a także tranzycji płci;	P6S_WK
	B.W.43. odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji położniczych zgodnych z etyką zawodową;	P6S_WK
	B.W.44. priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	P6S_WK
	B.W.45. znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	P6S_WK
	B.W.46. rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	P6S_WK
	B.W.47. proces podejmowania decyzji w zespole;	P6S_WK
	B.W.48. metody samooceny pracy zespołu;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia		I STOPIEŃ	
Profil kształcenia		PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się		Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	B.W.49.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	P6S_WK
	B.W.50.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	P6S_WK
	B.W.51.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentce lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem;	P6S_WK
	B.W.52.	zasady komunikowania się z pacjentką odmienną kulturowo oraz pacjentką niedowidzącą i niewidzącą oraz niedosłyszącą i niesłyszącą;	P6S_WK
	B.W.53.	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy;	P6S_WK
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
UMIEJĘTNOŚCI	B.U.1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6S_UW
	B.U.2.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	P6S_UW
	B.U.3.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	P6S_UW
	B.U.4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna oraz wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej, a także informować o specjalistycznych formach pomocy;	P6S_UW
	B.U.5.	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małoletnich i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;	P6S_UW
	B.U.6.	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;	P6S_UW
	B.U.7.	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w okresie klimakterium, a także w związku z transycją płci;	P6S_UW
	B.U.8.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentką i członkami zespołu interprofesjonalnego;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
B.U.9.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece nad kobietą, w tym nad pacjentką i jej rodziną w sytuacji straty ciąży, ciężkiej choroby lub niepełnosprawności dziecka oraz choroby przewlekłej lub o niepomyślnym rokowaniu;	P6S_UW
B.U.10.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;	P6S_UW
B.U.11.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	P6S_UW
B.U.12.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej położnej takich jak ciężka choroba pacjentki, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	P6S_UW
B.U.13.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	P6S_UW
B.U.14.	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	P6S_UW
B.U.15.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczych;	P6S_UW
B.U.16.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług położniczych;	P6S_UW
B.U.17.	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej położnej oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	P6S_UW
B.U.18.	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	P6S_UW
B.U.19.	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6S_UW
B.U.20.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	P6S_UW
B.U.21.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej położnej;	P6S_UW
B.U.22.	rozpoznawać potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów wynikające z odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej położnej;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia		I STOPIEŃ	
Profil kształcenia		PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się		Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	B.U.23.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	P6S_UW
	B.U.24.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	P6S_UW
	B.U.25.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	P6S_UW
	B.U.26.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;	P6S_UW
	B.U.27.	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	P6S_UK
	B.U.28.	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P6S_UK
MODUŁ: NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
WIEDZA	C.W.1.	status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju zawodowego położnej;	P6S_WG
	C.W.2.	definicję zawodu położnej według Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM), funkcje i zadania zawodowe położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;	P6S_WG
	C.W.3.	udział położnej w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	P6S_WK
	C.W.4.	istotę opieki położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Callista Roy, Ramona Mercer);	P6S_WG
	C.W.5.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa oraz obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarstwa i położniczych w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
C.W.6.	metody, sposoby, zasady, techniki, procedury i algorytmy stosowane w praktyce zawodowej położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie połogu oraz jej dzieckiem, a także nad kobietą zagrożoną chorobą i kobietą z chorobą ginekologiczną, oraz w związku z tranzycją płci;	P6S_WG
C.W.7.	czynniki wpływające na przebieg gojenia się ran oraz sposoby gojenia się ran i zasady postępowania z raną czystą, zanieczyszczoną i zakażoną;	P6S_WG
C.W.8.	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wykonywane w okresie noworodkowym i niemowlęcym oraz zalecane kobietom w okresie ciąży, oraz ich działanie;	P6S_WG
C.W.9.	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania szczepień ochronnych;	P6S_WG
C.W.10.	procedury wykonywania szczepień ochronnych w aspekcie bezpieczeństwa pacjentki i osoby wykonującej szczepienie;	P6S_WG
C.W.11.	zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług położniczych i prowadzenia dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji w postaci elektronicznej, oraz jej zabezpieczenia;	P6S_WG
C.W.12.	koncepcje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	P6S_WG
C.W.13.	zadania położnej w zakresie promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	P6S_WG
C.W.14.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	P6S_WG
C.W.15.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych położnej oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	P6S_WK
C.W.16.	kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej, warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz zasady kontraktowania i koordynowania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6S_WG
C.W.17.	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do wykonywania szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa, procedury obowiązujące w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;	P6S_WG
C.W.18.	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego i chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
C.W.19.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;	P6S_WG
C.W.20.	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią, oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;	P6S_WG
C.W.21.	zasady oceny stanu odżywienia, przyczyny i rodzaje niedożywienia oraz zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	P6S_WG
C.W.22.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P6S_WG
C.W.23.	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na położniczych stanowiskach pracy;	P6S_WG
C.W.24.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na położniczych stanowiskach pracy;	P6S_WK
C.W.25.	podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	P6S_WG
C.W.26.	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej położnej;	P6S_WG
C.W.27.	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	P6S_WG
C.W.28.	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w położnictwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	P6S_WG
C.W.29.	uwarunkowania zapewnienia jakości w opiece położniczej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	P6S_WG
C.W.30.	zakres badania podmiotowego i badania fizykalnego noworodka (z uwzględnieniem oceny odruchów noworodkowych), niemowlęcia i pacjenta dorosłego w zakresie uprawnień zawodowych położnej;	P6S_WG
C.W.31.	zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i badania fizykalnego;	P6S_WG
C.W.32.	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego, w szczególności noworodka, niemowlęcia oraz kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia, dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	P6S_WG
C.W.33.	system opisu objawów i dolegliwości pacjentki według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Aggravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	– przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);	
C.W.34.	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw;	P6S_WG
C.W.35.	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez położną z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6S_WG
C.W.36.	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	P6S_WG
C.W.37.	zasady przygotowania pacjentki do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	P6S_WG
C.W.38.	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, zaburzenia elektrolitowe, niedokrwienie, martwica mięśnia sercowego);	P6S_WG
C.W.39.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	P6S_WG
C.W.40.	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem roli specjalisty do spraw epidemiologii;	P6S_WG
C.W.41.	zasady profilaktyki, mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	P6S_WG
C.W.42.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	P6S_WG
C.W.43.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej położnej;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia		I STOPIEŃ	
Profil kształcenia		PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się		Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	C.W.44.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjentki;	P6S_WG
	C.W.45.	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń realizowanych przez położną;	P6S_WG
	C.W.46.	rodzaje systemów telemedycznych, z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	P6S_WG
	C.W.47.	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	P6S_WG
	C.W.48.	zakres i zasady udziału położnej w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia;	P6S_WG
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
UMIEJĘTNOŚCI	C.U.1.	posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej	P6S_UW
	C.U.2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety z chorobą ginekologiczną, kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie porodu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej;	P6S_UW
	C.U.3.	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	P6S_UW
	C.U.4.	przygotowywać kobietę i jej dziecko oraz stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu;	P6S_UW
	C.U.5.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej i talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI)), w tym noworodka po porodzie, oraz pulsoksymetrię, gazometrię, w tym z krwi pępowinowej oraz interpretować ich wyniki;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
C.U.6.	wystawiać skierowania na wykonanie badań diagnostycznych określonych w przepisach prawa oraz pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy specjalistycznych badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz u mężczyzn w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci;	P6S_UW
C.U.7.	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytoonkologiczny, w tym na podłoże płynne i metodą tradycyjną, pobierać materiał w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci oraz zabezpieczyć pobrany materiał – zgodnie z obowiązującymi procedurami;	P6S_UW
C.U.8.	pobierać materiał biologiczny (wymaz z warg sromowych, przedsionka pochwy, tylnego sklepienia pochwy, okolicy odbytu oraz z jamy ustnej) od kobiety będącej ofiarą przemocy seksualnej oraz zabezpieczyć pobrany materiał zgodnie z obowiązującymi procedurami;	P6S_UW
C.U.9.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	P6S_UW
C.U.10.	wykonać badania przesiewowe noworodka;	P6S_UW
C.U.11.	wykonać badanie piersi, ocenić gruczoł piersiowy i prowadzić edukację w zakresie samobadania;	P6S_UW
C.U.12.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki sprawowanej przez położną;	P6S_UW
C.U.13.	obliczyć dawkę leku, podawać pacjentce leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	P6S_UW
C.U.14.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	P6S_UW
C.U.15.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, usuwać cewnik oraz monitorować diurezę i prowokować mikcję, a także prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów w organizmie pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	P6S_UW
C.U.16.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	P6S_UW
C.U.17.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe u kobiety, noworodka i niemowlęcia;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
C.U.18.	zakładać zgłębnik do żołądka kobiety, noworodka i niemowlęcia, monitorować jego położenie i drożność oraz go usuwać;	P6S_UW
C.U.19.	wykorzystywać dostępne metody i techniki karmienia pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	P6S_UW
C.U.20.	wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	P6S_UW
C.U.21.	dobierać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;	P6S_UW
C.U.22.	usunąć dren z rany pooperacyjnej u pacjentki po operacji w obrębie jamy brzusznej, miednicy lub krocza;	P6S_UW
C.U.23.	ocenić proces gojenia się rany i zaopatrzyć ranę w ramach pomocy doraźnej;	P6S_UW
C.U.24.	ocenić ryzyko zakażenia rany oraz rozpoznać powikłania rany;	P6S_UW
C.U.25.	usunąć szwy z rany krocza, po cięciu cesarskim, cewniku i operacji ginekologicznej;	P6S_UW
C.U.26.	przemieszczać i pozycjonować pacjentkę z wykorzystaniem różnych technik i metod, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjentki i położnej;	P6S_UW
C.U.27.	przewodzić wykonywanie ćwiczeń czynnych i biernych oraz gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych pacjentki;	P6S_UW
C.U.28.	stosować zabiegi przeciwwzpalne;	P6S_UW
C.U.29.	wykonywać szczepienia ochronne, w tym przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), wirusowi Human Papilloma Virus (HPV), COVID-19, tężcowi, pneumokokom oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne, w szczególności okresu noworodkowego i kobietom ciężarnym, zgodnie z przepisami prawa;	P6S_UW
C.U.30.	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u kobiety, noworodka i niemowlęcia po szczepieniu ochronnym, a także podejmować stosowne działania;	P6S_UW
C.U.31.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, stosować środki ochrony indywidualnej, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia oraz zakładać odzież operacyjną;	P6S_UW
C.U.32.	stosować zasady aseptyki i antyseptyki mające zastosowanie w praktyce zawodowej położnej, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować procedurę poekspozycyjną;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
C.U.33.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	P6S_UW
C.U.34.	oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz z wykorzystaniem narzędzi pomiaru, a także edukować kobietę w zakresie samokontroli stanu zdrowia;	P6S_UW
C.U.35.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia;	P6S_UO
C.U.36.	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	P6S_UW
C.U.37.	diagnozować sytuację kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia oraz jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	P6S_UW
C.U.38.	współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarką podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej) sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną oraz z asystentem rodziny;	P6S_UO
C.U.39.	rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;	P6S_UW
C.U.40.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	P6S_UW
C.U.41.	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	P6S_UW
C.U.42.	stosować i zalecać diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;	P6S_UW
C.U.43.	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;	P6S_UW
C.U.44.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	C.U.45. monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;	P6S_UW
	C.U.46. planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej położnej;	P6S_UU
	C.U.47. współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej;	P6S_UW
	C.U.48. podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole;	P6S_UW
	C.U.49. nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;	P6S_UO
	C.U.50. przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne noworodka, niemowlęcia i kobiety w każdym okresie jej życia, z uwzględnieniem sytuacji zdrowotnej, oraz analizować i interpretować jego wyniki;	P6S_UW
	C.U.51. zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta (kobiety, noworodka, niemowlęcia) według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);	P6S_UW
	C.U.52. rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia i dorosłego, w szczególności kobiety w różnych okresach jej życia;	P6S_UW
	C.U.53. wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjentki (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta (noworodka, niemowlęcia, kobiety);	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
C.U.54.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6S_UW
C.U.55.	stosować skale lub kwestionariusze wykorzystywane do diagnozowania stanu zdrowia oraz oceny ryzyka wystąpienia zaburzeń u noworodka, niemowlęcia i dorosłego;	P6S_UW
C.U.56.	formułować wstępne rozpoznanie stanu zdrowia noworodka, niemowlęcia i dorosłego na podstawie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego oraz dokumentować wynik rozpoznania dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	P6S_UW
C.U.57.	wykonać badanie EKG, EKG prawokomorowe oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi u pacjentki w spoczynku oraz interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca;	P6S_UW
C.U.58.	rozpoznać, na podstawie zapisu EKG, zaburzenia zagrażające życiu lub zdrowiu pacjentki;	P6S_UW
C.U.59.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	P6S_UW
C.U.60.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, miejsca operowanego i ran przewlekłych oraz zakażeniu ogólnoustrojowemu;	P6S_UW
C.U.61.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	P6S_UW
C.U.62.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	P6S_UW
C.U.63.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	P6S_UW
C.U.64.	posługiwać się językiem migowym oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentką niedosłyszącą lub niesłyszącą;	P6S_UK
C.U.65.	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	P6S_UW
C.U.66.	wspierać pacjentkę w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby;	P6S_UK

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO		
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ		
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6	
MODUŁ: NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
WIEDZA	D.W.1.	zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, przedwczesnego i patologicznego, zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych oraz standardy prowadzenia porodu przez położną	P6S_WG
	D.W.2.	mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni i tylny, ułożenia odgięciowe), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej kobiety rodzącej i porodów bliźniaczych;	P6S_WG
	D.W.3.	powikłania przebiegu porodu zależne od nieprawidłowej budowy miednicy kostnej kobiety rodzącej, nieprawidłowego usytuowania płodu w macicy, zaburzeń w przebiegu mechanizmu porodowego, zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, zaburzeń w rozwieraniu części pochwowej szyjki macicy, zaburzeń w funkcjonowaniu, oddzielaniu i wydalaniu łożyska oraz zasady postępowania w tych sytuacjach położniczych;	P6S_WG
	D.W.4.	zadania położnej podczas porodu ze znieczuleniem farmakologicznym, porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego oraz porodu martwego dziecka;	P6S_WG
	D.W.5.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (w tym krwotoki położnicze, zator wodami płodowymi, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);	P6S_WG
	D.W.6.	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody preindukcji, indukcji i stymulacji czynności skurczowej;	P6S_WG
	D.W.7.	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowanych metod łagodzenia bólu porodowego;	P6S_WG
	D.W.8.	metody monitorowania dobrostanu płodu w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu w okresie okołoporodowym;	P6S_WG
	D.W.9.	zasady opieki nad noworodkiem bezpośrednio po urodzeniu;	P6S_WG
	D.W.10.	uwarunkowania stanu zagrożenia życia noworodka oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	P6S_WG
	D.W.11.	początkowe i zaawansowane zabiegi wykonywane podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	D.W.12. zadania położnej w monitorowaniu przebiegu ciąży i ocenie ryzyka położniczego;	P6S_WG
	D.W.13. metody i techniki komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą lub stosowane leczenie;	P6S_WG
	D.W.14. etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;	P6S_WG
	D.W.15. zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w okresie ciąży fizjologicznej i ciąży o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu, a także wydolności łożyska, oraz rolę położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;	P6S_WG
	D.W.16. zasady monitorowania stanu płodu za pomocą fonokardiografii i elektrokardiografii (bezpośredniej, brzusznej);	P6S_WG
	D.W.17. zasady i metody monitorowania stanu płodu w stanach zagrożenia życia kobiety ciężarnej (w tym wstrząs, rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe, rzucawka, ostry brzuch);	P6S_WG
	D.W.18. rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy opieki położniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie porodu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz z zaburzeń psychicznych;	P6S_WG
	D.W.19. zadania położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży i porodu, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych u kobiety;	P6S_WG
	D.W.20. definicję porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, nad noworodkiem i ich rodziną;	P6S_WG
	D.W.21. proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią oraz działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;	P6S_WG
	D.W.22. zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;	P6S_WG
	D.W.23. uwarunkowania i zasady organizacji trójstopniowej opieki perinatalnej, w tym perinatalnej opieki hospicyjnej;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
D.W.24.	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;	P6S_WG
D.W.25.	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną i rodzącą oraz z noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;	P6S_WG
D.W.26.	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;	P6S_WG
D.W.27.	elementy diagnostyki prenatalnej (podstawy i wskazania do wykonania diagnostyki prenatalnej, badania prenatalne nieinwazyjne i inwazyjne);	P6S_WG
D.W.28.	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;	P6S_WG
D.W.29.	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;	P6S_WG
D.W.30.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;	P6S_WG
D.W.31.	prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia, naturalne metody regulacji poczęć oraz rodzaje antykoncepcji;	P6S_WG
D.W.32.	granice norm i patologie seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;	P6S_WG
D.W.33.	cele i zasady opieki prekonceptyjnej oraz rolę położnej w tej opiece;	P6S_WG
D.W.34.	czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;	P6S_WG
D.W.35.	etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodowego i nietrzymania moczu;	P6S_WG
D.W.36.	postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych, chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodowego i wysiłkowym nietrzymaniem moczu;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
D.W.37.	zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie;	P6S_WG
D.W.38.	rodzaje zabiegów ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia oraz zasady asystowania przy tych zabiegach;	P6S_WG
D.W.39.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie klimakterium;	P6S_WG
D.W.40.	udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;	P6S_WG
D.W.41.	etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;	P6S_WG
D.W.42.	charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodno pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (International Federation of Gynecology and Obstetrics, FIGO) oraz stopnie zaawansowania nowotworu według klasyfikacji stopnia zaawansowania nowotworu TNM (Tumour – guz (pierwotny), Node – węzeł (chłonny), Metastases – przerzuty (odległe));	P6S_WG
D.W.43.	zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodno i piersi;	P6S_WG
D.W.44.	czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;	P6S_WG
D.W.45.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie noworodka i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości i stanu klinicznego;	P6S_WG
D.W.46.	rodzaje odporności, czynniki modyfikujące odporność oraz odrębności układu odpornościowego noworodka;	P6S_WG
D.W.47.	zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadą i urazem okołoporodowym, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV, w zależności od stopnia jego dojrzałości;	P6S_WG
D.W.48.	zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka;	P6S_WG
D.W.49.	zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
D.W.50.	działania profilaktyczne podejmowane wobec dziecka w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;	P6S_WG
D.W.51.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarskiej w najczęstszych chorobach wieku rozwojowego, w szczególności chorobach niemowląt;	P6S_WG
D.W.52.	zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;	P6S_WG
D.W.53.	metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka, w szczególności niemowlęcia	P6S_WG
D.W.54.	zasady opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem, w szczególności niemowlęciem, w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	P6S_WG
D.W.55.	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz postępowanie z raną oparzeniową u niemowlęcia i sposoby jej pielęgnowania;	P6S_WG
D.W.56.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarskiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu człowieka;	P6S_WG
D.W.57.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej w zakresie samodzielnego wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych oraz zasady wykonywania badania EKG i interpretowania jego wyniku;	P6S_WG
D.W.58.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjentki w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	P6S_WG
D.W.59.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;	P6S_WG
D.W.60.	zasady przygotowania pacjentki do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, specyfikę pracy w bloku operacyjnym, a także zasady opieki nad pacjentką po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	P6S_WG
D.W.61.	zasady opieki nad pacjentką z przetoką jelitową i przetoką moczową wyłonionymi czasowo i na stałe oraz pacjentką objętą terapią żywieniową;	P6S_WG
D.W.62.	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
D.W.63.	etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym w depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senu;	P6S_WG
D.W.64.	zasady postępowania wspierającego, edukacyjnego i psychoterapeutycznego w przypadku poronienia, urodzenia dziecka martwego, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego;	P6S_WG
D.W.65.	psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;	P6S_WG
D.W.66.	stany zagrożenia zdrowia i ich objawy kliniczne oraz aparaturę wykorzystywaną w diagnostyce;	P6S_WG
D.W.67.	wytyczne i zasady postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie według Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	P6S_WG
D.W.68.	zasady przyrządowego i bezprzyrządowego monitorowania stanu zdrowia kobiety i noworodka w intensywnej terapii;	P6S_WG
D.W.69.	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	P6S_WG
D.W.70.	farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego (analgezja wziewna, regionalna i miejscowa, dożylna lub domięśniowe stosowanie opioidów), przygotowanie do analgezji, zasady postępowania w przypadku analgezji i monitorowania jej przebiegu oraz opieki nad kobietą rodzącą, w okresie połogu i nad noworodkiem;	P6S_WG
D.W.71.	metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;	P6S_WG
D.W.72.	rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;	P6S_WG
D.W.73.	zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych, ginekologiczno-onkologicznych i chirurgicznych w obrębie piersi, w tym po mastektomii;	P6S_WG
D.W.74.	zasady rehabilitacji wspierającej rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO		
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ		
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6	
	D.W.75. zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6S_WG	
	D.W.76. procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;	P6S_WG	
	D.W.77. obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	P6S_WG	
	D.W.78. działania zapobiegające następstwom nagłych stanów zagrożenia zdrowia, w szczególności poresuscytacyjnym;	P6S_WG	
	D.W.79. przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty położnictwa;	P6S_WG	
	D.W.80. znaczenie badań naukowych dla praktyki zawodowej położnej i rozwoju zawodu położnej;	P6S_WG	
	D.W.81. położnicze organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	P6S_WG	
	D.W.82. metody i techniki prowadzenia badań naukowych w położnictwie;	P6S_WG	
	D.W.83. zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej;	P6S_WK	
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
UMIEJĘTNOŚCI	D.U.1.	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu, płodu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;	P6S_UW
	D.U.2.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;	P6S_UW
	D.U.3.	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;	P6S_UW
	D.U.4.	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;	P6S_UW
	D.U.5.	ustalać indywidualny plan porodu, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
D.U.6.	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu drogami i siłami natury;	P6S_UW
D.U.7.	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu, interpretować wyniki tej oceny oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania;	P6S_UW
D.U.8.	monitorować dobrostan płodu podczas ciąży i porodu z wykorzystaniem badania kardiotokograficznego (KTG) oraz dokonać interpretacji zapisów KTG kobiety ciężarnej i rodzącej;	P6S_UW
D.U.9.	ocenić zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;	P6S_UW
D.U.10.	przygotować pacjentkę do testu niestresowego (Non stress test, NST) oraz do testów stresowych;	P6S_UW
D.U.11.	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;	P6S_UW
D.U.12.	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I i II stopnia;	P6S_UW
D.U.13.	prowadzić i przyjmować poród fizjologiczny oraz miednicowy;	P6S_UW
D.U.14.	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zakażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;	P6S_UW
D.U.15.	rozpoznawać stany nagłe w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;	P6S_UW
D.U.16.	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobywanie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);	P6S_UW
D.U.17.	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny i algorytmów;	P6S_UW
D.U.18.	rozpoznawać stan zagrożenia życia oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	D.U.19. monitorować w sposób bezprzyrzadowy i przyrzadowy czynności życiowe noworodka;	P6S_UW
	D.U.20. dobrać właściwe środki i metody w świadczeniu opieki w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	P6S_UW
	D.U.21. wykonać początkowe zabiegi resuscytacyjne u noworodka (zabezpieczenie przed utratą ciepła, udrożnienie dróg oddechowych, stymulacja dotykiem);	P6S_UW
	D.U.22. wykonać zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u noworodka, z wyłączeniem intubacji dotchawiczej;	P6S_UW
	D.U.23. zapobiegać powikłaniom wynikającym z resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	P6S_UW
	D.U.24. stosować metody komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą, w tym w sytuacjach szczególnych w opiece okołoporodowej, lub ze względu na stosowane leczenie;	P6S_UK
	D.U.25. komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia i sytuacji położniczej pacjentki;	P6S_UK
	D.U.26. rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistyczną;	P6S_UW
	D.U.27. ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;	P6S_UW
	D.U.28. planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;	P6S_UW
	D.U.29. wdrażać standardy opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;	P6S_UW
	D.U.30. promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;	P6S_UW
	D.U.31. realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami ciężarnymi i w okresie porodu;	P6S_UW
	D.U.32. rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;	P6S_UW
	D.U.33. stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
D.U.34.	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą w okresie okołoporodowym powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i nie położniczymi;	P6S_UO
D.U.35.	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji szczególnej obejmującej poronienie, urodzenie dziecka martwego, niezdolnego do życia, z wadą i urazem okołoporodowym lub z ciężką chorobą;	P6S_UW
D.U.36.	dokonać oceny dobrostanu płodu za pomocą dostępnych metod klinicznych oraz wskazać różnice i podobieństwa w ocenie dobrostanu płodu za pomocą metod bezpośrednich i pośrednich;	P6S_UW
D.U.37.	dokonać wyboru metod rejestracji dobrostanu płodu, uwzględniając czas trwania ciąży, objawy kliniczne oraz stan kobiety ciężarnej i płodu;	P6S_UW
D.U.38.	zaproponować metody weryfikacji zapisu KTG w ciąży o przebiegu patologicznym oraz analizować cechy charakteryzujące zapisy KTG w wybranych chorobach wklajających przebieg ciąży;	P6S_UW
D.U.39.	ocenić zagrożenia płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;	P6S_UW
D.U.40.	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małoletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;	P6S_UW
D.U.41.	przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie zachowań prekoncepcyjnych;	P6S_UK
D.U.42.	prowadzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć i środków antykoncepcyjnych;	P6S_UK
D.U.43.	sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad osobą w związku z tranzycją płci i w sytuacji zaburzeń płodności;	P6S_UW
D.U.44.	planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekoncepcyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;	P6S_UW
D.U.45.	planować i sprawować opiekę nad pacjentką doświadczającą niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;	P6S_UW
D.U.46.	rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
D.U.47.	rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych, w tym ocenić wynik badania cytologicznego według klasyfikacji Papanicolaou i w systemie Bethesda;	P6S_UW
D.U.48.	rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodnego oraz uczestniczyć w profilaktyce i leczeniu zaburzeń uroginekologicznych;	P6S_UW
D.U.49.	rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;	P6S_UW
D.U.50.	przygotowywać pacjentkę do ginekologicznych zabiegów operacyjnych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik, planować i realizować opiekę po takich zabiegach oraz podczas radio- i chemioterapii, przygotowywać pacjentkę do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z jej rodziną, a także asystować przy zabiegach ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia;	P6S_UW
D.U.51.	planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego, w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;	P6S_UW
D.U.52.	dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;	P6S_UW
D.U.53.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z udzielania świadczeń specjalistycznych w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka oraz monitorować stan noworodka po resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	P6S_UW
D.U.54.	przygotować noworodka do resuscytacji za pomocą aparatu Neopuff, do podłączenia wentylacji wspomagającej czynność oddechową przez zastosowanie nCPAP oraz aparatu Infant Flow;	P6S_UW
D.U.55.	rozpoznawać i klasyfikować NOP i charakteryzować miejscowe oraz uogólnione reakcje organizmu występujące u noworodka po szczepieniu ochronnym, a także udzielać wyczerpujących informacji na temat postępowania w przypadku ich wystąpienia;	P6S_UW
D.U.56.	oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;	P6S_UW
D.U.57.	rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka, w szczególności niemowląt i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
D.U.58.	udzielać pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz pielęgnować ranę oparzeniową u niemowlęcia;	P6S_UW
D.U.59.	rozpoznawać problemy zdrowotne pacjentek i planować opiekę nad pacjentką w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;	P6S_UW
D.U.60.	rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowania na ich wykonanie, zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	P6S_UW
D.U.61.	wykonywać badanie EKG i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu pacjentki oraz monitorować zapis czynności bioelektrycznej serca na kardiomonitorze pod kątem stanów zagrożenia jej zdrowia i życia;	P6S_UW
D.U.62.	planować opiekę nad pacjentką w przebiegu chorób chirurgicznych oraz rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i im zapobiegać;	P6S_UO
D.U.63.	prowadzić opiekę pooperacyjną w położnictwie i ginekologii;	P6S_UW
D.U.64.	rozpoznawać problemy pacjentek z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi w okresie dojrzewania, okołoporodowym i klimakterium, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne, w tym psychoedukację;	P6S_UW
D.U.65.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	P6S_UK
D.U.66.	rozpoznać stan zagrożenia życia;	P6S_UW
D.U.67.	przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową dorosłego (w szczególności kobiety ciężarnej i rodzącej), noworodka i niemowlęcia, zgodnie z algorytmem zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	P6S_UW
D.U.68.	przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;	P6S_UW
D.U.69.	oceniać poziom bólu, w tym bólu porodowego, reakcję pacjentki na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	P6S_UW
D.U.70.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową po operacjach ginekologicznych, porodzie drogami natury i cięciu cesarskim;	P6S_UW
D.U.71.	stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną i rodzącą oraz z chorobą ginekologiczną;	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO	
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ	
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY	
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis	Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	D.U.72. przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;	P6S_UW
	D.U.73. prowadzić rehabilitację wspierającą rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;	P6S_UW
	D.U.74. udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia (w tym doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia, tamować krwawienia i krwotoki) oraz przygotowywać pacjentkę do transportu w takich przypadkach;	P6S_UW
	D.U.75. ocenić stan zagrożenia zdrowotnego, w szczególności wymagający podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS) na podstawie monitorowania bezprzyrządowego;	P6S_UW
	D.U.76. zapobiegać powikłaniom wynikającym z podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS);	P6S_UW
	D.U.77. wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	P6S_UW
	D.U.78. krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej położnej;	P6S_UU
	D.U.79. stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej;	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
	K.S1. kierowania się dobrem pacjentki, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem w ramach uprawnień zawodowych położnej;	P6S_KR
	K.S2. przestrzegania praw pacjentki i zasad humanizmu;	P6S_KR
	K.S3. samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu położnej zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentką;	P6S_KR
	K.S4. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6S_KO
	K.S5. zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6S_KK
	K.S6. przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjentki;	P6S_KK

Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO		
Poziom kształcenia	I STOPIEŃ		
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis		Kod składnika odpowiednio z poziomu 6
	K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w ramach uprawnień zawodowych położnej.	P6S_KK

Plan studiów
Kierunek: Położnictwo
 od roku akademickiego 2026/2027
 (2026 – 2029)
 studia stacjonarne I stopnia
 profil praktyczny

Semestr I

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Anatomia	A	30						E	1
2.					30			30			O
3.		Fizjologia	A	20						E	1
4.					30			30			O
5.		Dietetyka	C	15						O	0,5
6.					10			15			O
7.		Mikrobiologia i parazytologia	A	30						O	1
8.					15			10			O
9.		Radiologia	A	20						O	0,5
10.					10						O
11.		Psychologia	B		30			15		O	2
12.		Pedagogika	B		20			10		O	1
13.		Prawo medyczne	B		20			10		O	1
14.		Socjologia	B		20			10		O	1
15.		Język angielski	B		30					O	1
16.		Etyka zawodu położnej	B	10						O	0,5
17.		Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym	B	10				5		O	1
18.					30						O
19.		Zdrowie publiczne	B		20			10		O	1
20.		Podstawy położnictwa	C	30						O	1
21.							120				O
22.		Zakażenia szpitalne	C		25			15		O	1,5

23.		Wychowanie fizyczne		30					O		
<i>W sumie godzin</i>				165	320	120	160	0	0		
<i>Razem godzin w semestrze</i>				765							28,5
<i>Suma punktów ECTS</i>											

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS	
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)			
1.		Patologia	A	30						O	1	
2.					10		15				O	1
3.		Embriologia i genetyka	A	30						O	1	
4.					15		10				O	1
5.		Farmakologia	A	30						E	2	
6.					30		20				O	2
7.		Język angielski	B		30					O	1	
8.		Podstawy położnictwa	C			80	30			E	4	
9.									160		O	5
10.										80	O	3
11.		Promocja zdrowia	C	10						O	0,5	
12.					15		10				O	1
13.									20		O	1
14.		Badanie fizykalne w praktyce zawodowej położnej	C	10						O	0,5	
12.							40	30			O	2,5
13.		Opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej	C	15						O	0,5	
15.		Biochemia i biofizyka	A	30						O	1	
16.					15		10				O	1
17.		Organizacja pracy położnej	C	15						O	0,5	
18.					10		15				O	1
19.		Przedmiot do wyboru	C	15						O	0,5	
20.					10		5				O	0,5
21.		Wychowanie fizyczne			30					O		
W sumie godzin				185	165	120	145	180	80			
Razem godzin w semestrze				875							31,5	
Suma punktów ECTS												

Moduły obieralne

19.		Język migowy	C	15						O	0,5
20.					10		5				O
19.		Telemedycyna i e-zdrowie	C	15						O	0,5
20.					10		5				O

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS	
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)			
1.		Język angielski	B		30					O	1	
2.		Opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej	C		30		30			O	2	
3.		Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	C		25		15			O	1,5	
4.		Techniki położnicze i prowadzenie porodu	D		160					O	5,5	
6.		Położnictwo i opieka położnicza	D	50						E	1,5	
7.		Położnicza				30	20			O	1,5	
9.		Ginekologia i opieka ginekologiczna	D	45						E	1,5	
10.		Ginekologiczna				30	25			O	2	
12.		Neonatologia i opieka neonatologiczna	D	25						E	1	
13.		Neonatologiczna				15	20			O	1	
15.		Choroby wewnętrzne	D	25						O	0,5	
16.						10				O	0,5	
17.								20			O	0,5
18.									40		O	2
19.		Chirurgia	D	25						O	0,5	
20.						10	20			O	1	
22.									40		O	2
23.		Podstawy ratownictwa medycznego	D	15						O	0,5	
24.							15	15			O	1
26.		Badania naukowe w położnictwie	D	10						O	0,5	
27.						20		15			O	1
W sumie godzin				195	265	110	180	80	0			
Razem godzin w semestrze				830							28,5	
Suma punktów ECTS												

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Język angielski	B		30					E	2
2.		Etyka zawodu położnej	B		35		5			E	1,5
3.		Opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej	C					40		O	2
4.		Techniki położnicze i prowadzenie porodu	D			40	30			E	2,5
5.		Choroby wewnętrzne							160		O
7.		Chirurgia	D						40	O	2
8.		Chirurgia	D						40	O	2
9.		Położnictwo i opieka położnicza	D					120		O	4
10.		Ginekologia i opieka ginekologiczna	D					120		O	4
12.		Neonatologia i opieka neonatologiczna	D					80		O	3
14.		Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	D	25						O	1
15.		Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii				10	20				O
17.		Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	D	15						O	0,5
18.		Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii			15		15				O
W sumie godzin				40	80	50	70	520	80		
Razem godzin w semestrze				840							31,5
Suma punktów ECTS											

Semestr V

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Techniki położnicze i prowadzenie porodu	D					160		O	5
2.										100	O
3.		Położnictwo i opieka położnicza	D						200	O	7
4.		Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D					40		O	2
5.		Ginekologia i opieka ginekologiczna	D						100	O	3,5
6.		Neonatologia i opieka neonatologiczna	D						80	O	3
7.		Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	D					40		O	2
9.		Anestezjologia i stany zagrożenia życia	D	25						O	0,5
10.					10	20				O	1
12.		Psychiatria	D	25						O	0,5
13.					10	20				O	1
15.		Opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej	D						40	O	2
W sumie godzin				50	0	20	40	240	520		
Razem godzin w semestrze				870							31
Suma punktów ECTS											

Semestr VI

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS	
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)			
1.		Anestezjologia i stany zagrożenia życia	D					40		O	2	
2.										40	O	2
3.		Psychiatria	D					40		O	2	
4.										40	O	2
5.		Techniki położnicze i prowadzenie porodu	D						300	O	10,5	
6.		Ginekologia i opieka ginekologiczna	D						100	O	3,5	
7.		Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	D						40	O	2	
8.		Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	D							O	5	
W sumie godzin					0	0	0	0	80	520		
Razem godzin w semestrze					600							29
Suma punktów ECTS												

Semestr	I	II	III	IV	V	VI
<i>Ilość godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w tym:</i>						
<i>Wykłady</i>	165	185	195	40	50	0
<i>Ćwiczenia</i>	320	165	265	80	0	0
<i>Konwersatoria</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych</i>	120	120	110	50	20	0
<i>Samokształcenie</i>	160	145	180	70	40	0
<i>E-learning</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Zajęcia praktyczne</i>	0	180	80	520	240	80
<i>Praktyki zawodowe (liczba godzin)</i>	0	80	0	80	520	520
<i>ECTS w poszczególnych semestrach</i>	28,5	31,5	28,5	31,5	31	29
<i>ECTS - praktyki zawodowe w poszczególnych semestrach</i>	0	3	0	4	19	20
<i>Ilość godzin dydaktycznych w roku akademickim</i>	1640		1670		1470	
<i>Ilość godzin dydaktycznych w całym cyklu kształcenia</i>	4780					

**SYLABUSY
POŁOŻNICTWO
STUDIA I STOPNIA
2026 – 2029**

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Anatomia	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Anatomy	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	30		3		3	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	30					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Zna podstawy biologii człowieka	

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej budowy narządów i układów ciała człowieka
C2	Zdobycie wiedzy na temat mianownictwa anatomicznego i jego wykorzystania w praktyce zawodowej

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe), w tym różnice w budowie ciała noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;	
A.W2.	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodowego;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i dorosłego;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W1., AW2.	Egzamin testowy	W, Ć
A.U1.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Propedeutyka anatomii: osie i płaszczyzny ciała, podstawowe pojęcia anatomiczne, okolice ciała, rodzaje tkanek organizmu ludzkiego, układy narządów.
W2	Wprowadzenie do osteologii i artrologii: budowa i rodzaje kości, budowa i rodzaje stawów, ścięgna i więzadła. Szkielet osiowy cz. 1 – kościec kręgosłupa, klatki piersiowej i ich połączenia. Budowa i funkcjonowanie miednicy kostnej. Płaszczyzny i wymiary miednicy.
W3	Szkielet osiowy – czaszka, połączenia kości czaszki, doły i jamy czaszki, ciemiączka.
W4	Kościec kończyn. Połączenia kości kończyn.
W5	Układ nerwowy – budowa neuronu, rodzaje neuronów, mózgowie.

W6	Układ nerwowy – budowa neuronów rdzeniowego. Autonomiczny układ nerwowy.
W7	Narządy zmysłów – wzrok, słuch, smak, powonienie, równowaga, narządy czucia powierzchownego i głębokiego.
W8	Układ naczyniowy – naczynia tętnicze.
W9	Układ naczyniowy – naczynia żyłne.
W10	Układ oddechowy, śródpiersie, opłucna.
W11	Układ pokarmowy – przewód pokarmowy. Drogi żółciowe wewnątrz- i zewnątrzwątrobowe.
W12	Narząd płciowy żeński i droga jaja. Dno miednicy. Mięśnie dna miednicy
W13	Narząd płciowy męski i droga plemnika.
W14	Podstawy embriologii – zapłodnienie, rozwój zarodka i płodu ludzkiego.
W15	Powłoka wspólna ciała – skóra, wytwory naskórka, gruczoły skóry, sutek. Podstawowe różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i dorosłego;
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Układ ruchu cz. 1 – mięśnie głowy i szyi, klatki piersiowej, grzbietu, brzucha
Ć2	Czynny układ ruchu cz. 2 – mięśnie kończyn (kończyna górna, kończyna dolna) Kolokwium 1. Czynny układ ruchu cz. 1. Budowa przepony moczowo – płciowej.
Ć3	Mózgowie i rdzeń kręgowy Kolokwium 2. Czynny układ Ruchu cz. 2
Ć4	Nerwy czaszkowe Kolokwium 3. Mózgowie i rdzeń kręgowy
Ć5	Sploty nerwowe: splot ramienny i nerwowo - lędźwiowy Kolokwium 4. Nerwy czaszkowe
Ć6	Drogi ruchowe i uczuciowe, unaczynienie mózgowia, opony, płyn mózgowo - rdzeniowy Kolokwium 5. Nerwy rdzeniowe
Ć7	Gruczoły wydzielania wewnętrznego – podwzgórze, przysadka, szyszynka, tarczyca, przytarczyce, nadnercza Kolokwium 6. Drogi ruchowe i uczuciowe, unaczynienie mózgowia, opony, płyn mózgowo - rdzeniowy
Ć8	Układ pokarmowy cz.1 – przewód pokarmowy Kolokwium 7. Gruczoły wydzielania wewnętrznego
Ć9	Układ pokarmowy cz. 2 – Wielkie gruczoły trawienne (wątroba, trzustka), otrzewna Kolokwium 8. Układ pokarmowy cz. 1
Ć10	Układ oddechowy Kolokwium 9. Układ pokarmowy cz. 2
Ć11	Serce i duże naczynia. Krążenie płodowe. Kolokwium 10. Układ oddechowy
Ć12	Układ moczowo - płciowy. Łożysko. Kolokwium 11. Serce i duże naczynia
Ć13	Układ krwiotwórczy i limfatyczny (szpik kostny, śledziona, grasica, węzeł chłonny, naczynia chłonne). Kolokwium 12. Układ moczowo – płciowy.
Ć14	Rozwój płodu ludzkiego – podstawy embriologii. Kolokwium 13. Układ krwiotwórczy
Ć15	Repetitorium przedegzaminacyjne. Podstawowe różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i dorosłego, Kolokwium 14. Rozwój płodu ludzkiego – podstawy embriologii.

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90		60	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa

1	Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka: repetytorium na podstawie anatomii człowieka. PZWL, 2014. Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka: repetytorium na podstawie anatomii człowieka. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2023.
2	Suder E., Bużewicz S. Anatomia człowieka. Podręcznik i atlas dla studentów licencjatów medycznych. Górnicki Wydawnictwo Medyczne 2008. Suder E., Bużewicz S. Anatomia człowieka. Podręcznik i atlas dla studentów licencjatów medycznych. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2021.

Literatura uzupełniająca

1	Sylwanowicz R.: Mały atlas anatomiczny. PZWL, Warszawa 2009.
2	Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka. T. 1-5, PZWL, 2004.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Fizjologia	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Physiology	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	20		1			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	30		2		2	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	30					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Zna podstawy biologii człowieka	

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej podstawowych funkcji życiowych narządów, układów narządów i całości organizmu człowieka
C2	Rozumienie konieczności znajomości procesów życiowych zachodzących w organizmie człowieka

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W3.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, powłoki wspólnej, układu hormonalnego, układu immunologicznego;	
A.W5.	fizjologię rozrodu i laktacji;	
A.W6.	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	
A.W7.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	
A.W8.	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U2.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	
A.U3.	interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W3.- A.W8.	Egzamin testowy	W, Ć
A.U2.-A.U3.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć

K.S7.	Obserwacja	Ć
-------	------------	---

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Prawa fizjologiczne organizmu człowieka
W2	Układ nerwowy
W3	Autonomiczny układ nerwowy
W4	Regulacja hormonalna.
W5	Fizjologia układu krążenia.
W6	Fizjologia układu oddechowego.
W7	Właściwości i funkcje krwi.
W8	Fizjologia układu pokarmowego
W9	Funkcja nerek i gospodarka wodno-elektrolitowa
W10	Fizjologia układu rozrodczego i laktacji. Fizjologia ciąży i porodu.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Prawa fizjologiczne organizmu człowieka
Ć2	Układ nerwowy
Ć3	Autonomiczny układ nerwowy
Ć4	Regulacja hormonalna. Fizjologia hormonów w okresie ciąży i porodu.
Ć5	Fizjologia układu krążenia. Fizjologia układu krążenia płodu.
Ć6	Fizjologia układu oddechowego. Fizjologia układu oddechowego płodu.
Ć7	Właściwości i funkcje krwi. Krew płodu i noworodka.
Ć8	Fizjologia układu pokarmowego
Ć9	Funkcja nerek i gospodarka wodno-elektrolitowa
Ć10	Fizjologia układu rozrodczego i laktacji. Fizjologiczne zmiany w organizmie kobiety w okresie ciąży i porodu.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	50		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	80		60	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			

w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:		2	
--	--	---	--

Literatura podstawowa	
------------------------------	--

1	Górski J. (red): <i>Fizjologia człowieka</i> . PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2010.
2	Traczyk W. Z., Trzebski A.: <i>Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej</i> . PZWL, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca	
---------------------------------	--

1	Traczyk W. Z.: <i>Fizjologia człowieka w zarysie</i> . PZWL, wydanie VIII.
2	Michajlik A, Ramotowski W.: <i>Anatomia i fizjologia człowieka</i> , PZWL, Warszawa 2009.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Mikrobiologia i parazytologia	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Microbiology and Parasitology	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	15		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Zna budowę komórki i podstawowe zasady dotyczące jej metabolizmu.	
Ma podstawową wiedzę dotyczącą struktury białek, węglowodanów i lipidów.	

Cele przedmiotu	
C1	Zaznajomienie z budową, czynnościami życiowymi mikroorganizmów oraz ich wpływem na zdrowie i życie człowieka i zwierząt.
C2	Zaznajomienie z rolą mikroorganizmów i pasożytów w powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych.
C3	Poznanie zasad stosowania, zapobiegania i profilaktyki chorób wywoływanych przez mikroorganizmy w życiu codziennym i pracy zawodowej pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W25.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	
A.W26.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U10.	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	
A.U11.	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W25.- A.W26.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U10.- A.U11.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie do wirusologii, bakteriologii i parazytologii medycznej. Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej. Budowa i cykle rozwojowe wirusów.
W2	Systematyka drobnoustrojów. Drobnoustroje chorobotwórcze i stanowiące fizjologiczną florę organizmu.

W3	Mechanizmy chorobotwórczości drobnoustrojów. Drogi szerzenia się zakażeń w populacji. Flora fizjologiczna i jej znaczenie. Nosicielstwo bakterii chorobotwórczych.
W4	Elementy immunologii i epidemiologii chorób zakaźnych.
W5	Zasady pobierania i transportowania materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Etapy diagnostyki mikrobiologicznej. Metody hodowli i wykrywania drobnoustrojów chorobotwórczych, określenie wrażliwości na antybiotyki i chemioterapeutyki.
W6	Metody dekontaminacji środowiska szpitalnego (dezynfekcja, sterylizacja). Higiena rąk personelu medycznego. Zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w procedurach medycznych. Kalendarz szczepień.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Metody diagnostyki parazytologicznej oraz zasady profilaktyki w chorobach pasożytniczych.
Ć2	Pobieranie, zabezpieczenie i transport materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych.
Ć3	Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Bulanda M., Szostek S. (red): Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. PZWL, Warszawa 2020.
2	Błaszowska J., Ferenc T., Kurantowski P. (red): Zarys parazytologii medycznej. EdraUrban&Partner 2017.
Literatura uzupełniająca	
1	Heczko P.B., Pietrzyk A. Wróblewska M.: Mikrobiologia lekarska. PZWL, Warszawa 2014.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Radiologia	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Radiology	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	20		0,5			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10		0,5			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne

Znajomość podstaw anatomii oraz fizyki w zakresie promieniowania i izotopów radioaktywnych.

Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej metod radiologii w diagnostyce medycznej, ochrony radiologicznej pielęgniarki, roli i zadań pielęgniarki w przygotowaniu i asystowaniu przy badaniach z zakresu diagnostyki obrazowej.
C2	Przygotowanie studenta do asystowania podczas badań obrazowych, ochrony osobistej i pacjenta przed promieniowaniem.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W35.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U17.	stosować zasady ochrony radiologicznej.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W35.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U17.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady – tematyka

W1	Diagnostyka radiologiczna – rodzaje, wskazania do badań radiologicznych.
W2	Metody badań ultradźwiękowych.
W3	Metody badań izotopowych.
W4	Promieniowanie jonizujące wykorzystywane w medycynie.
W5	Zasady podawania środków cieniujących - rola pielęgniarki.
W6	Wskazania do badań obrazowych w warunkach ambulatoryjnych oraz szpitalnych.

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka

Ć1	Diagnostyka radiologiczna – rodzaje, wskazania do badań radiologicznych.
Ć2	Zasady podawania środków cieniujących - rola pielęgniarki.
Ć3	Wskazania do badań obrazowych w warunkach ambulatoryjnych oraz szpitalnych.
Ć4	Ogólne zasady ochrony przed promieniowaniem.
Ć5	Środki do ochrony radiologicznej pacjenta i personelu medycznego

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		10	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Herring W.: (red. Sądadek M.): Podręcznik radiologii. Urban&Partner, 2020.
2	Płaszewska-Żywko L., Kózka M.: Diagnostyka i interwencje w praktyce pielęgniarskiej. PZWL, 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Pruszyński B. (red.): Radiologia – Diagnostyka Obrazowa Rtg, TK, USG, MR i medycyna nuklearna. PZWL, Warszawa 2013.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność: --

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Patologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Pathology		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne

Wiedza dotycząca anatomii i fizjologii człowieka.

Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej ogólnych procesów patologicznych w organizmie człowieka.
C2	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia nieprawidłowości funkcjonowania poszczególnych układów i narządów organizmu.
C3	Przygotowanie studenta do współpracy ze szpitalną pracownią patomorfologii.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W9.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	
A.W10.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	
A.W11.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układu kostno-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	
A.W12.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W9.- A.W12.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U4.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Miejsce patologii w naukach medycznych. Definicja zdrowia, choroby, podział chorób, przebieg i zejście choroby. Pojęcie etiologii i patogenez. Czynniki chorobotwórcze i czynniki ryzyka. Choroba genetyczna a wrodzona. Choroba jatrogena, choroba idiopatyczna. Symptomatologia. Symptom a syndrom. Objaw patognomoniczny. Teratologia i patologia rozwoju płodu. Czynniki teratogenne (infekcje z grupy TORCH, leki, używki). Hipotrofia płodu (FGR/IUGR) i makrosomia.
W2	Odporność. Pojęcia: antygen, epitop, przeciwciało (budowa, klasy przeciwciał i ich znaczenie). Odporność nabyta i wrodzona, sztuczna i naturalna; mechanizm odpowiedzi immunologicznej humoralnej i komórkowej. Wrodzone i nabyte niedobory odporności - przyczyny. Prezentowanie antygeny. Antygeny zgodności tkankowej: HLA, MHC. Odpowiedź immunologiczna pierwotna i wtórna - mechanizm i przebieg. Choroby autoimmunizacyjne: definicja tolerancji immunologicznej i jej rodzaje; definicja i mechanizmy autoimmunizacji, patogenez chorób autoimmunizacyjnych, podział chorób na swoiste i nieswoiste. Reakcje nadwrażliwości: pojęcie alergii, alergenu i przyczyny alergii, pojęcia atopii i alergii atopowej. Typy nadwrażliwości wg Gella i Coombsa (I - V) – ich charakterystyk. Zjawisko tolerancji immunologicznej w ciąży. Konflikt serologiczny (matczyno-płodowy) w układzie Rh i ABO. Hemolityczna choroba nowotworu.
W3	Zapalenie. Definicja zapalenia i czynniki zapalne. Charakterystyka komórek biorących udział w reakcjach immunologicznych i zapaleniu – podział, charakterystyczne cechy budowy i funkcje. Patogeneza zapalenia (zmiany naczyniowe, odpowiedź ze strony krwinek białych - etapy, rola selektyn i integryn, mechanizmy zależne i niezależne od tlenu, uwalnianie mediatorów zapalenia). Mediatory zapalenia: cytokiny pro- i przeciwzapalne, chemokiny, pochodne kwasu arachidonowego - PG, LT, TX, aminy - histamina, serotonina, kininy - bradykinina, układ dopełniacza (drogi aktywacji, mechanizm działania i funkcje). Podział zapaleń (zapalenie ostre, zapalenie przewlekłe), objawy ogólnoustrojowe i miejscowe.
W4	Zaburzenia przemiany tłuszczów: metabolizm cholesterolu (zewnątrzpochodny i wewnątrzpochodny) oraz budowa, rodzaje i funkcje lipoprotein. Dyslipidemie pierwotne i wtórne. Miażdżycy – czynniki ryzyka, patomechanizm i etapy powstawania blaszki miażdżycowej, objawy i następstwa miażdżycy, rodzaje blaszek miażdżycowych i ich charakterystyka. Zaburzenia przemiany węglowodanów. Regulacja gospodarki węglowodanowej - udział insuliny. Cukrzyca - definicja, kryteria diagnostyczne, przyczyny, rodzaje cukrzycy (typ 1, typ 2, LADA, MODY, ciążowa) i ich patomechanizm, objawy cukrzycy, insulinooporność - rodzaje (przedreceptorowa, receptorowa,

	postreceptorowa), związek między insulinoopornością a otyłością, powikłania ostre (kwasica ketonowa) i przewlekłe (angiopatie, neuropatie, stopa cukrzycowa).
W5	Patologia układu krążenia. Niewydolność krążenia pochodzenia sercowego: pojęcia, patogeneza, przyczyny, podział i objawy kliniczne; niewydolność serca prawo – i lewokomorowa, zaburzenia funkcji skurczowej i rozkurczowej serca, mechanizmy kompensacyjne. Choroba niedokrwienna serca (ChNS) - pojęcie, przyczyny, postacie zespołów wieńcowych i ich charakterystyka, patogeneza ChNS i mechanizmy niedokrwienia, objawy i następstwa. Zawał mięśnia sercowego; pojęcia, patomechanizm, podział, objawy (kliniczne, EKG, markery wczesne i późne), powikłania. Nadciśnienie tętnicze: pojęcia, etiologia i patogeneza nadciśnienia pierwotnego i wtórnego, objawy, powikłania. Wady zastawkowe serca (wady zastawki dwudzielnej, wady zastawki aortalnej) - istota, przyczyny, patomechanizm zmian i konsekwencje, objawy i powikłania. Kardiomiopatie - pojęcie, podział i rodzaje, przyczyny i patomechanizm, objawy i następstwa. Zaburzenia hipertensyjne w ciąży: nadciśnienie indukowane ciążą (PIH), stan przedzucawkowy (preeklampsja), rzucawka (eklampsia). Kardiomiopatia połogowa.
W6	Patologia układu oddechowego. Patogeneza zaburzeń procesów fizjologicznych płuc. Spirometryczne wskaźniki chorób obturacyjnych i restrykcyjnych. Pojęcia, patomechanizm, czynniki ryzyka i przyczyny, objawy kliniczne i konsekwencje: niewydolność oddechowa ostra i przewlekła (częściowa i całkowita) zespół niewydolności oddechowej ARDS, choroby naczyń płucnych: zatorowość płucna, nadciśnienie płucne pierwotne i wtórne. Obrzęk płuc - pojęcie, podział (kardiogeny i niekardiogeny, hemodynamiczny i przeciekowy), mechanizmy prowadzące do rozwoju obrzęku płuc, mechanizmy kompensacyjne, objawy i skutki. Odma opłucnowa. Patofizjologia obturacyjnych chorób układu oddechowego. Pojęcia, przyczyny i czynniki ryzyka, patomechanizm rozwoju zmian, postacie i rodzaje, objawy i skutki: przewlekła obturacyjna choroba płuc - POChP, astma oskrzelowa, mukowiscydoza, rozstrzenie oskrzeli. Zaburzenia oddychania w trakcie snu (obturacyjny bezdech senny).
W7	Zaburzenia gospodarki wodno – elektrolitowej. Przestrzenie płynowe organizmu, rola układu autonomicznego, układu RAA, baroreceptorów, ANP, ADH w regulacji gospodarki wodno-elektrolitowej organizmu. Pojęcie hiper- i hipowolemii oraz udział mechanizmów homeostatycznych w przywróceniu prawidłowej objętości płynowej. Odwodnienie: pojęcie, rodzaje, patomechanizm, objawy i powikłania. Przewodnienie: pojęcie, rodzaje i patomechanizm. Definicja i ogólne patomechanizmy powstawania i ograniczania obrzęków. Patogeneza i objawy obrzęków różnego pochodzenia: obrzęki w niewydolności serca, nerek, wątroby, obrzęki związane z chorobami endokrynologicznymi, estrogenowe, ciążowe, obrzęki miejscowe (zapalne, limfatyczne, żyłne). Zaburzenia elektrolitowe (hiper- i hiponatremia, hiper- i hipokaliemia, hiper- i hipokalcemia) – przyczyny, objawy i skutki.
W8	Patologia układu wydalniczego. Pojęcia, patomechanizm, postacie lub/i rodzaje, czynniki ryzyka i przyczyny objawy kliniczne, powikłania: ostre uszkodzenie nerek (ostra niewydolność nerek), przewlekła choroba nerek (przewlekła niewydolność nerek), kamica nerkowa, stany zapalne nerek (kłębuszkowe zapalenie nerek, odmiedniczkowe zapalenie nerek) i dróg moczowych (zapalenie pęcherza moczowego), zespół nerczycowy. Nietrzymanie moczu - pojęcie, rodzaje, stadia, mechanizmy.
W9	Patologia układu pokarmowego. Pojęcia, patomechanizm, przyczyny i czynniki ryzyka, postacie lub/i rodzaje, objawy kliniczne i powikłania: choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy (GERD, zapalenie żołądka, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, rak żołądka); choroby jelita cienkiego i grubego (nieswoiste zapalenia jelit - choroba Crohna, wrzodziejące zapalenie jelita grubego; IBS, rak jelita grubego); choroby trzustki (OZT,

	przewlekłe zapalenie trzustki, rak trzustki); choroby wątroby (zapalenia wątroby, stłuszczenie wątroby, marskość wątroby). Wirusowe zapalenie wątroby typu A, B, C, D - przyczyny i czynniki ryzyka, drogi zakażenia, przebieg zakażenia, objawy i skutki. Cholestaza ciążowa. Ostre stłuszczenie wątroby ciężarnych (AFLP).
W10	Patologia układu dokrewnego. Pojęcia, przyczyny, rodzaje lub/i postacie, patomechanizm, objawy kliniczne, powikłania: choroby podwzgórza i przysadki mózgowej (moczówka prosta, SIADH, akromegalia, guz prolaktynowy - gruczolak przysadki); choroby tarczycy: wole guzkowe, nadczynność i niedoczynność tarczycy, niedoczynność wrodzona, wrodzony zespół niedoboru jodu, zapalenia tarczycy (Hashimoto, Graves-Basedowa); choroby przytarczyc (nadczynność i niedoczynność); choroby nadnerczy: nadczynność (zespół Cushinga), niedoczynność (choroba Addisona). Hiperandrogenizm, wirylyzm, hirsutyzm. Zespół Sheehana (poporodowa martwica przysadki). Patologia łożyska jako narządu wydzielniczego.
W11	Patologia nowotworów. Cykl komórkowy. Rodzaje śmierci komórek (apoptoza i nekroza) - charakterystyka. Procesy adaptacyjne komórek: hipertrofia, hiperplazja, atrofia, metaplazja. Definicje i cechy komórek nowotworowych, definicja i cechy nowotworu, cechy i podział nowotworów, podstawy nazewnictwa nowotworów, stan przednowotworowy, rak in situ, rak przedinwazyjny. Patofizjologia procesu karcynogenezy: rodzaje genów i ich mutacje w nowotworach, nowotwory a układ immunologiczny. Model karcynogenezy: etapy karcynogenezy, pojęcia związane z karcynogenezą, czynniki karcynogenne oraz czynniki mające wpływ na powstawanie nowotworów. Przerzuty nowotworowe. Symptomatologia nowotworów, skala TNM. Markery nowotworowe. Zespoły paraneoplastyczne. Patofizjologiczne podstawy leczenia nowotworów. Choroby nowotworowe dróg rodnych. Ciążowa choroba trofoblastyczna (zaśniad groniasty całkowity i częściowy, rak kosmówki / nabłoniak kosmówkowy).
W12	Patologia krwi i układu krwiotwórczego. Prawidłowe wskaźniki morfotyczne krwi i układu hemostatycznego krwi. Przyczyny i czynniki ryzyka, patomechanizm rozwoju, objawy ogólne i specyficzne, podziały zaburzeń i schorzeń, konsekwencje, charakterystyczne zmiany w obrazie mikroskopowym i morfologii krwi: niedokrwistości (z niedoboru żelaza, aplastyczna, hemolityczna, megaloblastyczna, pokrwotoczna); nadkrwistości (prawdziwa i rzekoma), białaczki ostre - szpikowa i limfoblastyczna, chłoniaki ziarnicze i niezziarnicze; przewlekłe zespoły mieloproliferacyjne: przewlekła białaczka szpikowa, przewlekłe zespoły limfoproliferacyjne: przewlekła białaczka limfocytowa, szpiczak mnogi; skazy krwotoczne - płytkowe (trombocytopenia), osoczowe (koagulopatie wrodzone i nabyte - choroba von Willebranda, hemofilia, niedobór witaminy K), naczyniowe, zakrzepica. Zespół wykrzepiania wewnątrznaczyniowego (DIC) - przyczyny, patomechanizm, stadia i objawy. Niedokrwistość ciężarnych (fizjologiczna vs patologiczna). Specyficzne przyczyny DIC w położnictwie (zator płynem owodniowym, przedwczesne oddzielenie łożyska, obumarcie płodu, masywny krwotok poporodowy). Zespół HELLP (hemoliza, podwyższone enzymy wątrobowe, małopłytkowość) – jako powikłanie stanu przedrzucawkowego.
W13	Patologia bólu. Nocycepcja, przewodzenie, percepcja i modulacja czucia bólu. Ból - pojęcia związane z bólem, etiopatogeneza, podział, cechy bólu, skale badania bólu. Ból przewlekły: definicja, patomechanizm, rodzaje, objawy i skutki. Przyczyny, patomechanizm i charakterystyka bólu nowotworowego, zwyrodnieniowego, neuropatycznego, fantomowego, ośrodkowego, naczyniowego. Bóle głowy: migrena, ból napięciowy, klasterowy. Reakcje ustroju na ból.
W14	Patologia układu nerwowego. Objawy neurologiczne. Pojęcia, patomechanizm, przyczyny i czynniki ryzyka, postacie lub/i rodzaje, objawy kliniczne i powikłania: padaczka, udar mózgu, choroby demielinizacyjne (stwardnienie rozsiane), choroby neurodegeneracyjne (choroba Parkinsona, choroba Alzheimera). Zespół wzmożonego

	ciśnienia śródczaszkowego - przyczyny, patomechanizm i objawy. Wstrząśnienie i obrzęk mózgu. Objawy oponowe.
W15	Wstrząs - pojęcie, wskaźniki wstrząsu, fazy i objawy ogólne wstrząsu, podział kliniczny i patofizjologiczny. Charakterystyka wstrząsu kardiogenego, obstrukcyjnego, hipowolemicznego, dystrybucyjnego (anafilaktyczny, neurogeny, septyczny) - patomechanizm, objawy i skutki. Pojęcia: sepsa (posocznica), MODS, SIRS. Niewydolność krążenia obwodowego - hipotensja, omdlenia - rodzaje i patomechanizm. Wstrząs w położnictwie: krwotok poporodowy, pęknięcie macicy, łożysko przodujące (wstrząs hipowolemiczny); sepsa połogowa (wstrząs septyczny); zator płynem owodniowym (wstrząs obturacyjny/anafilaktyczny).
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy
Ć2	Patologia łożyska: niewydolność łożyska, patologiczne zagnieżdżenie łożyska (łożysko wrosnięte, przerosnięte), łożysko przodujące, przedwczesne oddzielenie łożyska prawidłowo usadowionego. Zaburzenia ilości płynu owodniowego (małowodzie, wielowodzie) – patomechanizm i skutki dla płodu. Cięża ektopowa. Ciężowa choroba trofoblastyczna. Zespół HELLP. Specyfika stanów nagłych w położnictwie (zator płynem owodniowym, rzucawka). Infekcje wewnątrzmaciczne i połogowe.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Analiza artykułu naukowego.

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15		15	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa

1	B. Zahorska-Markiewicz, E. Małecka-Tendera, M. Olszanecka-Glinianowicz, J. Chudek: "Patofizjologia kliniczna" EdraUrban&Partner, Wrocław 2017.
----------	--

Literatura podstawowa	
2	A. Cudnoch-Jędrzejewska, L. Puchalska, M. Kawara: "Fizjologia i patofizjologia. Podręcznik dla studentów" EdraUrban&Partner, Wrocław 2024/2025.
Literatura uzupełniająca	
1	A. Waugh, A. Grant. red. pol. B. Ciszek, R. Maciejewski. "Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby" EdraUrban&Partner, Wrocław 2012.
2	W. Domagała. "Stachury i Domagały PATOLOGIA znaczy słowo o chorobie - tom 1-2" Wydawnictwo PAU, Kraków 2019.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność: --

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Embriologia i genetyka		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Embryology and genetics		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:				w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
<i>Wykłady (W)</i>	30		1				
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	15		1		1		
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10						
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>							
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>							
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>							

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	zaliczenie na ocenę
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	zaliczenie

	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne

Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka.

Cele przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu podstaw genetyki człowieka, w tym mechanizmów dziedziczenia i mutagenyzy.
C2	Przygotowanie studenta do rozumienia genetycznych uwarunkowań chorób oraz ich znaczenia w profilaktyce i praktyce pielęgniarskiej.
C3	Kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy genetycznej w opiece nad pacjentem oraz interpretacji podstawowych wyników badań genetycznych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W13.	procesy spermatogenezy, spermioogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;	
A.W14.	stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów;	
A.W15.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	
A.W16.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy;	
A.W17.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	
A.W18.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce, w tym w diagnostyce prenatalnej;	
A.W19.	problematykę genetycznych i immunologicznych przyczyn niepłodności;	
A.W20.	nowoczesne techniki badań genetycznych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U5.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	
A.U6	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz w diagnostyce prenatalnej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W13.- A.W20.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U5-A.U6	Zadania problemowe (interpretacja wyników), analiza przypadku (casestudy)	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawy genetyki i budowa materiału genetycznego <ul style="list-style-type: none"> • DNA, gen, genom • organizacja materiału genetycznego Efekty uczenia się: A.W13
W2	Chromosomy i kariotyp człowieka <ul style="list-style-type: none"> • budowa chromosomów • aberracje chromosomowe Efekty uczenia się: A.W13
W3	Zasady dziedziczenia <ul style="list-style-type: none"> • prawa Mendla • dziedziczenie jedno- i wielogenowe • dziedziczenie mitochondrialne Efekty uczenia się: A.W14
W4	Genetyczne uwarunkowania grup krwi i konflikt serologiczny <ul style="list-style-type: none"> • układ ABO i Rh • konflikt serologiczny Efekty uczenia się: A.W11
W5	Choroby genetyczne <ul style="list-style-type: none"> • choroby jednogenowe i wieloczynnikowe • przykłady chorób dziedzicznych Efekty uczenia się: A.W12
W6	Nowoczesne techniki badań genetycznych <ul style="list-style-type: none"> • PCR, sekwencjonowanie DNA • diagnostyka prenatalna i postnatalna Efekty uczenia się: A.W15
Forma zajęć – ćwiczenia – I semestr – tematyka	
Ć1	Analiza rodowodów i dziedziczenia chorób <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie typów dziedziczenia • analiza przypadków Efekty uczenia się: A.U6
Ć2	Zastosowanie genetyki w profilaktyce <ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja czynników ryzyka chorób genetycznych • poradnictwo genetyczne (elementy) Efekty uczenia się: A.U6
Ć3	Interpretacja wyników badań genetycznych

	<ul style="list-style-type: none"> • podstawy analizy wyników • zastosowanie w praktyce pielęgniarskiej Efekty uczenia się: A.U6
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Opracowanie przypadku pacjenta z chorobą genetyczną (analiza + profilaktyka)

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
	stacjonarne	niestacjonarne	stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Drewna G, Ferenc T; Genetyka medyczna. Podręcznik dla studentów. Edra Urban & Partner, Wrocław 2012, dodruk: 2015/2018/2020/2022
2	Tobias E, Connor M, Ferguson-Smith M; Genetyka Medyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
Literatura uzupełniająca	
1	Jorge LB, Carey CJ, Bamshad MJ, Genetyka medyczna; Edra Urban & Partner, Wrocław, 2011, 2021
2	Winter PC, Hickey GH, Fletner HI; Genetyka. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021
3	aktualne artykuły z czasopism np. „Journal of Medical Genetics”

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Farmakologia	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Pharmacology	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:				w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
<i>Wykłady (W)</i>	30		2				
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	30		2		2		
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20						
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>							
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>							
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>							

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę

	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę
--	-------------------	---------------------

Wymagania wstępne	
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka.	
Zna podstawowe procesy biochemiczne zachodzące w organizmie.	

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej działania leków, ich farmakokinetyki i farmakodynamiki oraz zastosowania klinicznego.
C2	Przygotowanie do bezpiecznego stosowania leków, uwzględniającego działania niepożądane, interakcje oraz indywidualne cechy pacjenta.
C3	Kształtowanie umiejętności praktycznych w zakresie dawkowania leków, przygotowania recept oraz korzystania z baz danych farmaceutycznych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W27.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	
A.W28	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	
A.W29.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	
A.W30.	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	
A.W31.	podstawowe zasady farmakoterapii;	
A.W32.	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;	
A.W33.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
A.W34.	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U12.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	
A.U13.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	
A.U14.	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
A.U15.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	
A.U16.	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W27- A.W34	Egzamin testowy	W, Ć
A.U12- A.U16;	Pytania problemowe (krótkie odpowiedzi), kolokwia praktyczne (obliczenia dawek). Ocena poprawności zapisu recept. Zadania problemowe (casestudy).	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Definicja leku, rodzaje leków ze względu na pochodzenie, formy farmaceutyczne leków, drogi podawania.
W2	Molekularne i komórkowe mechanizmy działania leków. Interakcje między lekami. Działania niepożądane leków
W3	Losy leku w organizmie – wchłanianie, dystrybucja, drogi wydalania, metabolizm
W4	Źródła informacji o lekach. Elementy recepty, sposób prawidłowego zapisywania postaci leków.
W5	Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe
W6	Leki wpływające na układ sercowo-naczyniowy
W7	Leki przeciwcukrzycowe i przeciwtrądzicowe, leki stosowane w śpiączce hipo i hiperglikemicznej, leki wpływające na gospodarkę wapniowo - fosforanową
W8	Hormony płciowe, środki antykoncepcyjne
W9	Leki wpływające na przewod pokarmowy
W10	Antybiotyki i chemioterapeutyki.
Forma zajęć – ćwiczenia – I semestr – tematyka	
Ć1	Obliczanie dawek leków. Dawkowanie leków u dorosłych i u dzieci.
Ć2	Korzystanie z informatorów farmaceutycznych. Zapisywanie różnych postaci leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego – wystawianie recept.
Ć3	Krew i środki krwiopochodne/krwiozastępcze.
Ć4	Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.
Ć5	Leki stosowane w leczeniu nadciśnienia tętniczego krwi
Ć6	Farmakoterapia w praktyce pielęgniarskiej: <ul style="list-style-type: none"> • dobór leków do sytuacji klinicznej • symulacje kliniczne (A.U12–A.U16)

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Przygotowanie projektu: analiza farmakoterapii pacjenta (casestudy)
------------	---

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	80		50	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa

1	Hryniewiecka E, Joniec-Maciejak I. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej 2024
2	Dominiak I et al. Ordynowanie leków i przepisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych Edumetriq 2015

Literatura uzupełniająca

1	Korbut R., Farmakologia po prostu, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009
2	Rajtar- Cynke G. Farmakologia PZWL 2016

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Biochemia i biofizyka	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Biochemistry and Biophysics	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	15		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Zna podstawy chemii organicznej, nomenklaturę związków organicznych.	
Zna w stopniu podstawowym budowę komórki zwierzęcej.	
Zna w stopniu podstawowym budowę atomu.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zjawisk chemicznych zachodzących w organizmie człowieka w warunkach fizjologii oraz podstawowych prawidłowości biochemicznych w organizmie.
C2	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zjawisk chemicznych zachodzących w organizmie człowieka w warunkach patologii oraz procesów chemicznych w chorym organizmie.
C3	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zjawisk biofizycznych zachodzących w organizmie człowieka w warunkach normy i patologii.
C4	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej oddziaływania różnych rodzajów promieniowania jonizującego i fali ultradźwiękowej na organizmy żywe.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W21.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	
A.W22.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	
A.W23.	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	
A.W24.	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U7.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	
A.U8.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	
A.U9.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W21.- A.W24.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U7.-A.U9.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Budowa i funkcje makromolekuł występujących w organizmie ludzkim.
W2	Aminokwasy. Peptydy i białka. Biosynteza i katabolizm białek.
W3	Węglowodany i ich przemiana. Wybrane zaburzenia gospodarki węglowodanowej organizmu (cukrzyca, glikogenozy).
W4	Tłuszcze i ich przemiana. Cykl kwasów trójkarboksylowych.
W5	Witaminy, związki mineralne i hormony.
W6	Równowaga kwasowo-zasadowa w organizmie. Podstawy biofizyki.
W7	Struktura i funkcje kwasów nukleinowych (DNA, mtDNA, mRNA, rRNA, tRNA). Replikacja, transkrypcja, translacja. Regulacja ekspresji genu.
W8	Fizyczne podstawy nośników informacji takich jak fale elektromagnetyczne i dźwiękowe.
W9	Wpływ promieniowania jonizującego na organizm żywy.
W10	Wpływ pola grawitacyjnego na organizm człowieka
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Fizyczne podstawy inwazyjnych i nieinwazyjnych metod diagnostycznych.
Ć2	Błędy laboratoryjne – ich zapobieganie.
Ć3	Wyniki badań laboratoryjnych – ich interpretacja.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			

w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:		1	
--	--	---	--

Literatura podstawowa	
------------------------------	--

1	Kurzepa J., Prosta biochemia: materiały dla studentów. UM Lublin, 2018.
2	Kubisz L., Biofizyk. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2024.

Literatura uzupełniająca	
---------------------------------	--

1	Pasternak K. „Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich”. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005.
2	Hames D.B, Hooper N.M., Biochemia, Krótkie wykłady (wydanie II), Wydawnictwo PWN 2009.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Psychologia	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Psychology	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>						
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15		1			
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu funkcjonowania układu nerwowego

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z pojęciami psychologii ogólnej , rozwojowej, osobowości i komunikacji, z problemami etycznymi psychologa , ukazanie człowieka jako podmiotu i przedmiotu w relacjach społecznych.
C2	Zapoznanie z problematyką relacji międzyludzkich ze szczególnym wskazaniem na komunikację jako klucz do dialogu z drugim człowiekiem relacja personel medyczny-pacjent
C3	Przekazanie wiedzy dotyczącej funkcjonowania człowieka w warunkach stresu (wypalenie zawodowe) wskazanie sposobów radzenia sobie z nim

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka i jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, w tym zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	
B.W4.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości oraz cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	
B.W5.	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;	
B.W6.	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;	
B.W7.	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senium oraz tranzycji płci;	
B.W8.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	
B.W9.	specyficzne problemy psychologiczne występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy i klimakterium);	
B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej, w szczególności w opiece położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.W11.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	
B.W12.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	
B.W13.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	
B.W14.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstawaniu;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	
B.U2.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	
B.U3.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	
B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;	
B.U5.	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małych dzieci i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;	
B.U6.	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;	
B.U7.	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w okresie klimakterium, a także w związku z transycją płci;	
B.U8.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentką i członkami zespołu interdyscyplinarnego;	
B.U9.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece nad kobietą, w tym nad pacjentką i jej rodziną w sytuacji straty ciąży, ciężkiej choroby lub niepełnosprawności dziecka oraz choroby przewlekłej lub o niepomyślnym rokowaniu;	
B.U10.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;	
B.U11.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.U12.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej położnej takich jak ciężka choroba pacjentki, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W1.- B.W14.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U1.-B.U12.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone.
Ć2	Problematyka relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.
Ć3	Zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem.
Ć4	Etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju.
Ć5	Pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości.
Ć6	Istota, struktura i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej.
Ć7	Teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia.
Ć8	Podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby.
Ć9	Procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów.
Ć10	Znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej.
Ć11	Techniki radzenia sobie ze stresem, redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Heszen I, Sęk H., Psychologia zdrowia, PWN, Warszawa, 2020
2	Sęk H., Psychologia kliniczna, PWN, Warszawa, 2005
3	Harwas -Napierała B., Trempała J.,(ed) Psychologia rozwoju człowieka. Rozwój funkcji psychicznych, PWN, Warszawa, 2003
Literatura uzupełniająca	
1	McKay M., Dawis M., Fanning P., Sztuka skutecznego porozumiewania się, GWP, Sopot, 2017.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Pedagogika		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:		Pedagogy	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (itd. wykład, ćwiczenia, laboratoria itd.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>						
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	20		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Wiedza ogólna.	

Cele przedmiotu	
C1	Wyposażenie studentów w wiadomości z zakresu podstawowych zagadnień z dziedziny pedagogiki. Przedstawienie pojęć i terminologii pedagogicznej.
C2	Ukazanie współczesnych teorii i metod wychowawczych jako instrumentów współpracy z pacjentem.
C3	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W23.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	
B.W24.	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	
B.W25.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U15.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczych;	
B.U16.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług położniczych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (itd.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W23.- B.W25.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U15.- B.U16.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Wprowadzenie do pedagogiki i pedagogiki zdrowia
Ć2	Edukacja zdrowotna – podstawowe założenia
Ć3	Edukacja terapeutyczna – specyficzny przejaw edukacji medycznej.

Ć4	Struktura i funkcje systemu opieki nad dzieckiem i jego rodziną w Polsce.
Ć5	Andragogika – nauczanie osób dorosłych.
Ć6	Zachowania zdrowotne – proces ich zmian.
Ć7	Działalność pedagogiczna pielęgniarki/rza na przykładzie funkcję wychowawczej i funkcję kształcenia.
Ć8	Specyfika edukacji zdrowotnej w odniesieniu do różnych grup wiekowych.
Ć9	Planowanie działań edukacyjnych – konspekt spotkania edukacyjnego. Realizacja działalności edukacyjnej wobec wybranej grupy odbiorców – symulacja spotkania edukacyjnego. Ewaluacji w edukacji zdrowotnej.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Chruściel P.: Edukacja zdrowotna z elementami teorii wychowania: przewodnik dydaktyczny. PZWL, Warszawa 2018.
2	Wojnarowska B (red): Edukacja zdrowotna: podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. PZWL, Warszawa 2017.
Literatura uzupełniająca	
1	Włodarski Z., Hankała A., <i>Nauczanie i wychowanie jako stymulacja rozwoju człowieka</i> , Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP, Warszawa 2004.
2	Kupisiewicz Cz., <i>Dydaktyka, Podręcznik akademicki</i> , Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2012.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Prawo medyczne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Medical Law	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (itd. wykład, ćwiczenia, laboratoria itd.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>						
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	20		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne

Zna podstawy wiedzy ogólnej.

Cele przedmiotu

C1 Przygotowanie studentów do posługiwania się przepisami prawa, prawidłowej ich interpretacji, które są niezbędne podczas realizacji zadań związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W26.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	
B.W27.	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	
B.W28.	podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej oraz formy prawne wykonywania zawodu położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	
B.W29.	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu położnej z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	
B.W30.	prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa przysługujące kobiecie rodzącej oraz uprawnienia związane z rodzicielstwem;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U17.	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej położnej oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (itd.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W26.- A.W30.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U17.- K.S7.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Podstawowe pojęcia z zakresu prawa oraz znaczenie praw w funkcjonowaniu człowieka, społeczeństwa.
Ć2	Podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym ubezpieczeń zdrowotnych.
Ć3	Podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej oraz organizacja i struktura samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych.
Ć4	Odpowiedzialność prawna – w tym zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki./położnej
Ć5	Prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta.

Metody dydaktyczne	
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.	

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Karkowska D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek. LEX a Wolters Kluwer business, 2020.
2	Nesterowicz M.: Prawo medyczne. TNOiK, 2019.
Literatura uzupełniająca	
1	Ustawodawstwo zawodowe w praktyce pielęgniarki.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Socjologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:		Sociology	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>						
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	20		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości i umiejętności z zakresu wiedzy o społeczeństwie.

Cele przedmiotu

C1	Wyjaśnienie relacji między strukturami i funkcjami różnych grup społecznych a stanem zdrowia i przyczynami chorób.
C2	Identyfikowanie kulturowych wyznaczników zachowań w zdrowiu i chorobie.
C3	Identyfikowanie subiektywnych wyznaczników jakości życia osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych, dzieci i w starszym wieku. Rozumienie modeli opieki szpitalnej i ich funkcji.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W15.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	
B.W16.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	
B.W17.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	
B.W18.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	
B.W19.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	
B.W20.	społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądananej oraz problemy małoletnich i samotnych matek;	
B.W21.	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu położnej;	
B.W22.	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U13.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	
B.U14.	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W15.- B.W22.	Zaliczenie testowe	Ć

B.U13.- B.U14.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu.
Ć2	Wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych.
Ć3	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu.
Ć4	Pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.
Ć5	Zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek.
Ć6	Aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarki./położnej
Ć7	Postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Tobiasz-Adamczyk B., <i>Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby</i> . Wydawnictwo UJ, Kraków 2000.
2	Majchrowska A., <i>Wybrane elementy socjologii.</i> , Wyd. Czelej 2003.
Literatura uzupełniająca	
1	Pospiszył I. <i>Patologie społeczne</i> . PWN, Warszawa 2008.
2	Giddens A., <i>Socjologia.</i> , Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 2008.
3	Aronson E., <i>Człowiek istota społeczna</i> . PWN, Warszawa 2006 .

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Język angielski		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:		English	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny			semestr studiów

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>						
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	I – 30 II – 30 III – 30 IV – 30		I – 1 II – 1 III – 1 IV – 2			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	I-zaliczenie na ocenę II-zaliczenie na ocenę III-zaliczenie na ocenę IV-egzamin

	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę w zakresie słownictwa ogólnego oraz gramatyki języka angielskiego na poziomie B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Cele przedmiotu

C1	Usystematyzowanie posiadanej wiedzy z zakresu języka angielskiego ogólnego oraz stosowania go w mowie i piśmie.
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do analizowania podstawowego piśmiennictwa w języku angielskim na poziomie B2 ESOKJ.
C3	Przekonanie studenta o konieczności pogłębiania własnych umiejętności językowych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U27.	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	
B.U28.	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.U27.- B.U28.	Egzamin testowy – semestr IV	Ć
B.U27.- B.U28.	Pisemna analiza wybranego problemu – semestr I, II, III	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr I	
Ćw 1	Powtórzenie wiadomości z czasów gramatycznych: Present Simple i Present Continuous – porównanie. Codzienne obowiązki pielęgniarki /położnej Opis osoby i obrazka. Części ciała człowieka.
Ćw 2	Sytuacje – przywitania, pożegnania, podziękowania. Sytuacje w domu, na ulicy, uczelni, restauracji etc. – dialogi.
Ćw 3	Przyjmowanie pacjenta w szpitalu. Dialogi między pielęgniarką/położną a pacjentem. Nazwy sprzętów medycznych. Zapisywanie obserwacji o pacjencie w jego karcie.
Ćw 4	Test pisemny z materiału leksykalnego i gramatycznego.
Ćw 4	Pooperacyjna opieka nad pacjentem. Rozmowa o bólu. Odczytywanie zleceń lekarskich na wlewy, wpisywanie wykorzystanych zabiegów do tabel – ćwiczenia.
Ćw 5	Czasy Past Simple i Past Continuous – porównanie. Opisywanie wydarzeń z przeszłości. Daty. Pisanie maila i pocztówki.
Ćw 6	Układanie pytań i przeczeń w różnych czasach – powtórzenie wiadomości. Tryb rozkazujący.
Ćw 7	Rola Internetu w dzisiejszym świecie – dyskusja.
Ćw 8	Opieka nad nieuleczalnie chorymi pacjentami – dialogi. Nazwy środków znieczulających. Rozmowa telefoniczna z zachowaniem poufności informacji o stanie zdrowia pacjenta – dialogi. List nieformalny do przyjaciela.
Ćw 9	Test pisemny z materiału leksykalnego i gramatycznego.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr II	
Ćw 1	Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne. Wyrażenia określające ilość. Użycie przedimków (a, an, the) – ćwiczenia
Ćw 2	Rodzaje ran i ich opis. Opieka nad pacjentem w domu. Pomaganie pacjentom w codziennych czynnościach życiowych – dialogi.
Ćw 3	Współczesne pokolenie dwudziestolatków – ćwiczenia ze słuchu. Dyskusja o przyszłych planach i ambicjach w zawodzie. Nazwy zawodów związanych ze służbą zdrowia.
Ćw 4	Stopniowanie przymiotników i przysłówków – ćwiczenia.
Ćw 5	Sytuacje na lotnisku i dworcu kolejowym. Teksty o emigrantach pracujących w Wielkiej Brytanii. ‘Atrakcje Londynu’ – praca z tekstem.
Ćw 6	Zwroty dotyczące preferencji i niechęci. Wyrażanie nadziei, ambicje oraz planów na przyszłość. Zwroty ‘be going to’, ‘lookforward to’, ‘wouldlike’ etc. Czas Future Simple, porównanie z ‘be going to’ – ćwiczenia. Krótkie teksty użytkowe: ogłoszenie, ankieta, zaproszenie, notatka.
Ćw 7	Pisemne powtórzenie materiału gramatycznego i leksykalnego
Ćw 8	Czas Present Perfect – ćwiczenia. Rozmowa o podróżach. Porównanie Present Perfect i Past Simple – ćwiczenia.
Ćw 9	Czasowniki modalne: can, must, should i zwrot ‘have to’. Dyskusja o obowiązkach zawodowych pielęgniarki/położnej środowiskowej.
Ćw 10	Odczytywanie lekarskich zleceń. Ulotki na lekach – odczytywanie, stosowanie, środki uboczne.
Ćw 11	Sytuacje u lekarza. Nazwy podstawowych objawów i chorób zakaźnych. Pisanie dialogów.

Ćw 12	Pomoc pacjentom podczas rehabilitacji. . Rozmowa o postępach u pacjentów po udarze – rola terapeuty. Nazwy przyborów dopasowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
Ćw 13	Pisemne powtórzenie wiadomości gramatycznych i leksykalnych.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr III	
Ćw 1	Glosariusz terminów związanych z tematyką medyczną - ćwiczenia
Ćw 2	Tłumaczenie tekstów popularnonaukowych związanych z tematem medycznym.
Ćw 3	Nazwy narządów w części nosowo-gardłowej u człowieka i ich funkcje. Znaczenie bezpiecznego przełykania. Zapis w Karcie Bilansu Płynów i w Karcie Żywieniowej. Telefonowanie i umawianie pacjentów na zabiegi.
Ćw 4	Czasy terażniejsze, przeszłe i przyszłe – powtórzenie wiadomości, ćwiczenia.
Ćw 5	Pisemny sprawdzian wiadomości z czasów.
Ćw 6	Pomoc pacjentom chorującym na cukrzycę. Wykonywanie pomiaru cukru we krwi i zapis poziomu glukozy w tabelach – ćwiczenia. Rozmowa o diecie dla diabetyków. Instrukcje dotyczące używania automatycznego wstrzykiwacza insuliny (pena) – dialogi.
Ćw 7	Problemy z poruszaniem się u pacjentów – nazwy pomocnych sprzętów, instrukcje odnośnie korzystania z nich, wydawanie polecań. Podnoszenie pacjenta z pozycji leżącej. Korzystanie z wyciągu – dialogi.
Ćw 8	Pomoce i sprzęt umożliwiający poruszanie się – podział. Uzupełnianie tabel oceny mobilności pacjenta.
Ćw 9	Rozmowa z pacjentem z uwzględnieniem jego wieku i stanu zdrowia – układanie dialogów.
Ćw 10	Poszukiwanie pracy w zawodzie. Analiza ogłoszeń o pracę. Pisanie listu motywacyjnego. Poszukiwanie pracy i rozmowa kwalifikacyjna.
Ćw 11	Powtórzenie wiadomości leksykalnych związanych z pielęgniarstwem/położnictwem.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr IV	
Ćw 1	Człowiek – opis wyglądu i charakteru, wypełnianie formularza osobowego, pisanie CV. Terminologia związana z anatomią i fizjologią człowieka. Funkcje ludzkiego ciała. Transplantacja organów ludzkich – dyskusja.
Ćw 2	Praca – nazwy zawodów i profesji, zalety i wady pracy biurowej, działalności gospodarczej, pracy na zlecenie, obciążenia w pracy pielęgniarki etc.
Ćw 3	Dom – opis różnych typów domu, czasowniki związane z obowiązkami domowymi, wynajem pokoju – dialogi.
Ćw 4	Szkoła – słownictwo związane ze szkolnictwem wyższym. Rola edukacji w życiu człowieka – dyskusja.
Ćw 5	Zdrowie. Nazwy chorób i ich objawów. Nazwy lekarstw. Rozmowa o stresie i jego konsekwencjach. Rola snu w życiu człowieka – praca z tekstem.
Ćw 6	Medycyna. Nazwy lekarstw, sprzętu medycznego, nazwy czynności w pracy pielęgniarki. Budynek szpitalny – nazwy oddziałów, wskazywanie drogi – dialogi.
Ćw 7	Nauka i technika. Odkrycia i wynalazki związane z medycyną. Zdjęcia medyczne, uzupełnianie formularzy zgody pacjenta na prześwietlenia.
Ćw 8	Zdrowe odżywianie. Rola różnych składników odżywczych w diecie . Higiena w miejscu pracy.
Ćw 9	Pomoc pielęgniarska/ położnicza podczas ciąży, porodu i porożu. Obowiązki w pracy pielęgniarki/położnej na oddziale położniczym i pediatrycznym.
Ćw 10	System opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie – dyskusja.
Ćw 11	Strona bierna – ćwiczenia.
Ćw 12	I, II i III okres warunkowy – ćwiczenia.

Ćw 13	Pisemne powtórzenie wiadomości (na zaliczenie) z okresów warunkowych i strony biernej.
--------------	--

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	120		120	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa

1	Kurczak K., Maczkowska-Czado A.: English for nurses: podręcznik. Medipage, 2017.
2	“Cambridge English for nursing: pre-intermediate”. Cambridge University Press 2014.
Literatura uzupełniająca	
1	Aktualna prasa anglojęzyczna, artykuły internetowe związane ze służbą medyczną.
2	Słowniki polsko - angielskie, angielsko - polskie Oxford, Longman.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Etyka zawodu położnej	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Ethics of the midwifery profession	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny			semestr studiów

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	10		0,5			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	35 (IV sem.)		1,5		1,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	5					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	egzamin
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę

	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę
--	-------------------	---------------------

Wymagania wstępne		
Zna podstawy wiedzy ogólnej.		

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej wybranych teorii etycznych, znaczenia etyki w pielęgniarstwie, etycznych aspektów pracy pielęgniarki, kodeksy etyki pielęgniarstwa

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W38.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej położnej;	
B.W39.	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;	
B.W40.	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;	
B.W41.	Kodeks etyki dla położnych Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (<i>International Confederation of Midwives, ICM</i>) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	
B.W42.	problemy bioetyczne w aspekcie sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (w szczególności klonowanie embrionów ludzkich), eutanazji oraz surrogacji, procedur adopcyjnych i ustalania ojcostwa, a także tranżycji płci;	
B.W43.	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji położniczych zgodnych z etyką zawodową;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U21.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej położnej;	
B.U22.	rozpoznawać potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów wynikające z odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej położnej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W38.- B.W43.	Zaliczenie testowe	W, Ć
B.U21.- B.U22.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć

B.W38.- B.W43., B.U21.- B.U22.	Egzamin testowy	IV sem.
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarki./położnej
W2	Istota podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki./położnej
W3	Problematyka etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki. /położnej
W4	Odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarskich/położniczych zgodnych z etyką zawodową.
W5	Kodeks etyki dla pielęgniarek/położnych Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych <i>International Confederation of Midwives</i> , ICM) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Dylematy w praktyce pielęgniarki /położnej
Ć2	Podejmowanie decyzji etycznych.
Ć3	Kodeks Etyki Pielęgniarki i Położnej RP – analiza.
Ć4	Wpływ odrębności kulturowych i religijnych na opiekę położniczą.
Ć5	Komunikacja w sytuacji dylematów etycznych z pacjentem, rodziną pacjenta i zespołem terapeutycznym.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		35	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	5		5	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			

w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:		1,5	
--	--	-----	--

Literatura podstawowa

1	Wrońska I, Mariański J. Etyka w pracy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa studiów licencjackich. Czelej, 2002.
2	Fry S., Johnstone M. J.: Etyka w praktyce pielęgniarstwa – zasady podejmowania decyzji etycznych. Makmed, 2009.
Literatura uzupełniająca	
1	Sak-Dankosky N., Serafin L. (red): Opieka zorientowana na osobę. PZWL, 2024.
2	Regulacje prawne i etyczne dotyczące zawodu pielęgniarki.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Cooperation and communication in interdisciplinary team	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	10		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	5					
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie komunikacji i współpracy interpersonalnej.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do efektywnej pracy i współpracy w zespole interdyscyplinarnym ukierunkowanych na osiągnięcie zakładanych i realizowanych celów opieki nad pacjentem.
C2	Przygotowanie studenta do skutecznego komunikowania się w zespole interdyscyplinarnym
C3	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W44.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	
B.W45.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	
B.W46.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	
B.W47.	proces podejmowania decyzji w zespole;	
B.W48.	metody samooceny pracy zespołu;	
B.W49.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	
B.W50.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	
B.W51.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentce lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem;	
B.W52.	zasady komunikowania się z pacjentką odmienną kulturowo oraz pacjentką niedowidzącą i niewidzącą oraz niedosłyszącą i niesłyszącą;	
B.W53.	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U23.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	
B.U24.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	
B.U25.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	
B.U26.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W44.- B.W53.	Zaliczenie testowe	W, Ć
B.U23.- B.U26.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu.
W2	Znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu.
W3	Rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety.
W4	Proces podejmowania decyzji w zespole.
W5	Metody samooceny pracy zespołu.
W6	Czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.
W7	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;
W8	Zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem.
W9	Zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym.
W10	Perspektywa pacjenta w opiece pielęgniarskiej/położniczej, motywowanie pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia.
W11	Metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi.
W12	Zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Korzystanie z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu.
Ć2	Identyfikowanie czynników zakłócających pracę zespołu i wskazywanie sposobów zwiększenia jego efektywności.
Ć3	Wskazywanie sposobów rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu.
Ć4	Stosowanie zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego.

Metody dydaktyczne			
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.			
Obciążenie pracą studenta			
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności		
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne stacjonarne niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		30

Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	5		5	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		35	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Kwiatkowska A(red).: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie: praca zbiorowa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2019.
2	
Literatura uzupełniająca	
1	Bilińska I., Jakubczyńska Z.: Efektywny zespół: jak razem osiągnąć więcej?: strategie budowania silnego zespołu. Edgard, 2016.
2	

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Zdrowie publiczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Public Health		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>						
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	20		1		0,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	laboratoria	zaliczenie na ocenę
	praca własna studenta	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne

Wiedza ogólna.

Cele przedmiotu

C1 Poznanie koncepcji i zadań zdrowia publicznego oraz różnych aspektów definiowania zdrowia.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W31.	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	
B.W32.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	
B.W33.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	
B.W34.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	
B.W35.	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	
B.W36.	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	
B.W37.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U18.	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	
B.U19.	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	
B.U20.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (itd.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W31.- B.W37.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U18.- B.U20.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć

K.S7.	Obserwacja	Ć
-------	------------	---

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
ĆW1	Pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego.
ĆW2	Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.
ĆW3	Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby.
ĆW4	Istotprofilaktyki i prewencji chorób.
ĆW5	Zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych.
ĆW6	Zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy.
ĆW7	Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Pinkas J. (red): Współczesne wyzwania zdrowia publicznego. PZWL, 2021.
2	Leowski J.: Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. CeDeWu, 2020.
Literatura uzupełniająca	
1	Czupryna A., Paździuch S., Ryś A., Wiodarczyk W.C.(red.): Zdrowie Publiczne. Vesaliusz. Kraków 2001.
2	Putowski L., Lewandowska A., Brukwicka I.(red.): Medyczne, społeczne, etyczne aspekty zdrowia i choroby. Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, Jarosław, 2012.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Specjalność:

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Podstawy położnictwa	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	
Przedmiot w języku angielskim:	Basics of obstetrics	

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny			semestr studiów

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
--------------------------	--------------------	---

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratorium itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30	1	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	200 120 – I sem. 80 – II sem.	5 – I 4 – II	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	30 – II sem.		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	160		5
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	80		3

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Egzamin</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne

Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka.

Cele przedmiotu

C1	Student będzie świadomy kompetencji położnej w świadczeniu opieki wobec podmiotu opieki.
C2	Student wykorzysta zdobytą wiedzę z zakresu podstaw opieki w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz założeń teoretycznych procesu pielęgnowania pacjenta i podstawowych teorii pielęgnowania do planowania i świadczenia opieki położniczej/
C3	Student opanuje umiejętności z zakresu podstaw opieki w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz założeń teoretycznych procesu pielęgnowania pacjenta i podstawowych teorii pielęgnowania.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy zna i rozumie:		
C.W1.	status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju zawodowego położnej;	
C.W2.	definicję zawodu położnej według Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM), funkcje i zadania zawodowe położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;	
C.W3.	udział położnej w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	
C.W4.	istotę opieki położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Callista Roy, Ramona Mercer);	
C.W5.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa oraz obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarskich i położniczych w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	
C.W6.	metody, sposoby, zasady, techniki, procedury i algorytmy stosowane w praktyce zawodowej położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie połogu oraz jej dzieckiem, a także nad kobietą zagrożoną chorobą i kobietą z chorobą ginekologiczną, oraz w związku z tranzycją płci;	
C.W7.	czynniki wpływające na przebieg gojenia się ran oraz sposoby gojenia się ran i zasady postępowania z raną czystą, zanieczyszczoną i zakażoną;	
C.W8.	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wykonywane w okresie noworodkowym i niemowlęcym oraz zalecane kobietom w okresie ciąży, oraz ich działanie;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.W9.	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania szczepień ochronnych;	
C.W10.	procedury wykonywania szczepień ochronnych w aspekcie bezpieczeństwa pacjentki i osoby wykonującej szczepienie;	
C.W11.	zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług położniczych i prowadzenia dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji w postaci elektronicznej, oraz jej zabezpieczenia;	
W zakresie umiejętności potrafi:		
C.U1.	posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;	
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety z chorobą ginekologiczną, kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej;	
C.U3.	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	
C.U4.	przygotowywać kobietę i jej dziecko oraz stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu;	
C.U5.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej i talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI)), w tym noworodka po porodzie, oraz pulsoksymetrię, gazometrię, w tym z krwi pępowinowej oraz interpretować ich wyniki;	
C.U6.	wystawiać skierowania na wykonanie badań diagnostycznych określonych w przepisach prawa oraz pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy specjalistycznych badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz u mężczyzn w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci;	
C.U7.	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytoonkologiczny, w tym na podłoże płynne i metodą tradycyjną, pobierać materiał w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci oraz zabezpieczyć pobrany materiał – zgodnie z obowiązującymi procedurami;	
C.U8.	pobierać materiał biologiczny (wymaz z warg sromowych, przedsionka pochwy, tylnego sklepienia pochwy, okolicy odbytu oraz z jamy ustnej) od kobiety będącej ofiarą przemocy seksualnej oraz zabezpieczyć pobrany materiał zgodnie z obowiązującymi procedurami;	
C.U9.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
	pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	
C.U10.	wykonać badania przesiewowe noworodka;	
C.U11.	wykonać badanie piersi, ocenić gruczoł piersiowy i prowadzić edukację w zakresie samobadania;	
C.U12.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki sprawowanej przez położną;	
C.U13.	obliczyć dawkę leku, podawać pacjentce leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	
C.U14.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	
C.U15.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, usuwać cewnik oraz monitorować diurezę i prowokować mikcję, a także prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów w organizmie pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	
C.U16.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	
C.U17.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe u kobiety, noworodka i niemowlęcia;	
C.U18.	zakładać zgłębnik do żołądka kobiety, noworodka i niemowlęcia, monitorować jego położenie i drożność oraz go usuwać;	
C.U19.	wykorzystywać dostępne metody i techniki karmienia pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	
C.U21.	dobrać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;	
C.U22.	usunąć dren z rany pooperacyjnej u pacjentki po operacji w obrębie jamy brzusznej, miednicy lub krocza;	
C.U23.	ocenić proces gojenia się rany i zaopatrzyć ranę w ramach pomocy doraźnej;	
C.U24.	ocenić ryzyko zakażenia rany oraz rozpoznać powikłania rany;	
C.U25.	usunąć szwy z rany krocza, po cięciu cesarskim, cewniku i operacji ginekologicznej;	
C.U26.	przemieszczać i pozycjonować pacjentkę z wykorzystaniem różnych technik i metod, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjentki i położnej;	
C.U27.	prowadzić wykonywanie ćwiczeń czynnych i biernych oraz gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych pacjentki;	
C.U28.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	
C.U29.	wykonywać szczepienia ochronne, w tym przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), wirusowi Human Papilloma Virus (HPV), COVID-19, tężcowi, pneumokokom oraz	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
	inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne, w szczególności okresu noworodkowego i kobietom ciężarnym, zgodnie z przepisami prawa;	
C.U30.	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u kobiety, noworodka i niemowlęcia po szczepieniu ochronnym, a także podejmować stosowne działania;	
C.U31.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, stosować środki ochrony indywidualnej, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia oraz zakładać odzież operacyjną;	
C.U32.	stosować zasady aseptyki i antyseptyki mające zastosowanie w praktyce zawodowej położnej, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować procedurę poekspozycyjną;	
C.U33.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W1-C.W11	Zaliczenie testowe	W
C.U1.-C.U33.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych Egzamin OSCE	ĆWS
C.U1.-C.U33	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
C.U1.-C.U33	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1. - K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć¹ – Wykład	
W1	Status i istota zawodu położnej - historia i terażniejszość. Modele opieki pielęgniarstwa w praktyce położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Callista Roy, Ramona Mercer);
W2	Definicję zawodu położnej według Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM), funkcje i zadania zawodowe położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;
W3	Położna członkiem zespołu interdyscyplinarnego w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia.
W4	Istota opieki położniczej oparta o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Callista Roy, Ramona Mercer);
W5	Podstawy działalności zawodowej położnej procedury i algorytmy postępowania, normy praktyki zawodowej. Udział i odpowiedzialność położnej w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.
W6	Opieka realizowana przez położną nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie.
W7	Rany - czynniki wpływające na przebieg gojenia się ran oraz sposoby gojenia się ran i zasady postępowania z raną czystą, zanieczyszczoną i zakażoną;
W8	Szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wykonywane w okresie noworodkowym i niemowlęcym oraz zalecane kobietom w okresie ciąży, oraz ich działanie;
W9	Dokumentowanie stanu zdrowia odbiorcy usług położniczych. Prowadzenia dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji w postaci elektronicznej, oraz jej zabezpieczenia.
Forma zajęć² – ćwiczenia I semestr 120 godz. tematyka	
Ć1 10 godz.	<ul style="list-style-type: none"> • Zasady organizacji zajęć w pracowni umiejętności położniczych – regulamin PUP • Przygotowanie położnej do instrumentowania – higieniczne, chirurgiczne mycie rąk, nakładanie bielizny operacyjnej. • Przygotowanie materiałów i narzędzi do sterylizacji: przygotowanie zestawu do: porodu, szycia krocza, kontroli szyjki macicy, rewizji jamy macicy. Postępowanie ze sprzętem, narzędziami, materiałem opatrunkowym i bielizną po ich użyciu. Przygotowanie stolika zabiegowego, opatrunkowego.
Ć2 5 godz.	Ścielenie łóżka dla pacjenta, zmiana bielizny pościelowej i osobistej
Ć3 5 godz.	Czynności pielęgnacyjne wykonywane u pacjenta (kąpiel, mycie całego ciała pacjenta w łóżku, toaleta jamy ustnej, pielęgnacja włosów i innych wytworów skóry).
Ć4 5 godz.	Przemieszczanie i pozycjonowanie pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod.
Ć5 5 godz.	Zabiegi fizykoterapeutyczne dla układu oddechowego (ćwiczenia czynne i bierne, gimnastyka oddechowa, drenaż ułożeniowy, inhalacja i odśluzowywanie dróg oddechowych).
Ć6 5 godz.	Zabiegi przeciwzapalne, w tym bańki lecznicze.
Ć7 5 godz.	Dokonywanie i dokumentowanie pomiarów: temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, saturacji, pulsoksymetrii, gazometrii i świadomości oraz pomiarów antropometrycznych (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI).

¹ Należy wpisać właściwą formę zajęć np. wykład, ćwiczenia, laboratorium, itd.

² Należy wpisać właściwą formę zajęć

Ć8 10 godz.	Podawanie leków drogą dotkankową: iniekcje podskórne, domięśniowe, próby śródskórne, iniekcje dożylnie, dokumentowanie wykonania czynności.
Ć9 10 godz.	Obliczanie dawki leku, odczytywanie karty zleceń. Modyfikowanie dawki insuliny.
Ć10 5 godz.	Pobieranie materiału do badań: krew żylna i włóśniczkowa, diagnostyczne paski testowe.
Ć11 5 godz.	Zgłębnikowanie żołądka, w tym u noworodka i niemowlęcia.
Ć12 10 godz.	Udział położnej w opiece w okresie połogu:
Ć13 5 godz.	Kąpiel noworodka i niemowlęcia, toaleta noworodka niedojrzałego, pielęgnacja kikutu pępowiny, przewijanie noworodków i niemowląt, pomiary antropometryczne. Noworodek dojrzały i wcześniak w inkubatorze.
Ć14 10 godz.	Metody i techniki karmienia piersią, karmienie noworodka pipetą i przez zgłębnik, sztuczne karmienie
Ć15 10 godz.	Metody karmienia pacjenta – osoby dorosłej (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze). Czynności pielęgnacyjne wobec pacjentów z zaburzeniami pracy przewodu pokarmowego – zabiegi dorektalne, pobieranie kału do badań.
Ć16 5 godz.	Czynności pielęgnacyjne wobec pacjentów z zaburzeniami funkcji układu moczowego: zakładanie i usuwanie cewnika do pęcherza moczowego, pobieranie moczu do badań, monitorowanie diurezy. Prowadzenie, dokumentowanie i ocena bilansu płynów u pacjenta.
Ć17 10 godz.	<ul style="list-style-type: none"> Wywiad ogólny, położniczy, badanie fizykalne kobiety badanie przedmiotowe, badanie ginekologiczne, badanie we wziernikach. Dokumentacja w oddziale ginekologii. Rozpoznanie ciąży, postępowanie z pacjentką w warunkach symulowanych z wykorzystaniem fantomu do kompleksowego treningu złożonych wielozadaniowych procedur. Dokumentacja ciąży. Wystawianie skierowań na wykonanie badań diagnostycznych określonych w przepisach prawa oraz pobieranie materiału do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystowanie lekarzowi przy specjalistycznych badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz u mężczyzn w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci.
Forma zajęć – ćwiczenia – II semestr – 80 godz. – tematyka	
Ć1 5 godz.	Rany-klasyfikacja oraz ocena ryzyka rozwoju odleżyn, działania profilaktyczne. Przetoki jelitowe i moczowe u kobiety, noworodka i niemowlęcia
Ć2 5 godz.	Zakładanie i usuwanie cewnika z żył obwodowych, wykonywanie kroplowego wlewu dożylnego u osoby dorosłej.
Ć3 5 godz.	Badanie i samobadanie piersi – technika badania gruczołów piersiowych i dołów pachowych. Diagnostyka-punkcja cienkoigłowa, biopsja otwarta gruczołu sutkowego
Ć4 10 godz.	Badania diagnostyczne u kobiety: cytologia, pH pochwy, KOH pochwy i szyjki macicy, wymaz cytoonkologiczny, pobierać materiał w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci oraz zabezpieczyć pobrany materiał – zgodnie z obowiązującymi procedurami. Pobieranie materiału biologicznego (wymaz z warg sromowych, przedsionka pochwy, tylnego sklepienia pochwy, okolicy odbytu oraz z jamy ustnej) od kobiety będącej ofiarą przemocy seksualnej oraz zabezpieczyć pobrany materiał zgodnie z obowiązującymi procedurami.
Ć5 5 godz.	Antykoncepcja. Podawanie leków droga dopochwową.
Ć6 10 godz.	Szczepienia ochronne, w tym przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), wirusowi Human Papilloma Virus (HPV), COVID-19, tężcowi, pneumokokom oraz inne

	obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne, w szczególności kobietom ciężarnym, zgodnie z przepisami prawa. Rozpoznawanie i klasyfikacja NOP oraz charakterystyka miejscowych uogólnionych reakcji organizmu występujących u kobiety, noworodka i niemowlęcia po szczepieniu ochronnym.
Ć7 5 godz.	Kinezyterapia w wysiłkowym nietrzymaniu moczu.
Ć8 10 godz.	Zabiegi diagnostyczne i lecznicze wykonywane drogą pochwową: próbne wyłyżeczkowanie jamy macicy, wyłyżeczkowanie jamy macicy, rewizja jamy macicy, punkcja zagłębienia odbytniczo-macicznego.
Ć9 10 godz.	Zabiegi diagnostyczne i lecznicze wykonywane u noworodka.
Ć10 5 godz.	Dokumentowanie stanu ciężarnej, rodzącej, położnicy i jej dziecka oraz kobiety chorej ginekologicznie w szpitalu i środowisku.

Forma zajęć – Zajęcia praktyczne 80 godz I sem

Tematyka

ZP1	Zapoznanie z topografią oddziału, regulaminem zakładu opieki zdrowotnej/podmiotu leczniczego i oddziału. Stosowanie w praktyce zasad aseptyki i antyseptyki. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.
ZP2	Przyjęcie pacjenta do szpitala i w oddział. Szpital jako środowisko zakaźne pacjenta.
ZP3	Przyjęcie pacjentki i jej dziecka w oddział po porodzie fizjologicznym i cięciu cesarskim.
ZP4	Udział położnej w leczeniu dietetycznym, zasady racjonalnego żywienia i leczenia dietetycznego, rodzaje diet leczniczych, zalecenia dietetyczne dla położnicy w zakresie diety matki karmiącej.
ZP5	Podawanie leków różnymi drogami. Obliczanie dawek leków.
ZP6	Czynności pielęgnacyjne wykonywane wobec noworodka. Działania położnej na rzecz zapobiegania powikłaniom podczas pielęgnowania, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji pacjentki i jej dziecka.
ZP7	Udział położnej w przygotowaniu pacjentki do samoopieki i samopielęgnacji.
ZP8	Analiza dokumentacji pacjenta (w tym elektronicznej). Podsumowanie zajęć.

Forma zajęć – Praktyki zawodowe I sem – 40 godz.

Tematyka

PZ1	Szpital Przyjazny Dziecku. Karmienie naturalne i sztuczne noworodków.
PZ2	Czynności diagnostyczne wykonywane u położnicy i noworodka.
PZ3	Pielęgnacja pacjentki w położu.
PZ4	Przygotowanie pacjentki do pielęgnacji dziecka.

Forma zajęć – zajęcia praktyczne II sem 80 godz

Tematyka

ZP1	Procedura przyjęcia pacjentki na oddział ginekologii.
ZP2	Przygotowanie pacjentki do ginekologicznego zabiegu operacyjnego.
ZP3	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu termoregulacji – zabezpieczanie funkcji termoregulacji.
ZP4	Opieka nad pacjentką po zabiegu operacyjnym drogą brzuszną, drogą pochwową.
ZP5	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu pracy serca, układu krążenia oraz oddechowego – zabezpieczanie funkcji oddychania i krążenia.
ZP6	Przygotowanie pacjentki po zabiegu ginekologicznym do samopielęgnacji
ZP7	Edukacja pacjentki w zakresie profilaktyki raka piersi.
ZP8	Edukacja pacjentki w zakresie profilaktyki nowotworów narządów rodnych.

Forma zajęć – praktyki zawodowe II sem. 40 godz.

Tematyka

PZ1	Udział położnej w udzielaniu pacjentce pomocy w wykonywaniu czynności życia codziennego i zapewnienia komfortu życia codziennego.
PZ2	Zabiegi diagnostyczne i lecznicze stosowane w ginekologii.
PZ3	Pielęgnacja ran pooperacyjnych.
PZ4	Edukacja pacjentki z wysiłkowym nietrzymaniem moczu.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt planu opieki położniczej dla wybranego stanu pacjentki (studium przypadku).
-----	---

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	470		440	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	500		440	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	18			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			16	

Literatura podstawowa

1.	Iwanowicz-Palus G., Bień A. (red.): Edukacja przedporodowa. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2.	Ślusarska, B.; Zarzycka, D.; Majda A.: Podstawy pielęgniarstwa Tom 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
3.	Salamończyk, M., Łozińska-Czerniak A.; Dmoch-Gajzlerska, E. Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2014..

Literatura uzupełniająca

1.	Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Umiejętności pielęgniarstwa. Katalog check-list. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.
2.	Rabiej M. Mazurkiewicz B. Pielęgnowanie w położnictwie ginekologii i neonatologii.. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa: 2018.
3.	Świetliński J., Kozłowska-Rup D., Gabryel E.: Neonatologia praktyczna dla pielęgniarek i położnych Tom 1i 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Zakażenia szpitalne</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Hospital Induced Infections

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>						
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	25		1,5			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>ćwiczenia</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	brak

Cele przedmiotu		
C1	Zdobycie wiedzy na temat epidemiologicznych zagadnień dotyczących zakażeń szpitalnych występujących w jednostkach ochrony zdrowia.	
C2	Zdobycie wiedzy na temat podejmowania działań profilaktycznych w celu zapobiegania szerzenia się zakażeń szpitalnych.	
Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	
W zakresie wiedzy student wie i rozumie:		
C.W39.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	
C.W40.	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem roli specjalisty do spraw epidemiologii;	
C.W41.	zasady profilaktyki, mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	
W zakresie umiejętności student potrafi:		
C.U59.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	
C.U60.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , miejsca operowanego i ran przewlekłych oraz zakażeniu ogólnoustrojowemu;	
C.U61.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:		
K.4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W39.- C.W41. C.U59.- C.U61	Zaliczenie testowe	ĆW
K.4. K.5. K.7.	Obserwacja	ĆW
Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – ćwiczenia		
Treści programowe		
Ć1 3 godz.	Podstawowa terminologia z zakresu zakażeń i epidemiologii. Podstawy prawne kontroli zakażeń szpitalnych.	

Ć2 5 godz.	Profilaktyka i nadzór nad zakażeniami szpitalnymi: zakażenia krwi, zakażenia układu oddechowego, zakażenia układu pokarmowego (w tym o etiologii <i>Clostridioides difficile</i>), zakażenia układu moczowego, zakażenia miejsca operowanego, zakażenia ran przewlekłych, zakażenie ogólnoustrojowe.
Ć3 10 godz.	Profilaktyka i nadzór nad zakażeniami szpitalnymi w różnych obszarach klinicznych: sala porodowa, blok operacyjny, oddział anestezjologii i intensywnej terapii, oddział położniczo-noworodkowy, oddział intensywnej terapii i patologii noworodka, oddział ginekologii, chemioterapii i radioterapii.
Ć4 5 godz.	Organizacja nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym i metody kontroli zakażeń szpitalnych. Zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego, w tym zasady pobierania materiału do badań mikrobiologicznych.
Ć5 2 godz.	Metody ochrony personelu medycznego przed biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki położniczej dla wybranego stanu pacjentki z wykorzystaniem metod profilaktyki zakażeń szpitalnych.

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, ćwiczenia w małych grupach, prezentacja multimedialna, dyskusja, burza mózgów, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25	0
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15	0
Suma godzin:	40	0
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	0

Literatura podstawowa

1.	Dzierżanowska D. Zakażenia szpitalne. Wyd. α- medicapress, Bielsko-Biała 2020.
2.	Bulanda M., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne w jednostkach ochrony zdrowia. PZWL, Warszawa 2020.
3.	Wójkowska-Mach J. (red): Profilaktyka zakażeń położniczych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
Literatura uzupełniająca	
1.	Ustawa o zakażeniach i zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi. Dz. U. 2008 234, poz. 1570.
2.	Paszkowska M.: Choroby zakaźne oraz instrumenty zapobiegania ich rozprzestrzenianiu w polskim systemie ochrony zdrowia. CeDeWu. Warszawa 2021.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Dietetyka</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Dietetics

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15		0,5			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	brak

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy na temat zasad racjonalnego żywienia w różnych okresach życia
C2	Zdobycie wiedzy na temat znaczenia poszczególnych składników diety w etiologii, jak i w przebiegu leczenia wybranych chorób oraz ich powikłań

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
C.W18.	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego i chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;
C.W19.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;
C.W20.	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią, oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;
C.W21.	zasady oceny stanu odżywienia, przyczyny i rodzaje niedożywienia oraz zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;
C.W22.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
C.U41.	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;
C.U42.	stosować i zalecać diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;
C.U43.	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;
C.U44.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w ramach uprawnień zawodowych położnej

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W18- C.W22	Zaliczenie testowe	W
C.41.-C.U44.	Zaliczenie testowe	ĆW
K5. - K7.	Obserwacja	ĆW

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	
Treści programowe	
W1	Wprowadzenie do problematyki żywieniowej – Evidence Based Nutrition. Warunki prawidłowego żywienia – zalecenia żywieniowe i normy żywienia. Stosowane metody oceny stanu odżywienia oraz sposobu żywienia. Zapotrzebowanie na substancje odżywcze.
W2	Podstawy prawne pracy położnej w udzielaniu porad żywieniowych i edukacji pacjenta. Rodzaje diet, ze szczególnym uwzględnieniem diet dla kobiet w ciąży i matki karmiącej oraz zasady układania jadłospisów.
W3	Zalecenia dotyczące żywienia kobiet w poszczególnych okresach życia. Zasady żywienia noworodków i niemowląt.
W5	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz suplementacja diety. Zasady i możliwości wystawiania recept przez położną w zakresie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
Ć1 5 godz.	Diety terapeutyczne w wybranych chorobach w okresie ciąży, porodu i połogu, odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii.
Ć2 5 godz.	Podstawy prawidłowego żywienia i postępowania dietetycznego wśród osób dorosłych oraz dzieci w stanie zdrowia i choroby. Prowadzenie poradnictwa w zakresie żywienia dzieci i dorosłych w zdrowiu i chorobie.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki położniczej dla wybranego stanu pacjentki z wykorzystaniem leczenia dietetycznego.

Metody/techniki i środki dydaktyczne
Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, projektor multimedialny.

Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25	0
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15	0
Suma godzin:	40	0
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	0

Literatura podstawowa	
1.	Grzymisławski M, red. Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2025.
2.	Ciborowska H., Ciborowski A. Dietetyka Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.
3.	Szostak-Węgierek D. Żywnienie w czasie ciąży i karmienia piersią. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.
Literatura uzupełniająca	
1.	Aktualne zalecenia i rekomendacje PTGiP, PTGHiŻDz, ESPGHAN, EFSA, AAP, WHO.
2.	Rychlik, E., Stoś, K., Woźniak, A., & Mojska, H. (red.) (2024) Normy żywienia dla populacji Polski. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Promocja zdrowia</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Health promotion

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	10					
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	15		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	20				1	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	brak
---	------

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy na temat założeń współczesnej promocji zdrowia w systemie opieki zdrowotnej.
C2	Zdobycie wiedzy na temat programów promocji zdrowia w zakresie opieki nad kobietą i jej rodziną w różnych etapach życia oraz stanach zdrowia.
C3	Przygotowanie studentów do rozpoznania zachowań zdrowotnych położnic i diagnozowania potrzeb edukacyjnych

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
C.W12.	konceptje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
C.W13.	zadania położnej w zakresie promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;
C.W14.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
W zakresie umiejętności student potrafi:	
C.U34.	oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz z wykorzystaniem narzędzi pomiaru, a także edukować kobietę w zakresie samokontroli stanu zdrowia;
C.U35.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia;
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W12- C.W14	Zaliczenie testowe	W
C.U34.- C.U35.	Zaliczenie na ocenę	ĆW
C.U34.- C.U35	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1. - K7.	Obserwacja	ĆW, ZP

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	
Treści programowe	
W1	Podstawy teoretyczne promocji zdrowia, definicje, charakterystyka edukatorów i edukowanych., Paradygmat Salutogenetyczny i socjoekologiczny.
W2	Instytucje, organizacje, promujące zdrowie. Narodowy Program Zdrowia 2026-2030.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
Ć1 5 godz.	Metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtowanie zachowań zdrowotnych różnych grup społecznych.
Ć2 5 godz.	Czynniki warunkujące zdrowie: czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz wykorzystanie narzędzi pomiaru, czynniki chroniące.
Ć3 5 godz.	Diagnoza edukacyjna kobiety i jej rodziny dla potrzeb opracowania programu promocji zdrowia.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Program promocji zdrowia dla kobiet.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
Treści programowe	
ZP1	Omówienie zadań stacji sanitarno-epidemiologicznej w dziedzinie promocji zdrowia i profilaktyki chorób w świetle realizacji Narodowego Programu Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych ludności.
ZP2	Planowanie interwencji zdrowotnej programowej i nieprogramowej: dobór tematu, określenie celów, grupy odbiorców, terminu działań. Przeprowadzenie spotkania edukacyjnego wśród wybranej grupy odbiorców.

Metody/techniki i środki dydaktyczne	
Wykład informacyjny, ćwiczenia w małych grupach, prezentacja multimedialna, projektor multimedialny, dyskusja, sprzęt medyczny, dokumentacja medyczna.	

Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	35
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10	0
Suma godzin:	55	35
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	1

Literatura podstawowa	
1.	Henrykowska G., Soin J., Wojciechowska M., Zdrowie diagnostyka profilaktyka bezpieczeństwo, Wydawnictwo Impuls, Kraków 2021.
2.	Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1.	Stawiarska P.: Kierunki współczesnej promocji zdrowia i prewencji zaburzeń. Profilaktyka XXI wieku. Wydawnictwo Difin, Gdańsk 2019.
2.	Narodowy Program Zdrowia na lata 2026-2030.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: Badanie fizykalne w praktyce zawodowej położnej	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	
Przedmiot w języku angielskim: Physical Examination in Professional Midwifery Practice		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	10		0,5			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	40		2,5			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	30					
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>						
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>						
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>						

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych.
2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej i położniczej

Cele przedmiotu	
C1	Przyswojenie wiedzy i zdobycie umiejętności z zakresu badania podmiotowego, badania przedmiotowego oraz określenie stanu zdrowia dla potrzeb opieki położniczej z poszanowaniem godności i autonomii pacjent. Interpretacja wyników badań umożliwiających rozpoznanie problemu. Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
C.W30.	zakres badania podmiotowego i badania fizykalnego noworodka (z uwzględnieniem oceny odruchów noworodkowych), niemowlęcia i pacjenta dorosłego w zakresie uprawnień zawodowych położnej;
C.W31.	zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i badania fizykalnego;
C.W32.	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego, w szczególności noworodka, niemowlęcia oraz kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia, dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;
C.W33.	system opisu objawów i dolegliwości pacjentki według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Aggravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);
C.W34.	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez położną z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
C.W36.	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;
C.W37.	zasady przygotowania pacjentki do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;
C.W38.	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, zaburzenia elektrolitowe, niedokrwienie, martwica mięśnia sercowego);

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
C.U50.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne noworodka, niemowlęcia i kobiety w każdym okresie jej życia, z uwzględnieniem sytuacji zdrowotnej, oraz analizować i interpretować jego wyniki;
C.U51.	zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta (kobiety, noworodka, niemowlęcia) według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej według schematu SOAP

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
	(Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);
C.U52.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia i dorosłego, w szczególności kobiety w różnych okresach jej życia;
C.U53.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjentki (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta (noworodka, niemowlęcia, kobiety);
C.U54.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
C.U55.	stosować skale lub kwestionariusze wykorzystywane do diagnozowania stanu zdrowia oraz oceny ryzyka wystąpienia zaburzeń u noworodka, niemowlęcia i dorosłego;
C.U56.	formułować wstępne rozpoznanie stanu zdrowia noworodka, niemowlęcia i dorosłego na podstawie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego oraz dokumentować wynik rozpoznania dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;
C.U57.	wykonać badanie EKG, EKG prawokomorowe oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi u pacjentki w spoczynku oraz interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca;
C.U58.	rozpoznać, na podstawie zapisu EKG, zaburzenia zagrażające życiu lub zdrowiu pacjentki;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
K2	przestrzegania praw pacjenta
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W30.- C.W38.	Zaliczenie testowe	W
C.U50.- C.U58.	Zaliczenie na ocenę Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆW
K1. - K7.	Obserwacja	ĆW

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – Wykład	
Treści programowe	
W1	Wykonanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta tj. noworodka, niemowlęcia oraz kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia, dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną.
W2	Objawy i dolegliwości pacjentki oceniane według schematów OLD CART, FIFE, SAMPLE.
W3	Badanie podmiotowe i badanie fizykalne wykonywane przez położną z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych
W4	Badania EKG zasady przygotowania pacjentki i technikę wykonania badania EKG. Interpretacja wyników badania EKG.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
Ć1 4 godz.	Zasady wykonywanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta
Ć2 4 godz.	Badanie fizykalne pacjenta z uwzględnieniem odrębności fizycznych i psychomotorycznych związanych z wiekiem.
Ć3 4 godz.	Podstawy badania przedmiotowego – stosowane metody i techniki, obowiązujące zasady prowadzenia badania. Badanie ginekologiczne. Prowadzenie dokumentacji.
Ć4 4 godz.	Ocena kompleksową stanu zdrowia pacjenta (kobiety, noworodka, niemowlęcia) według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverseeffects – działania niepożądane, Aberrantbehaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);
Ć5 4 godz.	Badanie fizykalne do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjentki (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta (noworodka, niemowlęcia, kobiety);
Ć6 4 godz.	Badanie podmiotowe i badanie fizykalne noworodka, niemowlęcia i kobiety w każdym okresie jej życia, z uwzględnieniem sytuacji zdrowotnej, oraz analiza i interpretacja wyników.
Ć7 4 godz.	Wstępne rozpoznanie stanu zdrowia noworodka, niemowlęcia i dorosłego na podstawie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego. Dokumentowanie wyników rozpoznania dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną.
Ć8 4 godz.	Badanie EKG, EKG prawokomorowe oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi u pacjentki w spoczynku oraz interpretacja składowych prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca.
Ć9 4 godz.	Skale lub kwestionariusze wykorzystywane do diagnozowania stanu zdrowia oraz oceny ryzyka wystąpienia zaburzeń u noworodka, niemowlęcia i dorosłego.

Ć10 4 godz.	Interpretacja wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w określeniu stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki położniczej.
------------------------	---

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt przeprowadzenie badania fizykalnego dla wybranego pacjenta (studium przypadku).
------------	---

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Fantomy do badania fizykalnego, sprzęt do badań fizykalnych, opis indywidualnego przypadku, arkusz danych o pacjencie, karta badania przedmiotowego, dokumentacja pielęgniarska.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	50	0
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0
Praca własna studenta: przygotowanie się do (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30	0
Suma godzin:	80	0
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	0

Literatura podstawowa

1.	Dyk D.(red.): Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Podmiotowe i przedmiotowe. PZWL Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2.	Douglas G., Nicol F., Macleod R.C.. Badanie kliniczne. Wyd. Urban&Partner, Wrocław 2017.
3.	Zera A., Musioł M. Metody gromadzenia danych o pacjencie. Wyd. Lekarskie,PZWL, Warszawa 2022.

Literatura uzupełniająca

1.	Obuchowicz A.: Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. Wyd. Lekarskie, PZWL, Warszawa 2022.
2.	Ślusarska B., Zarzycka D., Opozda K. i in.: Ocena stanu zdrowia pacjenta (w:): Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K.: Podstawy pielęgniarstwa. TII. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
3.	Bień A., Iwanowicz-Palus G., Wdowiak A. (red. nauk.): Biblioteka położnej. Badanie fizykalne w praktyce położnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Midwifery Care in Primary Health Care

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I, II, III
	obieralny		semestr studiów	II, III, IV, V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	30	2	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	30		
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>			
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	40		2
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40		2

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>zaliczenie na ocenę – II semestr</i>
	<i>ćwiczenia</i>	<i>zaliczenie na ocenę – III semestr</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych.

2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej i położniczej
---	--

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie teoretyczne i praktyczne do udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w opiece nad kobietą i jej rodziną w różnych sytuacjach zdrowotnych.
C2	Zapoznanie ze strukturą i funkcjonowaniem oraz rodzajami świadczeń gwarantowanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
C.W15.	Organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych położnej oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;
C.W16.	Kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej, warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz zasady kontraktowania i koordynowania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;
C.W17.	Standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do wykonywania szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa, procedury obowiązujące w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
C.U36.	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;
C.U37.	diagnozować sytuację kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia oraz jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;
C.U38.	współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarką podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej) sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną oraz z asystentem rodziny;
C.U39.	rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;
C.U40.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
K2	przestrzegania praw pacjenta
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W15- C.W17	Zaliczenie testowe	W
C.U36.- C.U40.	Zaliczenie na ocenę	ĆW
C.U36.- C.U40	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
C.U36.- C.U40	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1. - K7.	Obserwacja	ĆW, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	
Treści programowe	
W1	Podstawowa Opieka Zdrowotna w Polsce i na Świecie.
W2	Opieka nad ciężarną, położnicą i noworodkiem w udzielanie świadczeń zdrowotnych opieka nad kobietą nieubezpieczoną w ciąży, porożu i nad osobami do 18 r.ż.
W3	Położna w POZ. Kontraktowanie świadczeń zdrowotnych. Praktyka indywidualna i praktyka grupowa - specyfika pracy, zasady tworzenia i funkcjonowania.
W4	Porada położnej POZ- świadczenia samodzielne i uprawnienia. Programy profilaktyczne.
W5	Rodzina jako podmiot opieki w Podstawowej Opieki Zdrowotnej.
W6	Standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do wykonywania szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa, procedury obowiązujące w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – Ćwiczenia	
Treści programowe	
Ć1 3 godz.	Udział położnej rodzinnej w opiece przedkoncepcyjnej nad kobietą i mężczyzną. Działania sprzyjających bezpiecznemu poczęciu dziecka.
Ć2 3 godz.	Podstawowa opieka zdrowotna w opiece nad ciężarną; edukacja przedporodowa prowadzenie ciąży fizjologicznej przez położną w ramach POZ.
Ć3 3 godz.	Opieka zdrowotna w opiece nad położnicą, noworodkiem i niemowlęciem wizyta patronażowa.
Ć4 3 godz.	Powrotu płodności po porodzie, metody antykoncepcji z uwzględnieniem okresu laktacji, metoda LAM – rola położnej POZ.
Ć5 3 godz.	Zaburzenia nastroju u kobiet w ciąży i w porożu – zastosowanie skali Becka interpretacja wyników rola położnej POZ.
Ć6 3 godz.	Poradnictwo laktacyjne – rola położnej POZ.

Ć7 3 godz.	Opieka środowiskowa nad kobietą z problemami ginekologicznymi (w tym po operacjach ginekologicznych, mastektomi, opieka paliatywna) zakres udzielania wsparcia chorej i jej rodzinie.
Ć8 3 godz.	Pomoc społeczna – zakres świadczeń dla rodzin w trudnym położeniu życiowym.
Ć9 3 godz.	Metody określania stopnia uzależnienia od nikotyny; modele postępowania w POZ wobec pacjentki z nałogiem tytoniowym. Opieka nad rodziną z problemem alkoholowym oraz uzależnieniem od narkotyków
Ć10 3 godz.	Przemoc w rodzinie - rola położnej i zespołu POZ.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt przeprowadzenie wizyty patronażowej dla wybranego pacjenta (studium przypadku).
------------	---

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – zajęcia praktyczne 40 godz.

Treści programowe

ZP1	Świadczenia w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób w szczególności w odniesieniu do kobiety, noworodka i rodziny.
ZP2	Świadczenia pielęgnacyjne realizowane w stosunku do kobiety w różnych fazach jej życia, noworodka i rodziny.
ZP3	Świadczenia diagnostyczne realizowane w stosunku do kobiety w różnych fazach jej życia, noworodka i rodziny.
ZP4	Świadczenia lecznicze i rehabilitacyjne realizowane w stosunku do kobiety w różnych fazach jej życia, noworodka i rodziny.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – praktyki zawodowe 40 godz.

Treści programowe

PZ1	Planowanie i realizacja pielęgnacyjnej opieki położniczo-neonatologiczno-ginekologicznej, w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, świadczeń pielęgnacyjnych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w stosunku do kobiety, noworodka do 8 tygodnia życia i jej rodziny.
PZ2	Przemoc domowa, patologie społeczne rola położnej rodzinnej.
PZ3	Dokumentacja obowiązująca i zalecana - zasady przygotowywania i wypełniania, w tym zasady przygotowywania ofert konkursowych do kontraktowania usług pielęgniarско-polożniczych.
PZ4	Przygotowywanie recept na leki, zgodnie z wymogami określonymi w art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej.

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, sprzęt audiowizualny. Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe – zaliczenie umiejętności praktycznych w małych grupach w warunkach naturalnych, realizacja zleconego zadania, analiza indywidualnych przypadków.

Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	125	110
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30	0
Suma godzin:	155	110
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6,5	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	6

Literatura podstawowa	
1.	Ślusarska B., Marcinowicz L., Kocka K.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
2.	Nowacka A., Kubala A., Pawłowska E.: POZ w Polsce. Struktura, zadania, funkcje. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
3.	Iwanowicz- Palus G., Bień A.M. (red.): Edukacja przedporodowa. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
Literatura uzupełniająca	
1.	Pietrzak M., Knoff B., Kryczka T.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.
2.	Bień A., Opieka nad kobietą ciężarną, Biblioteka Położnej, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
3.	Dmoch-Gajzlerska E., Rabiej M., Opieka położnej w ginekologii i onkologii ginekologicznej, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2016

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Organizacja pracy położnej</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Organisation of midwifery work

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15		
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>			
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>			

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	brak

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy na temat specyfiki położniczego stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień, odpowiedzialności.
C2	Zdobycie wiedzy na temat pracy położnej w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej oraz środowisku domowym pacjenta.
Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
C.W23.	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na położniczych stanowiskach pracy;
C.W24.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na położniczych stanowiskach pracy;
C.W25.	podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;
C.W26.	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej położnej;
C.W27.	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
C.W28.	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w położnictwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
C.W29.	uwarunkowania zapewnienia jakości w opiece położniczej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;
Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
C.U45.	monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;
C.U46.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej położnej;
C.U47.	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej;
C.U48.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole;
C.U49.	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W23.- C.W29	Zaliczenie testowe	W
C.U45.- C.U49.	Zaliczenie testowe	ĆW
K1. - K7.	Obserwacja	ĆW

Sposoby weryfikacji założonych efektów uczenia się	
Frekwencja na zajęciach, aktywność na zajęciach, zaliczenie pisemne	
Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – Wykład	
Treści programowe	
W1	Metody organizacji pracy własnej i zespołowej w praktyce położnej.
W2	Tworzenie standardów i procedur praktyki położniczej.
W3	Podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu.
W4	Znaczenie i monitorowanie jakości opieki położniczej.
W5	Kariera zawodowa położnej.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
Ć 1 2 godz.	Zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;
Ć 2 2 godz.	Analiza środowiska pracy położnej.
Ć 3 2 godz.	Dobór metod pracy i współpracy w zespole;
Ć 4 2 godz.	Znaczenie i monitorowanie jakości opieki położniczej.
Ć 5 2 godz.	Nadzór i ocena pracy podległego zespołu

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt organizacji pracy położnej na wybranym oddziale szpitalnym (studium przypadku).

Metody/techniki i środki dydaktyczne
Wykład informacyjny, ćwiczenia w małych grupach, prezentacja multimedialna, projektor multimedialny.

Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25	0
Godziny kontaktowe z wykładownicą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15	0
Suma godzin:	40	0
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	0

Literatura podstawowa	
1.	Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Zarządzanie w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.
2.	Gibiński M., Ciemierz R.: Dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarki i położnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.
3.	Dobska M., Dobski P.: Zarządzanie jakością w opiece zdrowotnej. Wydawca: Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2020.
Literatura uzupełniająca	
1.	Rozwadowska E.: Położna w systemie prawnym. Prawo dla położnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.
2.	Boryczka M.: Ergonomia i bezpieczeństwo pracy. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Katowice 2014.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Język migowy</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	
Przedmiot w języku angielskim: Sign language		

Typ przedmiotu	obowiązkowy		rok studiów	I
	obieralny	X	semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10	0,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	5		
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>			
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>			

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	brak

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy na temat podstaw języka migowego.
C2	Zdobycie wiedzy na temat umiejętności w zakresie komunikacji z pacjentką z uszkodzeniem słuchu, w tym posługiwanie się alfabetem palcowym.
Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
C.W44.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjentki;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
C.U64.	posługiwać się językiem migowym oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentką niedosłyszącą lub niesłyszącą;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W44.	Zaliczenie testowe	W
C.U64.	Realizacja zleconego zadania	ĆW
K5., K7.	Obserwacja	ĆW

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykład	
Treści programowe	
W1	Sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu – daktylografia i alfabet palcowy
W2	Daktylografia – liczebniki główne i porządkowe, działania arytmetyczne, miary metryczne, procent, stopień, znaki interpunkcyjne, skróty, wielkie litery.
W3	Zasady komunikacji z dzieckiem z uszkodzeniem słuchu

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
Ć1 5 godz.	Zasady komunikacji z pacjentką z uszkodzeniem słuchu.
Ć2 5 godz.	Informowanie pacjentki z uszkodzeniem słuchu o proponowanych i podejmowanych działaniach medycznych.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt realizacji procesu pielęgnowania na wybranym oddziale nad pacjentką niesłyszącą (studium przypadku).

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, ćwiczenia w małych grupach, prezentacja multimedialna, projektor multimedialny.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25	10
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	5	0
Suma godzin:	30	10
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	0,5

Literatura podstawowa

1.	Szczepankowski B. , Koncewicz D. Język migowy w terapii, Wyd 2 popr., Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej Łódź 2012
2.	Makara-Studzińska M.: Komunikacja z pacjentem. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2024.
3.	Winter M. Medyczny język migowy. Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2025.

Literatura uzupełniająca

1.	Tomaszewski P, Garncarek M, Rosik P, Jaromin M. Nauczmy się rozumieć nawzajem. Poradnik dla słyszących o niedosłyszących i głuchych, Polski Związek Głuchych, Warszawa 2009.
2.	Majewski T. Czy umiem pracować z głuchoniewidomymi? Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym, Warszawa 2002.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Telemedycyna i e-zdrowie</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Educational subject description sheet

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10	0,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	5		
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>			
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>			

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	brak
---	------

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie podstawowej wiedzy na temat możliwości wykorzystania systemów telemedycznych i e-zdrowotnych dla potrzeb usprawnienia usług zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem opieki położniczej
Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
C.W45.	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń realizowanych przez położną;
C.W46.	rodzaje systemów telemedycznych, z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;
C.W47.	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;
C.W48.	zakres i zasady udziału położnej w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
C.U65.	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;
C.U66.	wspierać pacjentkę w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W45.- C.W48.	Zaliczenie testowe	W
C.U65.- C.U66.	Realizacja zleconego zadania	ĆW
K1. - K7.	Obserwacja	ĆW

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykład	
Treści programowe	
W1	Definicja i ewolucja telemedycyny i e-zdrowia, taksonomia systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne.

W2	Uwarunkowania rozwoju i wymagania dla systemów telemedycznych i e-zdrowia oraz przygotowanie użytkowników do korzystania z aplikacji e-zdrowotnych.
W3	Opieka położnicza realizowana przy pomocy narzędzi telemedycznych i e-zdrowotnych.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia

Treści programowe

Ć1 5 godz.	Systemy teleinformatyczne w położnictwie.
Ć2 5 godz.	Zasady przekazywania danych do systemu informacji i ich udostępniania.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt zastosowania telemedycyny i systemów e-zdrowia w pracy położnej.
------------	--

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, ćwiczenia w małych grupach, prezentacja multimedialna, projektor multimedialny.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25	10
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	5	0
Suma godzin:	30	10
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	0,5

Literatura podstawowa

1.	E-zdrowie. Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. Redakcja naukowa: Dorota Kilańska, Hanna Grabowska, Aleksandra Gaworska-Krzemińska Wydawca: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, I, 2017.
2.	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania - Dz.U. 2020 poz. 666.
3.	Telemedycyna i e-Zdrowie. Prawo i informatyka. Redakcja naukowa: Irena Lipowicz, Marek Świerczyński, Grażyna Szpor. Wolters Kluwers 2019.

Literatura uzupełniająca

1.	Duplaga M., Szulc K. Ewolucja zastosowań systemów teleinformatycznych w ochronie zdrowia: od telemedycyny do zdrowia 2.0. Zeszyt Naukowy.pl 2019; 53, 14-25.
2.	Jackowski M. Ochrona danych medycznych. RODO w ochronie zdrowia. Wolters Kluwer. Warszawa 2018.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Resources and information system in health protection

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	25	1,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15		
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>			
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>			

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	
	<i>ćwiczenia</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	brak
----------	------

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy na temat kluczowych elementów związanych z informatyzacją w sferze ochrony zdrowia.
C2	Zdobycie wiedzy na temat posługiwania się technologiami informatycznymi oraz dokumentacją medyczną.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
C.W42.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
C.W43.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej położnej;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
C.U62.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
C.U63.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
C.W42- C.W43 C.U62.- C.U63.	Zaliczenie testowe	ĆW
K7.	Obserwacja	ĆW

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
Ć1 5 godz.	System Informacji Medycznej (SIM).
Ć2 5 godz.	Metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych, wykorzystanie w praktyce zawodowej położnej.
Ć3 5 godz.	Systemy teleinformatyczne w położnictwie.
Ć4 5 godz.	Zasady przekazywania danych do systemu informacji i ich udostępniania.
Ć5	Rola położnej w zakresie dokumentacji medycznej.

5 godz.	
----------------	--

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt zastosowania systemów teleinformatycznych w połoźnictwie.

Metody/techniki i środki dydaktyczne
Wykład informacyjny, ćwiczenia w małych grupach, prezentacja multimedialna, projektor multimedialny.

Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności	
	stacjonarne	w tym praktyczne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25	25
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0	0
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15	0
Suma godzin:	40	25
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5	0
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	0	1

Literatura podstawowa	
1.	E-zdrowie. Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. Redakcja naukowa: Dorota Kilańska, Hanna Grabowska, Aleksandra Gaworska-Krzemińska Wydawca: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, I, 2017.
2.	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania - Dz.U. 2020 poz. 666.
3.	Telemedycyna i e-Zdrowie. Prawo i informatyka. Redakcja naukowa: Irena Lipowicz, Marek Świerczyński, Grażyna Szpor. Wolters Kluwers 2019.
Literatura uzupełniająca	
1.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
2.	Jackowski M. Ochrona danych medycznych. RODO w ochronie zdrowia. Wolters Kluwer. Warszawa 2018.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Techniki położnicze i prowadzenie porodu</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	
Przedmiot w języku angielskim: Techniques in obstetrics and management of labour		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II,III
	obieralny			semestr studiów

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	160	5,5	
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	40	2	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	30		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	160 – IV sem. 160 – V sem	5 5	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	100	3,5	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	160	5,5	
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	40	1,5	

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30	1	
Zajęcia praktyczna (ZP)	320		10
Praktyki zawodowe (PZ)	400		14

Forma zaliczenia przedmiotu	wyklady	
	ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	Egzamin (OSCE)
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	brak

Cele przedmiotu	
C1	Celem kształcenia jest nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych umożliwiających sprawowanie holistycznej opieki okołoporodowej nad kobietą i noworodkiem w sytuacji prowadzenia porodu.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W1.	zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, przedwczesnego i patologicznego, zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych oraz standardy prowadzenia porodu przez położną;
D.W2.	mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklytizm przedni i tylny, ułożenia odgięciowe), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej kobiety rodzącej i porodów bliźniaczych;
D.W3.	powikłania przebiegu porodu zależne od nieprawidłowej budowy miednicy kostnej kobiety rodzącej, nieprawidłowego usytuowania płodu w macicy, zaburzeń w przebiegu mechanizmu porodowego, zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, zaburzeń w rozwieraniu części pochwowej szyjki macicy, zaburzeń w funkcjonowaniu, oddzielaniu i wydalaniu łożyska oraz zasady postępowania w tych sytuacjach położniczych;
D.W4.	zadania położnej podczas porodu ze znieczuleniem farmakologicznym, porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego oraz porodu martwego dziecka;
D.W5.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (w tym krwotoki położnicze, zator wodami płodowymi, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);
D.W6.	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody preindukcji, indukcji i stymulacji czynności skurczowej;
D.W7.	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowanych metod łagodzenia bólu porodowego;
D.W8.	metody monitorowania dobrostanu płodu w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu w okresie okołoporodowym;
D.W9.	zasady opieki nad noworodkiem bezpośrednio po urodzeniu;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
D.W10.	uwarunkowania stanu zagrożenia życia noworodka oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
D.W11.	początkowe i zaawansowane zabiegi wykonywane podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U1.	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu, płodu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;
D.U2.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U3.	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;
D.U4.	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru nefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U5.	ustalać indywidualny plan porodu, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U6.	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu drogami i siłami natury;
D.U7.	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu, interpretować wyniki tej oceny oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania;
D.U8.	monitorować dobrostan płodu podczas ciąży i porodu z wykorzystaniem badania kardiograficznego (KTG) oraz dokonać interpretacji zapisów KTG kobiety ciężarnej i rodzącej;
D.U9.	ocenić zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;
D.U10.	przygotować pacjentkę do testu niestresowego (Non stress test, NST) oraz do testów stresowych;
D.U11.	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;
D.U12.	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I i II stopnia;
D.U13.	przewodzić i przyjmować poród fizjologiczny oraz miednicowy;
D.U14.	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zakażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;
D.U15.	rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;
D.U16.	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka,

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
	zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobywanie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);
D.U17.	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny i algorytmów;
D.U18.	rozpoznawać stan zagrożenia życia oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;
D.U19.	monitorować w sposób bezprzryadowy i przrządowy czynności życiowe noworodka;
D.U20.	dobierać właściwe środki i metody w świadczeniu opieki w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;
D.U21.	wykonać początkowe zabiegi resuscytacyjne u noworodka (zabezpieczenie przed utratą ciepła, udrożnienie dróg oddechowych, stymulacja dotykiem);
D.U22.	wykonać zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u noworodka, z wyłączeniem intubacji dotchawiczej;
D.U23.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;
D.U24.	stosować metody komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą, w tym w sytuacjach szczególnych w opiece okołoporodowej, lub ze względu na stosowane leczenie;
D.U25.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia i sytuacji położniczej pacjentki;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
K2	przestrzegania praw pacjenta
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności
K6	z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K7	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W1- D.W11	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych Egzamin OSCE	ĆW,ĆWS
D.U1.- D.U25.		
D.U1.-D.U25	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U1.- D.U25.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1. - K7.	Obserwacja	ĆW,ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
	Treści programowe
Ć1 5 godz.	Opieka położnicza podczas porodu - prowadzenie porodu zgodnie z założeniami Standardu opieki okołoporodowej (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 października 2025r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej. Dz. U. 2025 poz. 1525 - zmieniające rozporządzenie w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej. Psychoprofilaktyka położnicza, alternatywne miejsca porodu.
Ć2 5 godz.	Budowa, pomiar i ocena miednicy kostnej (ocena kanału rodnego), typy miednic
Ć3 5 godz.	Budowa i wymiary płodu, usytuowanie płodu w macicy – położenie, ustawienie, ułożenie, wstawianie się
Ć4 5 godz.	Badanie położnicze zewnętrzne rodzącej
Ć5 5 godz.	Badanie położnicze wewnętrzne rodzącej
Ć6 5 godz.	Porodowe siły wydalające – skurcze porodowe, ocena czynności skurczowej mięśnia macicy
Ć7 5 godz.	Preindukcja, indukcja porodu i stymulacja czynności skurczowej mięśnia macicy.
Ć8 5 godz.	Badanie i ocena czynności serca płodu, wstępna interpretacja zapisu KTG
Ć9 5 godz.	Urazy kanału rodnego podczas porodu. Profilaktyka okołoporodowa zaburzeń uroginekologicznych.
Ć10 10 godz.	Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym ułożeniu potylicowym przednim
Ć11 10 godz.	Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym ułożeniu potylicowym tylnym
Ć12 5 godz.	Mechanizm porodu w ułożeniach odgięciowych: ułożenie wierzchołkowe, ułożenie ciemieniowe, ułożenie czołowe, ułożenie twarzowe
Ć13 5 godz.	Psychoprofilaktyka porodowa. Prowadzenie porodu fizjologicznego z osobą towarzyszącą i bez niej
5 godz.	Poród w wodzie (kwalifikacja, zasady prowadzenia, warunki otoczenia, zalety, wady)
Ć14 10 godz.	Resuscytacja noworodka i rodzącej.
Ć15 5 godz.	Przyjęcie rodzącej do porodu
Ć16 10 godz.	Poród – podział na okresy. Poród z udziałem osoby towarzyszącej. Poród w warunkach pozaszpitalnych. Postępowanie z noworodkiem podczas porodu i bezpośrednio po porodzie.
Ć17 5 godz.	Prowadzenie i dokumentowanie poszczególnych okresów porodu. Partogram – karta obserwacji porodu. Plan porodu.
Ć18 10 godz.	Mechanizm porodu w położeniach miednicowych płodu. Zabiegi położnicze przy położeniach miednicowych płodu.

Ć19 5 godz.	Poród przy nieprawidłowościach w ułożeniu główki: nieosiowe wstawianie się główki: asynklytizm przedni Naegelego, asynklytizm tylny Lietzmana, wysokie proste ustawienie główki, niskie poprzeczne ustawienie główki, nadmierne zwroty główki: nadmierny zwrot wewnętrzny, nadmierny zwrot zewnętrzny.
Ć20 5 godz.	Poród w sytuacji nieprawidłowej budowy miednicy.
Ć21 5 godz.	Poród zabiegowy z użyciem kleszczy położniczych, próżniociągu położniczego.
Ć22 5 godz.	Poród bliźniaczy.
Ć23 5 godz.	Poród w położeniu poprzecznym płodu, obroty położnicze.
Ć24 10 godz.	Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego: w funkcjonowaniu oddzielaniu i wydalaniu łożyska, standard postępowania w zaburzeniach funkcjonowania łożyska, standard postępowania w zaburzeniach oddzielaniu i wydalaniu łożyska, pozostawienie resztek tkanki łożyskowej w macicy. Ręczne wydobycie łożyska.
Ć25 10 godz.	Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego: zaburzenia czynności skurczowej macicy, zaburzenia rozwierania się części pochwowej szyjki macicy, poród przedłużony, powikłania pępowinowe: przodowanie i wypadnięcie pępowiny – standard postępowania, przodowanie i wypadnięcie rączki.
Ć26 5 godz.	Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego ze wskazań nagłych. Poród drogami natury po cięciu cesarskim.
Ć27 5 godz.	Współczesna diagnostyka w okresie okołoporodowym
Ć28 5 godz.	Biochemiczna weryfikacja wyników badań biofizycznych. Wpływ stosowanych leków podczas porodu na stan płodu. Farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego.
Ć29 5 godz.	Prowadzenie porodu drogami natury w przypadku naglącej sytuacji położniczej – w przypadku dystocji barkowe.
Ć30 5 godz.	Stany nagłe w położnictwie - rola i udział położnej w opiece nad rodzącą.
Ć31 5 godz.	Trudne sytuacje okołoporodowe:- zasady i prowadzenie porodu martwego, w tym wsparcie psychiczne rodzącej i jej rodziny,
Ć32 5 godz.	Prowadzenie partogramu w sytuacji patologicznego przebiegu porodu. Udzielanie pierwszej pomocy położniczej.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – Zajęcia praktyczne 320 godz.

Treści programowe

ZP1	Zapoznanie z topografią, organizacją i specyfiką pracy na sali porodowej oraz regulaminem zakładu opieki zdrowotnej/podmiotu leczniczego i sali porodowej.
ZP2	Rola i zadania położnej w ocenie i wstępnej interpretacji czynności serca płodu.
ZP3	Przygotowanie zestawu do porodu, do kontroli szyjki macicy i szycia krocza.
ZP4	Prowadzenie i dokumentowanie przebiegu poszczególnych okresów porodu zgodnie z zaleceniami WHO i standardem organizacyjnym opieki okołoporodowej.
ZP5	Przyjęcie rodzącej w położniczej izbie przyjęć i do sali porodowej.
ZP6	Ocena sytuacji położniczej na podstawie badania położniczego wewnętrznego i zewnętrznego.
ZP7	Rola i zadania położnej w ocenie i wstępnej interpretacji czynności serca płodu.
ZP8	Prowadzenie poszczególnych okresów porodu.

ZP9	Mechanizm porodu w położeniach miednicowych płodu.
ZP10	Przodowanie i wypadnięcie pępowiny – standard postępowania.
ZP11	Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego ze wskazań nagłych.
ZP12	Postępowanie w przypadku łożyska przedwcześnie odklejonego.
ZP13	Prowadzenie intensywnego nadzoru stanu ogólnego i położniczego rodzącej, działania terapeutyczne w stanach zagrożenia życia.
ZP14	Współdział położnej w monitorowaniu stanu ogólnego matki i dziecka w profilaktyce powikłań porodowych/wywiad, obserwacja, udział w badaniach.
ZP15	Nowoczesne technik komunikowania się w sytuacji trudnej emocjonalnie/śmierć dziecka w przebiegu porodu.
ZP16	Opieka nad rodzącą ze współistniejącą chorobą, oraz jej dzieckiem.
ZP17	Przygotowaniu do porodu, opieka nad położnicą i noworodkiem w sytuacji zakażenia wirusem HIV.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – praktyki zawodowe - 400 godz.

Treści programowe

PZ1	Zapoznanie z topografią, organizacją i specyfiką pracy na sali porodowej oraz regulaminem zakładu opieki zdrowotnej/podmiotu leczniczego i sali porodowej.
PZ2	Standardy opieki nad rodzącą i osobą jej towarzyszącą w fizjologii i patologii porodu.
PZ3	Rola i zadania położnej w ocenie i wstępnej interpretacji czynności serca płodu.
PZ4	Preindukcja, indukcja porodu i stymulacja czynności porodowej – zadania położnej.
PZ5	Prowadzenie i dokumentowanie przebiegu poszczególnych okresów porodu zgodnie z zaleceniami WHO i standardem organizacyjnym opieki okołoporodowej.
PZ6	Udział położnej w łagodzeniu bólu porodowego – wsparcie w okresie porodu, pozafarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego, pozycje i udogodnienia porodowe.
PZ7	Działania terapeutyczne w stanach zagrożenia życia.
PZ8	Poród w przebiegu chorób współistniejących u rodzącej.
PZ9	Poród zabiegowy.
PZ10	Poród bliźniaczy.
PZ11	Postępowanie w przypadku krwotoku położniczego. Profilaktyka krwotoków położniczych.
PZ12	Udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru stanu ogólnego i położniczego rodzącej oraz działań terapeutycznych w stanach zagrożenia życia.
PZ13	Współdział położnej w monitorowaniu stanu ogólnego matki i dziecka w profilaktyce powikłań porodowych /wywiad, obserwacja, udział w badaniach/.
PZ14	Nowoczesne techniki komunikowania się w sytuacji trudnej emocjonalnie /śmierć dziecka w przebiegu porodu/.
PZ15	Zespół interdyscyplinarny sprawujący opiekę nad rodzącą ze współistniejącą chorobą, jej dzieckiem.
PZ16	Choroby matki wnikające przebieg porodu.
PZ17	Współdział położnej w diagnostyce, przygotowaniu do porodu oraz opiece nad położnicą i noworodkiem w sytuacji zakażenia wirusem HIV.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt planu opieki położniczej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).
------------	--

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, plansze, fantomy/symulatory, narzędzia, materiał opatrunkowy, sprzęt medyczny, aparatura medyczna.
--

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	920		920	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	950		920	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	32			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			31	

Literatura podstawowa	
1.	Bręborowicz G.H.: Położnictwo Tom I. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2.	Dudenhause J. W., Pschyrembel W.: Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.
3.	Iwanowicz-Palus G., Bień A.: Techniki Położnicze i Prowadzenie Porodu. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
Literatura uzupełniająca	
1.	Rabiej M., Mazurkiewicz B., Nowacka A.: Procedury medyczne w położnictwie. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2.	Standard organizacyjny opieki okołoporodowej. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 16 sierpnia 2018. Dz.U poz 1756.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Położnictwo i opieka położnicza</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	
Przedmiot w języku angielskim: Obstetrics and maternity care		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II, III
	obieralny		semestr studiów	III, IV, V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	50	1,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	30	1,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	120		4
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	200		7

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wyklady</i>	<i>Egzamin</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Wiedza z podstaw opieki położniczej
---	-------------------------------------

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi prowadzenia ciąży, porodu i porożu o przebiegu fizjologicznym i patologicznym.
----	---

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i potrafi:	
D.W12.	zadania położnej w monitorowaniu przebiegu ciąży i ocenie ryzyka położniczego;
D.W13.	metody i techniki komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą lub stosowane leczenie;
D.W14.	etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-polożnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porożu;
D.W15.	zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w okresie ciąży fizjologicznej i ciąży o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu, a także wydolności łożyska, oraz rolę położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;
D.W16.	zasady monitorowania stanu płodu za pomocą fonokardiografii i elektrokardiografii (bezpośredniej, brzusznej);
D.W17.	zasady i metody monitorowania stanu płodu w stanach zagrożenia życia kobiety ciężarnej (w tym wstrząs, rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe, rzucawka, ostry brzuch);
D.W18.	rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy opieki położniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie porożu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porożu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz z zaburzeń psychicznych;
D.W19.	zadania położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży i porożu, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych u kobiety;
D.W20.	definicję porożu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porożu, nad noworodkiem i ich rodziną;
D.W21.	proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią oraz działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;
D.W22.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porożu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;
D.W23.	uwarunkowania i zasady organizacji trójstopniowej opieki perinatalnej, w tym perinatalnej opieki hospicyjnej;
D.W24.	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;
D.W25.	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porożu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną i rodzącą oraz z noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
D.W26.	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;
D.W27.	elementy diagnostyki prenatalnej (podstawy i wskazania do wykonania diagnostyki prenatalnej, badania prenatalne nieinwazyjne i inwazyjne);
D.W28.	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;
D.W29.	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U26.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistyczną;
D.U27.	ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U28.	planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;
D.U29.	wdrażać standardy opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;
D.U30.	promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;
D.U31.	realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami ciężarnymi i w okresie porodu;
D.U32.	rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;
D.U33.	stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;
D.U34.	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą w okresie okołoporodowym powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
D.U35.	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji szczególnej obejmującej poronienie, urodzenie dziecka martwego, niezdolnego do życia, z wadą i urazem okołoporodowym lub z ciężką chorobą;
D.U36.	dokonać oceny dobrostanu płodu za pomocą dostępnych metod klinicznych oraz wskazać różnice i podobieństwa w ocenie dobrostanu płodu za pomocą metod bezpośrednich i pośrednich;
D.U37.	dokonać wyboru metod rejestracji dobrostanu płodu, uwzględniając czas trwania ciąży, objawy kliniczne oraz stan kobiety ciężarnej i płodu;
D.U38.	zaproponować metody weryfikacji zapisu KTG w ciąży o przebiegu patologicznym oraz analizować cechy charakteryzujące zapisy KTG w wybranych chorobach wikłających przebieg ciąży;
D.U39.	ocenić zagrożenia płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;
D.U40.	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małąletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
K2	przestrzegania praw pacjenta
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności
K6	z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K7	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W12- D.W29	Egzamin testowy	W
D.U26.- D.U40.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych zaliczenie na ocenę	ĆWS
D.U26.- D.U40.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U26.- D.U40.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1. - K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	
Treści programowe – Klinika	
W1	Opieka ciążowa w Polsce - zagadnienia organizacyjne.
W2	Edukacja przeporodowa. Organizacja i prowadzenie szkół rodzenia.
W3	Zmiany zachodzące w organizmie kobiety w ciąży.
W4	Prowadzenie ciąży prawidłowej. Standard opieki okołoporodowej.
W5	Metody diagnostyczne stosowane w ciąży o przebiegu prawidłowym i patologicznym, zadania położnej.
W6	Zasady monitorowania dobrostanu płodu – rola położnej.
W7	Zadania położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu i porożu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób nie położniczych.
W8	Laktacja – zadania położnej.
W9	Zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porożu, noworodkiem i ich rodziną.
W10	Ciąża wielopłodowa.
W11	Choroby układu krwionośnego, moczowego w ciąży.
W12	Choroby zakaźne i infekcyjne – wpływ na płodność kobiety.
W13	Poradnictwo genetyczne, diagnostyka wewnątrzmaciczna płodu.
W14	Techniki wspomaganego rozrodu.
W15	Stany nagłe w położnictwie

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
	Treści programowe dopisać tematy na 30 godz.
Ć1 2godz.	Czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu opieka specjalistyczna
Ć2 5 godz.	Profilaktyka ogólna i swoista chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;
Ć3 3 godz.	Standard opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;
Ć4 5 godz.	Opieka nad położnicą i noworodkiem po porodzie fizjologicznym i po cięciu cesarskim w okresie porodu. Przygotowanie położnicy do samoopieki w porodu fizjologicznym. Przygotowanie położnicy do opieki nad noworodkiem.
Ć5 5 godz.	Opieka położniczą nad kobietą w okresie okołoporodowym powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
Ć6 5 godz.	Ocena dobrostanu płodu za pomocą dostępnych metod bezpośrednich i pośrednich. Kardiotokografia w ciąży o przebiegu patologicznym, analiza zapisy KTG w wybranych chorobach wnikających przebieg ciąży; Ocena zagrożenia płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu.
Ć7 3 godz.	Monitorowanie stanu matki i dziecka oraz zapewnienie wsparcie w sytuacji szczególnej obejmującej poronienie, urodzenie dziecka martwego, niezdolnego do życia, z wadą i urazem okołoporodowym lub z ciężką chorobą.
Ć8 2 godz.	Opieka psychologiczna nad pacjentką po stracie ciąży, matką małoletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – zajęcia praktyczne 120 godz.	
	Treści programowe
ZP1	Czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu.
ZP2	Plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej
ZP3	Opieka nad położnicą – zadania położnej.
ZP4	Poród przedwczesny, czynniki ryzyka, profilaktyka – rola położnej.
ZP5	Karmienie naturalne.
ZP6	Postępowanie w problemach związanych z laktacją.
ZP7	Postępowanie z pacjentką ciężarną z ciążą wysokiego ryzyka – cukrzyca ciężarnych.
ZP8	Postępowanie z pacjentką ciężarną z ciążą wysokiego ryzyka – nadciśnienie indukowane ciążą.
ZP9	Opieka nad kobietą po poronieniu, urodzeniu dziecka martwego lub z wadą.
ZP10	Położna jako członek zespołu interdyscyplinarnego sprawującego opiekę nad kobietą w sytuacji trudnej.
ZP11	Prowadzenie procesu pielęgnowania u ciężarnej z ciążą powikłaną oraz u położnicy w porodu powikłanym.
ZP12	Analiza dokumentacji i podsumowanie zajęć.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – praktyki zawodowe 200 godz.	
	Treści programowe
PZ1	Procedury przyjęcia pacjentek do oddziału patologii ciąży, położniczego.

PZ2	Prowadzenie procesu pielęgnowania u ciężarnej z ciążą powikłaną oraz u położnicy po porodzie drogami natury i po cięciu cesarskim w położeniu prawidłowym i powikłanym .
PZ3	Sprawowanie opieki nad kobietami po poronieniach, urodzeniu dziecka martwego lub z wadą
PZ4	Przygotowanie pacjentek do samoopieki w domu w wybranych stanach patologii ciąży oraz w położeniu.
PZ5	Kształtowanie umiejętności realizowania zadań położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej ciężarną, rodzącą, położnicą wymagającą intensywnego nadzoru.
PZ6	Specyfika pracy położnej - oddział położniczo-noworodkowy. Znajomość zasad BHP, procedur obowiązujących w pracy na oddziale położniczo-noworodkowym Procedury zapobiegające zakażeniom
PZ7	Prowadzenie dokumentacji medycznej ciężarnej, położnicy i noworodka
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarstwa dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	400		400	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	420		400	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	14			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			13	

Literatura podstawowa

1.	Bręborowicz G.H. (red.). Położnictwo i ginekologia. Tom 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2.	Iwanowicz -Palus G., Bień A. (red.): Techniki położnicze i prowadzenie porodu. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
3.	Berghella V.(red.) Położnictwo według zasad EBM. Wydanie II Medycyna Praktyczna 2024

Literatura uzupełniająca

1.	Łepecka-Klusek C. (red.): Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
----	---

2.	Aktualne Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników oraz Standard Opieki Okołoporodowej.
----	---

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Ginekologia i opieka ginekologiczna</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	
Przedmiot w języku angielskim: Gynecology and gynecological care		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II, III
	obieralny		semestr studiów	III, IV, V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	45	1,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	30	2	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	25		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	120		4
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	100 – V sem. 100 – VI sem.		3,5 – V sem. 3,5 – VI sem.

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Egzamin</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Wiedza z podstaw opieki położniczej.
----------	--------------------------------------

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zagadnieniami z zakresu ginekologii i opieki ginekologicznej.
-----------	--

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W30.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;
D.W31.	prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia, naturalne metody regulacji poczęć oraz rodzaje antykoncepcji;
D.W32.	granice norm i patologii seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;
D.W33.	cele i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz rolę położnej w opiece prekoncepcyjnej
D.W34.	czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;
D.W35.	etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodniego i nietrzymania moczu
D.W36.	postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych, chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodniego i wysiłkowym nietrzymaniem moczu;
D.W37.	zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie
D.W38.	rodzaje zabiegów ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia oraz zasady asystowania przy tych zabiegach;
D.W39.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie klimakterium;
D.W40.	udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;
D.W41.	etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;
D.W42.	charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodniego pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (International Federation of Gynecology and Obstetrics, FIGO) oraz stopnie zaawansowania nowotworu według klasyfikacji stopnia zaawansowania nowotworu TNM (Tumour – guz (pierwotny), Node – węzeł (chłonny), Metastases – przerzuty (odległe));
D.W43.	zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodniego i piersi;
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U41.	przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie zachowań prekoncepcyjnych;
D.U42.	prowadzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć i środków antykoncepcyjnych;
D.U43.	sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad osobą w związku z tranzycją płci i w sytuacji zaburzeń

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
	płodności;
D.U44.	planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekonceptyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;
D.U45.	planować i sprawować opiekę nad pacjentką doświadczającą niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;
D.U46.	rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;
D.U47.	rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych, w tym ocenić wynik badania cytologicznego według klasyfikacji Papanicolaou i w systemie Bethesda;
D.U48.	rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodnego oraz uczestniczyć w profilaktyce i leczeniu zaburzeń uroginekologicznych;
D.U49.	rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;
D.U50.	przygotowywać pacjentkę do ginekologicznych zabiegów operacyjnych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik, planować i realizować opiekę po takich zabiegach oraz podczas radio- i chemioterapii, przygotowywać pacjentkę do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z jej rodziną, a także asystować przy zabiegach ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, np.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W30.- D.W43.	Egzamin testowy	W
D.U41.- D.U50.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych zaliczenie na ocenę	ĆWS
D.U41.-D.50.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U41.- D.U50.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1.-K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady tematyka	
W1	Nieprawidłowości w budowie narządów płciowych.
W2	Cykl miesięczkowy kobiety. Naturalne metody planowania rodziny. Antykoncepcja.
W3	Choroby przenoszone drogą płciową.
W4	Nietrzymanie moczu. Zaburzenia statyki narządów płciowych
W5	Zaburzenia seksualne.
W6	Rodzaje zabiegów ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia oraz zasady asystowania przy tych zabiegach
W7	Przygotowanie pacjentki do operacji i zabiegów ginekologicznych drogą brzuszną i pochwową. Monitorowanie stanu pooperacyjnego u pacjentki po operacji ginekologicznej
W8	Niepłodność. Techniki wspomaganego rozrodu.
W9	Klimakterium.
W10	Rak piersi – etiologia, epidemiologia, diagnostyka, leczenie.
W11	Rak jajnika – etiologia, epidemiologia, diagnostyka, leczenie.
W12	Diagnostyka i profilaktyka raka szyjki macicy, raka endometrium.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
Ć1 2godz.	Opieka ginekologiczna nad kobietą w różnych okresach jej życia:
Ć2 5 godz.	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia oraz pielęgnowanie pacjentek z zaburzenia statyki narządu rodnego oraz nietrzymaniem moczu.
Ć3 3 godz.	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia oraz pielęgnowanie pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych oraz chorobami przenoszonymi drogą płciową.
Ć4 5 godz.	Udział położnej w edukacji kobiet w okresie klimakterium. Udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym.
Ć5 5 godz.	Udział położnej w diagnostyce i leczeniu niepłodności.
Ć6 5 godz.	Choroby nowotworowe gruczołu piersiowego. Programy profilaktyczne chorób nowotworowych gruczołu piersiowego. Udział położnej w działaniu leczniczo-pielęgnacyjnym oraz rehabilitacyjnym.
Ć7 5 godz.	Rodzaje zabiegów ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia oraz zasady asystowania przy tych zabiegach. Zasady postępowania z pacjentką przed i po przeprowadzeniu operacji ginekologicznych. Planowanie opieki w trakcie leczenia miejscowego i systemowego nowotworów.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – Zajęcia praktyczne 120 godz.	
Treści programowe	
ZP1	Przyjęcie pacjentki na oddział ginekologii -zadana położnej
ZP2	Edukacja pacjentek w zakresie profilaktyki nowotworu piersi, jajnika, szyjki, macicy

ZP3	Przygotowanie pacjentki do zabiegów diagnostycznych/ procedur medycznych wykonywanych na oddziale ginekologii
ZP4	Edukacja pacjentek na temat naturalnych metod planowania płodności oraz przebiegu cyklu miesięczkowego
ZP5	Rodzaje zabiegów ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia oraz zasady asystowania przy tych zabiegach.
ZP6	Opieka przed i pooperacyjna nad pacjentkami operowanymi z powodów ginekologicznych.
ZP7	Przygotowanie pacjentek do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych po zabiegach ginekologicznych.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – Praktyki zawodowe 100 godz.

Treści programowe	
PZ1	Wykonywanie procedur zgodnie z zasadami aseptyki i antyseptyki.
PZ2	Edukacja pacjentek na temat właściwych zachowań zdrowotnych w okresie przedkoncepcyjnym
PZ3	Przygotowanie pacjentki do zabiegów diagnostycznych/procedur medycznych wykonywanych na oddziale ginekologii
PZ4	Opieka nad pacjentkami po zabiegach ginekologicznych.
PZ5	Przygotowanie bliższe i dalsze, fizyczne i psychiczne pacjentek do zabiegów i operacji ginekologicznych

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjentki (studium przypadku).
------------	---

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	395		395	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	420		395	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	14,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			13,5	

Literatura podstawowa

1.	Bręborowicz G.H. (red.). Położnictwo i ginekologia. Tom 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2.	Rabiej M., Mazurkiewicz B., Nowacka A. (red). Procedury medyczne w ginekologii. Praktyka położnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
3.	Wicherek Ł., Kojs Z., Bręborowicz G.H. Ginekologia onkologiczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.

Literatura uzupełniająca

1.	Stojko R., Samulak D. Ginekologia operacyjna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
2.	Rekomendacje i zalecenia Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Neonatologia i opieka neonatologiczna</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	
Przedmiot w języku angielskim: Neonatology and neonatal care		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III, IV, V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	25	1	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	15	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	80		3
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	80		3

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Egzamin</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych
2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarstwa i położniczej

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy i podstawowych umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych z zakresu neonatologii i opieki neonatologicznej umożliwiające objęcie opieką noworodka.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W44.	czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;
D.W45.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie noworodka i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości i stanu klinicznego;
D.W46.	rodzaje odporności, czynniki modyfikujące odporność oraz odrębności układu odpornościowego noworodka;
D.W47	zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadami i urazami okołoporodowymi, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV w zależności od stopnia jego dojrzałości;
D.W48.	zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka
D.W49.	zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U51.	planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego, w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;
D.U52.	dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;
D.U53.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z udzielania świadczeń specjalistycznych w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka oraz monitorować stan noworodka po resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
D.U54.	przygotować noworodka do resuscytacji za pomocą aparatu Neopuff, do podłączenia wentylacji wspomagającej czynność oddechową przez zastosowanie nCPAP oraz aparatu Infant Flow;
D.U55.	rozpoznawać i klasyfikować NOP i charakteryzować miejscowe oraz uogólnione reakcje organizmu występujące u noworodka po szczepieniu ochronnym, a także udzielać wyczerpujących informacji na temat postępowania w przypadku ich wystąpienia;
D.U56.	oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;

K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W44.- D.W49.	Egzamin testowy	W
D.U51.- D.U56.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆWS
D.U51.- D.U56.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U51.- D.U56.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1.-K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady

Treści programowe

W1	Organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru w Polsce i na Świecie.
W2	Czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny.
W3	Kwalifikacji noworodków w zależności od wieku ciążowego, masy urodzeniowej, oceny stanu klinicznego po urodzeniu.
W4	Rodzaje odporności, czynniki modyfikujące odporność, odrębności układu odpornościowego noworodka.
W5	Pielęgnowanie noworodka zdrowego, chorego oraz z wadami i urazami okołoporodowymi, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV w zależności od stopnia jego dojrzałości.
W6	Zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia

Treści programowe

ĆW1 2 godz.	Specjalistyczna opieka nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego, w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;
ĆW2 2 godz.	Wczesna stymulacja i opieka rozwojowa noworodka.
ĆW3 3 godz.	Niepożądane odczyny poszczepienne, miejscowe oraz uogólnione reakcje organizmu występujące u noworodka po szczepieniu ochronnym.
ĆW4 2 godz.	Ocena i monitorowanie stanu klinicznego noworodka.
ĆW5	Resuscytacja noworodków i wspomaganie adaptacji noworodków po urodzeniu.

4 godz.	
CW6 2 godz.	Ocena wydolności opiekuńczej rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi. Edukacja i przygotowanie rodziców do opieki nad dzieckiem w domu;

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – Zajęcia praktyczne – 80 godz.	
Treści programowe	
Zajęcia praktyczne	
ZP1	Charakterystyka pracy na oddziale, obowiązujące procedury i regulaminy.
ZP2	Przestrzeganie zasad aseptyki i antyseptyki podczas wykonywania czynności pielęgnacyjnych, leczniczych i diagnostycznych wobec noworodka.
ZP3	Przyjęcie noworodka do oddziału po porodzie fizjologicznym lub cięciu cesarskim, pomiary antropometryczne, badania przesiewowe.
ZP4	Ocena adaptacji noworodka do warunków zewnętrznych pomiary parametrów życiowych.
ZP5	Czynności pielęgnacyjne wykonywane u noworodka, edukacja matki.
ZP6	Karmienia naturalnego noworodka. Karmienie wcześniaka.
ZP7	Szczepienia okresu noworodkowego.
ZP8	Resuscytacja noworodka.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – praktyki zawodowe 80 godz.	
Treści programowe	
Praktyki zawodowe	
PZ1	Charakterystyka pracy na oddziale, obowiązujące procedury i regulaminy.
PZ2	Obserwacja wykonywania procedury szczepień i badań przesiewowych w okresie noworodkowym.
PZ3	Procedury i algorytmy wykonywania badań diagnostycznych u noworodków.
PZ4	Farmakoterapia (obserwacja procedury podawania leków drogą doustną, domięśniowych, dożylnych, zakraplanie kropli itp.)
PZ5	Opieka nad noworodkiem chorym z żółtaczką o przebiegu patologicznym– zasady prowadzenia fototerapii.
PZ6	Planowanie i sprawowanie opieki nad noworodkiem niedojrzałym w zależności zmieniającego się stanu klinicznego – rola dotyku.
PZ7	Opieka nad noworodkiem z zaburzeniami oddychania – wspomaganie oddechu metoda nieinwazyjną.
PZ8	Karmienie noworodka urodzonego przedwcześnie edukacja matki.
PZ9	Opieka nad noworodkiem chorym.
PZ10	Edukacja rodziców w zakresie opieki nad noworodkiem przedwcześnie urodzonym w warunkach domowych.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarstwie dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).

Metody/techniki i środki dydaktyczne	
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe.	

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	200		200	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	220		200	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			7,5	

Literatura podstawowa	
1.	Bałanda A. (red.): Opieka nad noworodkiem. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021.
2.	Szczapa J. (red.): Neonatologia. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
3.	Świetliński J.: Neonatologia i opieka nad noworodkiem. Tom 1, 2. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2020.
Literatura uzupełniająca	
1.	Salomończyk M.: Neonatologia: praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
2.	Standardy opieki medycznej nad noworodkiem w Polsce. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego. Polskie Towarzystwo Neonatologiczne, Medi Press, wydanie IV Warszawa 2021

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Choroby wewnętrzne</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Internal diseases

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III, IV

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	25	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	40		2
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40		2

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych.
2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej i położniczej

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu etiologii, patofizjologii, symptomatologii, rozpoznawania i leczenia pacjentów z chorobami wewnętrznymi.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W56.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarskiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu człowieka;
D.W57.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej w zakresie samodzielnego wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych oraz zasady wykonywania badania EKG i interpretowania jego wyniku;
D.W58.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjentki w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U59.	rozpoznawać problemy zdrowotne pacjentek i planować opiekę nad pacjentką w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;
D.U60.	rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowania na ich wykonanie, zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;
D.U61.	wykonywać badanie EKG i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu pacjentki oraz monitorować zapis czynności bioelektrycznej serca na kardiomonitorze pod kątem stanów zagrożenia jej zdrowia i życia;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W56.- D.W58.	Zaliczenie testowe	W
D.U59.- D.U61.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆWS
D.U59.- D.U61.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U59.- D.U61.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1.-K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	
Treści programowe	
W1	Zapoznanie studentów z etiologią i symptomatologią, metodami diagnostycznymi, rozpoznawaniem i leczeniem wybranych chorób wewnętrznych w szczególności układu oddechowego, układu krążenia, układu pokarmowego, układu moczowego, układu krwiotwórczego, układu dokrewnego, układu ruchu.
W1	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami: układu oddechowego, układu krążenia, układu pokarmowego, układu moczowego, układu krwiotwórczego, układu dokrewnego, układu ruchu.
W2	Udział położnej w diagnozowaniu i pielęgowaniu chorych ze współistniejącymi chorobami internistycznymi zgodnie z obowiązującymi procedurami i standardami.
W3	Proces pielęgnowania realizowany w stosunku do kobiety ciężarnej lub chorej ginekologicznie z chorobą narządów wewnętrznych

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
ĆW1 3 godz.	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do świadczenia opieki pielęgniarskiej wobec chorych hospitalizowanych w oddziale chorób wewnętrznych, wykorzystanie wiedzy teoretycznej w działaniach praktycznych:
ĆW2 3 godz.	Farmakoterapia stosowana w schorzeniach internistycznych. Działania niepożądane, drogi podawania interakcje z innymi lekami.
ĆW3 4 godz.	Proces pielęgnowania realizowany w stosunku do kobiety ciężarnej lub chorej ginekologicznie z chorobą narządów wewnętrznych

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – zajęcia praktyczne 40 godz.	
Treści programowe	
ZP1	Udział w badaniach diagnostycznych układu krążenia. Problemy opiekuńcze i procedury ich rozwiązywania u chorych z chorobą niedokrwienną serca i nadciśnieniem tętniczym.
ZP2	Diagnoza pielęgniarska i udział położnej w badaniach diagnostycznych w chorobach układu oddechowego.
ZP3	Problemy pielęgnacyjne, planowanie i realizacja opieki nad chorym z cukrzycą i nadczynnością tarczycy.

ZP4	Badania diagnostyczne układu pokarmowego. Analiza sytuacji zdrowotnej i plan opieki nad pacjentem z marskością wątroby.
ZP5	Udział pielęgniarki w ocenie stanu zdrowia pacjenta z chorobą nerek. Proces pielęgnowania nad chorym z infekcją dróg moczowych i niewydolnością nerek.
ZP6	Problemy opiekuńcze chorych z niedokrwistością i szką krwotoczną oraz sposoby ich rozwiązywania.
ZP7	Problemy opiekuńcze chorego z reumatoidalnym zapaleniem stawów.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – praktyki zawodowe 40 godz.	
Treści programowe	
PZ1	Problemy opiekuńcze pacjentów z wybranymi chorobami układu krążenia.
PZ2	Udział położnej w opiece nad pacjentem w wybranych chorobach układu oddechowego.
PZ3	Udział położnej w opiece nad pacjentem w wybranych chorobach układu endokrynologicznego.
PZ4	Udział położnej w opiece nad pacjentem w wybranych chorobach układu pokarmowego.
PZ5	Problemy opiekuńcze pacjentów w wybranych chorobach nerek.
PZ6	Problemy opiekuńcze pacjentów w wybranych chorobach układu krwiotwórczego.
PZ7	Problemy opiekuńcze pacjentów w wybranych chorobach reumatologicznych i tkanki łącznej.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).

Metody/techniki i środki dydaktyczne
Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, stacje zadaniowe, dyskusja, burza mózgów dokumentacja medyczna, analiza studium indywidualnych przypadków

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	115		115	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	135		115	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa	
1.	Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Krajewska-Kułak E., Wrońska I. (red.): Repetytorium z pielęgniarstwa. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
2.	Szczeklik A., Gajewski P. (red.): Interna Szczeklika. Podręcznik chorób wewnętrznych. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2020.
3.	Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red.): Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studentów medycznych. Wyd. lekarskie PZWL, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1.	Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Wyd. lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
2.	Mamcarz A., Wełnicki M., Duda-Król W.: Choroby wewnętrzne. Przypadki kliniczne. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Chirurgia</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Surgery

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III, IV

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	25	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	40		2
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40		2

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych.
2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej i położniczej

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu etiologii, rozpoznawania, leczenia i pielęgnowania pacjentów ze schorzeniami chirurgicznymi.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W59.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;
D.W60.	zasady przygotowania pacjentki do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, specyfikę pracy w bloku operacyjnym, a także zasady opieki nad pacjentką po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
D.W61.	zasady opieki nad pacjentką z przetoką jelitową i przetoką moczową wyłonionymi czasowo i na stałe oraz pacjentką objętą terapią żywieniową;
D.W62.	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U62.	planować opiekę nad pacjentką w przebiegu chorób chirurgicznych oraz rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i im zapobiegać;
D.U63.	przewodzić opiekę pooperacyjną w położnictwie i ginekologii;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, éw., ...)
D.W59.- D.W62.	Zaliczenie testowe	W
D.U62.- D.U63.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆWS

D.U62.- D.U63.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U62.- D.U63.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1.-K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
Treści programowe		
W1	Przygotowanie pacjenta do leczenia operacyjnego.	
W1	Rodzaje ran. Gojenie ran i czynniki wpływające na gojenie ran pooperacyjnych	
W2	Badania diagnostyczne w chirurgii.	
W3	Zakażenia występujące w chirurgii.	
W4	Najczęstsze schorzenia chirurgiczne jamy brzusznej: ostry brzuch, niedrożność przewodu pokarmowego.	
W5	Zasady opieki nad pacjentką z przetoką jelitową i przetoką moczową wyłonionymi czasowo i na stałe oraz pacjentką objętą terapią żywieniową;	

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć –ćwiczenia		
Treści programowe		
ĆW1 5 godz.	Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowanym w szczególności kobiety ciężarnej.	
CW2 5 godz.	Diagnoza pielęgniarska w wybranych schorzeniach chirurgicznych w położnictwie i ginekologii.	

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – zajęcia praktyczne 40godz.		
Treści programowe		
ZP1	Zapoznanie z topografia oddziału i specyfika pracy	
ZP2	Postępowanie pielęgniacyjno- opiekuńcze po zabiegu operacyjnym.	
ZP3	Zapobieganie, charakterystyka powikłań pooperacyjnych.	
ZP4	Prowadzenie farmakoterapii u pacjentów po zabiegu operacyjnym.	

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – praktyki zawodowe 40 godz.		
Treści programowe		
PZ1	Zapoznanie z topografia oddziału, regulaminem, obowiązującymi procedurami.	
PZ2	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych.	
PZ3	Opieka nad pacjentem po zabiegu chirurgicznym.	

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela		
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).	

Metody/techniki i środki dydaktyczne		
Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, stacje zadaniowe, dyskusja, burza mózgów dokumentacja medyczna, analiza studium indywidualnych przypadków		

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	115		115	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	135		115	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa

1.	Wallner G., Skoczylas T., Banasiewicz T., Richter P.: Chirurgia. Podręcznik dla studentów Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2025.
2.	Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
3.	Noszczyk W. (red.): Chirurgia. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.

Literatura uzupełniająca

1.	Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
2.	Ścisło L., Walewska E.: Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Podstawy ratownictwa medycznego</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Fundamentals of medical rescue service

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	15	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>			

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	
	<i>praktyki zawodowe</i>	

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: Podstaw Pielęgniarstwa- rozpoznanie objawów ze strony układów krążenia i oddechowego, podawania leków różnymi drogami, oraz umiejętność organizacji pracy pielęgniarskiej indywidualnej i zespołowej.
----------	--

Cele przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z zasadami funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego, postępowaniem w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz rolą położnej w działaniach ratunkowych, zgodnie z aktualnymi wytycznymi PRC i ERC.
-----------	---

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W75.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
D.W76.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;
D.W77.	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;
D.W78	działania zapobiegające następstwom nagłych stanów zagrożenia zdrowia, w szczególności poresuscytacyjnym

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U74.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia (w tym doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia, tamować krwawienia i krwotoki) oraz przygotowywać pacjentkę do transportu w takich przypadkach;
D.U75.	ocenić stan zagrożenia zdrowotnego, w szczególności wymagający podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS) na podstawie monitorowania bezprzyrządowego;
D.U76.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS);
D.U77.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator, AED</i>) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W75.- D.W78.	Zaliczenie testowe	W
D.U74.- D.U77.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆWS
K1.-K7.	Obserwacja	ĆWS

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady

Treści programowe

W1	System Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce i wybranych krajach UE, Organizacja działań ratowniczych w zdarzeniach mnogich, masowych i katastrofach
W2	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa osoby dorosłej (Basic Life Support)
W3	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa niemowlaka i dziecka. Resuscytacja kobiet w zaawansowanej ciąży. Postępowanie z pacjentem we wstrząsie
W4	Rozpoznanie stanów bezpośredniego zagrożenia życia.
W5	Działania zapobiegające następstwom nagłych stanów zagrożenia zdrowia, w szczególności poresuscytacyjnym.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć –ćwiczenia

Treści programowe

ĆW1 5 godz.	Ocena stanu pacjenta w sytuacjach nagłych (ABCDE)
ĆW2 5 godz.	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne i użycie AED
ĆW3 5 godz.	<ul style="list-style-type: none"> • Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne (ALS) ALS u dorosłych oraz u kobiet ciężarnych i rodzących • Algorytmy ERC 2021 z uwzględnieniem odwracalnych przyczyn • Postępowanie w opiece poresuscytacyjnej

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).
------------	--

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, stacje zadaniowe, dyskusja, burza mózgów dokumentacja medyczna, analiza studium indywidualnych przypadków
---

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1.	Guła P., Machała W., Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021
2.	Aktualne wytyczne resuscytacji wg Europejskiej Rady Resuscytacji (http://www.prc.krakow.pl)
3.	Flake F., Runggaldir K.: Ratownictwo medyczne. Wydawnictwo Edra Urban&Partner, Wrocław 2021.
Literatura uzupełniająca	
1.	Podlewski R., Stany zagrożenia życia i zdrowia. Schematy postępowania dla ZRM typu P. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019.
2.	Kleszczuński J., Zawadzki M., Leki w ratownictwie medycznym. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Badania naukowe w położnictwie</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Scientific research in midwifery

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	10	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	20	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15		
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>			
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>			

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	
	<i>praktyki zawodowe</i>	

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza z podstaw opieki położniczej.

Cele przedmiotu	
C1	Student uzyska wiedzę na temat procesu badawczego oraz umiejętności formułowania podstawowych założeń badawczych.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W79.	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty położnictwa;
D.W80.	znaczenie badań naukowych dla praktyki zawodowej położnej i rozwoju zawodu położnej;
D.W81.	położnicze organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;
D.W82.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w położnictwie;
D.W83.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U78.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej położnej;
D.U79.	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej.

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W79.- D.W83.	Zaliczenie testowe	W
D.U78.- D.U79.	Realizacja zleconego zadania	ĆW
K7.	Obserwacja	ĆW

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	
Treści programowe	
W1	Rodzaje badań naukowych. Badania naukowych w praktyce zawodowej położnej oraz rozwoju zawodu położnej.
W2	Współczesne trendy w badaniach naukowych.

W3	Określenie i formułowanie podstawowych założeń badawczych: przedmiotu, celu, problemów i hipotez.
W4	Metody badań mające zastosowanie w opiece położniczej.
W5	Techniki badań i narzędzia badawcze.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć –ćwiczenia

Treści programowe

ĆW1 4 godz.	Podstawowe źródła informacji naukowej: internetowe bazy danych i czasopisma naukowe. Zasady sporządzania przypisów i piśmiennictwa do opracowań naukowych.
ĆW2 4 godz.	Znaczenie zasad etyki w badaniach naukowych. Prawa autorskie i ochrona własności intelektualnej w oparciu o regulacje prawne
ĆW3 4 godz.	Pisemna analiza naukowa artykułu o charakterze studium przypadku
ĆW 4 4 godz.	Określenie podstawowych założeń metodologicznych w koncepcji badania naukowego.
ĆW 5 4 godz.	Zasady konstruowania narzędzi badawczych.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).
------------	--

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1.	Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
2.	Sak-Dankosky N., Serafin L., Wesołowska-Górniak K., Formela M.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Ocena synteza i tworzenie dowodów naukowych w praktyce pielęgniarstwie. Edra Urban & Partner, Wrocław 2022.
3.	Serafin L., Sak-Dankosky N., Wesołowska -Górniak K., Formela M.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Edra Urban, Partner, Wrocław 2022
Literatura uzupełniająca	
1.	Artykuły naukowe do analizy wskazane przez prowadzącego ćwiczenia
2.	Zenderowski R. Technika pisania prac magisterskich i licencjackich: dyplom: poradnik, Warszawa CeDeWu 2020..

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Pediatria i pielęgniarstwo pediatriczne</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Paediatrics and paediatric nursing

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II, III
	obieralny			semestr studiów

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	25	1	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	40		2
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40		2

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Zaliczenie</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych.
2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej i położniczej

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu realizacji opieki nad pacjentem pediatrycznym i jego rodziną.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W50.	działania profilaktyczne podejmowane wobec dziecka w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;
D.W51.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarskiej w najczęstszych chorobach wieku rozwojowego, w szczególności chorobach niemowląt;
D.W52.	zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;
D.W53.	metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka, w szczególności niemowlęcia;
D.W54.	zasady opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem, w szczególności niemowlęciem, w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.W55.	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz postępowanie z raną oparzeniową u niemowlęcia i sposoby jej pielęgnowania;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U57.	rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka, w szczególności niemowląt i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.U58.	udzielać pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz pielęgnować ranę oparzeniową u niemowlęcia;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W50.- D.W65.	Zaliczenie testowe	W
D.U57.- D.U58.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆWS
D.U57.- D.U58.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U57.- D.U58.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1.-K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	
Treści programowe	
W1	Odrębności anatomiczne i czynnościowe okresu noworodkowego oraz okresu niemowlęcego.
W2	Działania profilaktyczne w populacji wieku rozwojowego.
W3	Ocena rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka w szczególności niemowlęcia.
W4	Odżywianie (żywienie parenteralne, karmienie piersią, karmienie sztuczne), choroby układu pokarmowego.
W5	Wybrane choroby układu nerwowego występujące u pacjenta pediatrycznego.
W6	Wrodzone wady serca oraz patologie układu krążenia u noworodka oraz noworodka przedwcześnie urodzonego.
W7	Pierwsza pomoc w oparzeniach i zadławieniach oraz postępowanie z raną oparzeniową u niemowlęcia i sposoby jej pielęgnowania.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia	
Treści programowe	
ĆW1 3 godz.	Wybrane choroby zakaźne okresu dziecięcego – profilaktyka i opieka nad pacjentem pediatrycznym.
ĆW2 3 godz.	Krzywica u dziecka podejmowane działania profilaktyczne i opiekuńcze nad dzieckiem.
ĆW3 4godz.	Problemy zdrowotne dziecka, w szczególności niemowląt w najczęściej występujących chorobach alergicznych.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – zajęcia praktyczne 40 godz.	
Treści programowe	
ZP1	Zasady opieki pielęgniarskiej w najczęściej występujących chorobach u pacjenta pediatrycznego ze szczególnym uwzględnieniem: układu oddechowego, układu krążenia, układu pokarmowego, układu moczowego, układu nerwowego, chorób metabolicznych, stanów niedoborowych.
ZP2	Komunikacja z pacjentem pediatrycznym i jego rodzicami/opiekunami.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – praktyki zawodowe 40 godz.	
Treści programowe	
PZ1	Zasady opieki pielęgniarskiej w najczęściej występujących chorobach u pacjenta pediatrycznego ze szczególnym uwzględnieniem: układu oddechowego, układu krążenia, układu pokarmowego, układu moczowego, układu nerwowego, chorób metabolicznych, stanów niedoborowych.
PZ2	Komunikacja z pacjentem pediatrycznym i jego rodzicami/opiekunami.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).

Metody/techniki i środki dydaktyczne	
Wykład informacyjny, stacje zadaniowe, dyskusja, burza mózgów dokumentacja medyczna, analiza studium indywidualnych przypadków	

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	115		115	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	135		115	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa	
1.	Kawalec W., Grenda R., Kulus M.: Pediatria Tom 1 i 2. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2024.
2.	Szczapa J. (red.): Neonatologia. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
3.	Świetliński J.: Neonatologia i opieka nad noworodkiem. Tom 1 i 2. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2020.

Literatura uzupełniająca	
1.	Zarzycka D., Emeryk A.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2023.
2.	Standardy opieki medycznej nad noworodkiem w Polsce. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego. Polskie Towarzystwo Neonatologiczne, Medi Press, wydanie IV Warszawa 2023.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Rehabilitation in obstetrics, neonatology and gynaecology

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II-III
	obieralny		semestr studiów	IV, V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	15	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15		
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>			
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	40		2
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>			

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych.
2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej i położniczej

Cele przedmiotu	
C1	Student uzyska wiedzę z zakresu rehabilitacji i fizjoterapii stosowanej w ginekologii, położnictwie i neonatologii.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W70.	farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego (analgezja wziewna, regionalna i miejscowa, dożylna lub domięśniowe stosowanie opioidów), przygotowanie do analgezji, zasady postępowania w przypadku analgezji i monitorowania jej przebiegu oraz opieki nad kobietą rodzącą, w okresie połoгу i nad noworodkiem;
D.W71.	metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;
D.W72.	rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
D.W73.	zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych, ginekologiczno-onkologicznych i chirurgicznych w obrębie piersi, w tym po mastektomii;
D.W74.	zasady rehabilitacji wspierającej rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U70.	prowadzić rehabilitację przyłózkową po operacjach ginekologicznych, porodzie drogami natury i cięciu cesarskim;
D.U71.	stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną i rodzącą oraz z chorobą ginekologiczną;
D.U72.	przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;
D.U73.	prowadzić rehabilitację wspierającą rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;

K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
------------	---

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W70.- D.W74.	Zaliczenie testowe	W
D.U70.- D.U73.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆW
D.U70.- D.U73.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1.-K7.	Obserwacja	ĆW, ZP

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady

Treści programowe

W1	Rola fizjoterapii ogólnie oraz w poszczególnych działach ginekologii i położnictwa. - Narzędzia fizjoterapii, systematyka kinezyterapii i zabiegi fizykalne stosowane w fizjoterapii.
W2	Farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego, przygotowanie do analgezji, zasady postępowania w przypadku analgezji i monitorowania jej przebiegu oraz opieki nad kobietą rodzącą, w okresie połogu i nad noworodkiem.
W3	Stymulacja rozwoju psychoruchowego noworodków i niemowląt.
W4	Fizjoterapia po porodzie fizjologicznym i cięciu cesarskim.
W5	Fizjoterapia po operacjach ginekologicznych.
W6	Współczesne trendy w fizjoterapii w ginekologii, położnictwie, neonatologii.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia

Treści programowe

ĆW1 3 godz.	Fizjoprofilaktyka w szkole rodzenia.
ĆW2 3 godz.	Fizjoterapia w zakresie ginekologii zachowawczej i ginekologii zabiegowej.
ĆW3 3 godz.	Podstawowe działania z zakresu fizjoterapii i profilaktyki stosowanej w ciąży i w połogu.
ĆW4 3 godz.	Elementy fizjoterapii w opiece nad noworodkiem i niemowlęciem zdrowym i chorym.
ĆW 5 3 godz.	Podstawowe działania z zakresu fizjoterapii stosowane w usprawnianiu i profilaktyce kobiet z niepełnosprawnością ruchową i w wieku starszym.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – zajęcia praktyczne 40 godz.

Treści programowe

ZP1	Usprawnianie po operacjach ginekologicznych wykonanych drogą brzuszną i pochwową. Rehabilitacja po mastektomii.
ZP2	Ćwiczenia oddechowe. Aktywność ruchowa kobiet w różnych okresach jej życia.
ZP3	Profilaktyka powikłań płucnych.

ZP4	Profilaktyka choroby zakrzepowej
------------	----------------------------------

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
--	--

ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).
------------	--

Metody/techniki i środki dydaktyczne	
---	--

Wykład informacyjny, stacje zadaniowe, dyskusja, burza mózgów dokumentacja medyczna, analiza studium indywidualnych przypadków	
--	--

Obciążenie pracą studenta			
----------------------------------	--	--	--

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	70		70	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	85		70	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			3	

Literatura podstawowa	
------------------------------	--

1.	Szukiewicz D.(red.):Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie. PZWL, Warszawa 2022
2.	Kot J., Matuszyk D., Zyznawska J.: Opieka fizjoterapeutyczna w praktyce położnej. Ginekologia PZWL Warszawa 2025
3.	Kiwerski J.: Rehabilitacja medyczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023

Literatura uzupełniająca	
---------------------------------	--

1.	Kiwerski J. :Fizjoterapia ogólna. PZWL, Warszawa 2022.
2.	Osiatyński W. Rehabilitacja. Wydawnictwo Iskry, Warszawa 2019.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Anesteziologia i stany zagrożenia życia</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Anaesthesiology and Life-Threatening Situations

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	III
	obieralny			semestr studiów

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	25	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	40		2
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40		2

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Zaliczenie</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych.
2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej i położniczej

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie się z aktualnymi wytycznymi z zakresu resuscytacji krążeniowo-oddechowej oraz rodzajami i zasadami znieczulenia. Nabywanie umiejętności rozpoznania stanu zagrożenia życia oraz przygotowania pacjentki do znieczulenia i pielęgnacji pacjentki po znieczuleniu.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W66.	stany zagrożenia zdrowia i ich objawy kliniczne oraz aparaturę wykorzystywaną w diagnostyce;
D.W67.	wytyczne i zasady postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie według Polskiej Rady Resuscytacji (<i>Polish Resuscitation Council, PRC</i>) i Europejskiej Rady Resuscytacji (<i>European Resuscitation Council, ERC</i>);
D.W68.	zasady przyrządowego i bezprzyrządowego monitorowania stanu zdrowia kobiety i noworodka w intensywnej terapii;
D.W69.	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Advanced Life Support, ALS</i>), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U66.	rozpoznać stan zagrożenia życia;
D.U67.	przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową dorosłego (w szczególności kobiety ciężarnej i rodzącej), noworodka i niemowlęcia, zgodnie z algorytmem zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;
D.U68.	przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;
D.U69.	oceniać poziom bólu, w tym bólu porodowego, reakcję pacjentki na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;

K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
------------	---

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W66.- D.W69.	Zaliczenie testowe	W
D.U66.- D.U69.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆWS
D.U66.- D.U69.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U66.- D.U69.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1.-K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP,PZ

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady

Treści programowe

W1	Anestezjologia, intensywna terapia, intensywna opieka medyczna, przedmiot nauczania, regulacja prawna w Polsce i UE.
W2	Zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej dorosłych i dzieci.
W3	Intensywny nadzór bezprzyrzadowy i przyrzadowy – rozpoznanie stanu zagrożenia życia
W4	Znieczulenie ogólne stosowane w ginekologii i położnictwie. Znieczulenie przewodowe zastosowanie w ginekologii i położnictwie. Znieczulenie porodu i cięcia cesarskiego.
W5	Opieka nad pacjentami w trakcie zabiegów i w okresie okołoperacyjnym. - Podstawowe zasady farmakologii leków stosowanych w anestezjologii (ze szczególnym uwzględnieniem leków stosowanych w stanach zagrożenia życia).
W6	Stany nagłego zagrożenia życia u dzieci ze szczególnym uwzględnieniem noworodka.
W7	Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji odnośnie resuscytacji krążeniowo oddechowej.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć –ćwiczenia

Treści programowe

ĆW1 5 godz.	Resuscytacja krążeniowo-oddechową dorosłego (w szczególności kobiety ciężarnej i rodzącej), noworodka i niemowlęcia, zgodnie z algorytmem zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;
ĆW2 3 godz.	Przygotowanie pacjentki do znieczulenia, monitorowanie stan w trakcie znieczulenia. Zasady opieki nad pacjentem nieprzytomnym.
ĆW3 2 godz.	Ocena poziomu bólu, w tym bólu porodowego, postępowanie farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – zajęcia praktyczne 40godz.

Treści programowe

ZP1	Opieka nad pacjentem po znieczuleniu.
------------	---------------------------------------

ZP2	Monitorowanie bezprzyrządowe i przyrządowe podstawowych parametrów życiowych, dostępy naczyniowe (obwodowe i centralne), zabiegi pielęgnacyjne.
ZP3	Udział położnej w działaniach diagnostycznych w oddziale intensywnej terapii.
ZP4	Objawy zagrożenia życia – zasady prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej.
ZP5	Dokumentowanie stanu chorego oraz opieki pielęgniarstwa w oddziałach intensywnego nadzoru, oddziałach intensywnej terapii.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – praktyki zawodowe 40 godz.

Treści programowe

PZ1	Monitorowanie podstawowych funkcji życiowych pacjenta na oddziale intensywnej terapii medycznej.
PZ2	Zadania położnej w stanach ostrego zagrożenia życia: po nagłym zatrzymaniu krążenia, nieprzytomnym, ostrą niewydolnością oddechową, wymagającym sztucznej wentylacji płuc, z ostrą niewydolnością krążenia.
PZ3	Ocena stanu chorego na podstawie objawów klinicznych, dolegliwości i mierzalnych parametrów funkcji życiowych i rozpoznawanie zaburzeń.
PZ4	Dokumentowanie stanu chorego oraz opieki pielęgniarstwa w oddziałach intensywnego nadzoru, oddziałach intensywnej terapii.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarstwa dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).
------------	---

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, stacje zadaniowe, dyskusja, burza mózgów dokumentacja medyczna, analiza studium indywidualnych przypadków

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	115		115	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	135		115	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa	
1.	Dyk D, Gutysz-Wojnicka A.: Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2025.
2.	Aktualne Wytoczne Polskiej Rady Resuscytacji
3.	Owczuk R.: Anestezyjologia i intensywna terapia. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
Literatura uzupełniająca	
1.	Baranowska A., Baranowska K., Bielak A.: Standardy anestezyjologicznej opieki pielęgniarzkiej. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
2.	Kruszyński Z.: Anestezyjologia i intensywna terapia położnicza. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia PRAKTYCZNY

Nazwa przedmiotu: <u>Psychiatria</u>	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	

Przedmiot w języku angielskim: Psychiatriy

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	III
	obieralny		semestr studiów	V, VI

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	----
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:	Liczba punktów ECTS:	w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia stacjonarne	studia stacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	25	0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10	1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20		
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	40		2
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40		2

Forma zaliczenia przedmiotu	<i>wykłady</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>
	<i>ćwiczenia</i>	
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	<i>Zaliczenie</i>
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	<i>zaliczenie</i>
	<i>zajęcia praktyczna</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>
	<i>praktyki zawodowe</i>	<i>zaliczenie na ocenę</i>

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych.
2	Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarstwa i położniczej

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy umożliwiającej postawienie psychiatrycznej diagnozy położniczej oraz kształtowanie postaw sprzyjających świadczeniu profesjonalnej opieki nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W63.	etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym w depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senu;
D.W64.	zasady postępowania wspierającego, edukacyjnego i psychoterapeutycznego w przypadku poronienia, urodzenia dziecka martwego, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego;
D.W65.	psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U64.	rozpoznawać problemy pacjentek z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi w okresie dojrzewania, okołoporodowym i klimakterium, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne, w tym psychoedukację;
D.U65.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
D.W63.- D.W65.	Zaliczenie testowe	W
D.U64.- D.U65.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆWS

D.U64.- D.U65.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
D.U64.- D.U65.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	Zaliczenie na ocenę
K1.-K7.	Obserwacja	ĆWS, ZP,PZ

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady

Treści programowe

W1	Fazy rozwoju psychicznego człowieka, oraz wpływ na przebieg zaburzeń psychicznych.
W2	Psychologiczna charakterystyka kobiecego klimakterium i senium oraz problemy i zaburzenia psychiczne pojawiające się w tym okresie
W3	Diagnostyka i terapia psychiatryczna, rehabilitacja psychiatryczna – cele i zadania.
W5	Zaburzenia psychiczne, ze szczególnym uwzględnieniem psychoz okołoporodowych oraz depresji poporodowej.
W6	Elementy badania psychiatrycznego pacjenta: objawy psychopatologiczne, diagnoza, leczenie, rehabilitacja psychiatryczna.
W7	Opieka nad kobietą z psychozą okołoporodową, depresją poporodową.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć –ćwiczenia

Treści programowe

ĆW1 6 godz.	Problemy pielęgnacyjne związane z zaburzeniami psychicznymi jakie mogą towarzyszyć kobietom w okresie dojrzewania, okołoporodowym klimakterium. Działania medyczne i planowane interwencje terapeutyczne, w tym psychoedukacja.
ĆW2 4 godz.	Przygotowanie pacjentki do badań diagnostycznych, udział w terapii i rehabilitacji psychiatrycznej.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – zajęcia praktyczne 40 godz.

Treści programowe

ZP1	Zapoznanie z topografią oddziału, organizacją opieki psychiatrycznej. Przyjęcie pacjenta do szpitala, diagnoza i leczenie w oddziałach psychiatrycznych.
ZP2	Etyka zawodowa położnej w opiece nad kobietą z zaburzeniami psychicznymi.
ZP3	Standardy pielęgnowania w opiece psychiatrycznej. Proces pielęgnowania w pielęgniarstwie psychiatrycznym.
ZP4	Zasady poprawnej komunikacji w pracy położnej. Rola położnej w zespole terapeutycznym.
ZP5	Stany nagłe w psychiatrii. Przymusu bezpośredniego jego dokumentowanie.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – praktyki zawodowe 40 godz.

Treści programowe

PZ1	Poradnia Zdrowia Psychicznego w ogólnym systemie opieki zdrowotnej, psychiatria środowiskowa.
PZ2	Świadczenia zdrowotne udzielane osobom z problemami psychicznymi w warunkach ambulatoryjnych.
PZ3	Problemy natury psychicznej występujące u kobiet znajdujących się pod opieką położnej.
PZ4	Opieka nad pacjentami korzystającymi z opieki psychiatrycznej.
PZ5	Promocja zdrowia psychicznego zadania położnej.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela

ZBN

Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).

Metody/techniki i środki dydaktyczne

Wykład informacyjny, stacje zadaniowe, dyskusja, burza mózgów dokumentacja medyczna, analiza studium indywidualnych przypadków

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	115		115	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	135		115	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa

1. Gałęcki P., Szulc A.: Psychiatria Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2018.
2. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa, 2024.
3. Wilczek- Rużyczka E. Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca

1. Koszewska I.: O depresji w ciąży i po porodzie - przyczyny, objawy, leczenie, zapobieganie. Wyd. PZWL, Warszawa 2021.
2. Wilczek- Rużyczka E. Komunikowanie się z chorym psychicznie. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.

4. Praktyki zawodowe

Praktyki zawodowe mają na celu umożliwienie osiągnięcia efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć C i D standardów kształcenia.

MODUŁ F – PRAKTYKI ZAWODOWE			
Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych		Praktyki zawodowe	
		Liczba godzin	Liczba pkt ECTS
1.	Podstawy praktyki zawodowej położnej/ <i>Podstawy położnictwa *</i>	80	3
2.	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	400	14
3.	Promocja zdrowia	–	–
4.	Opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej	40	2
5.	Położnictwo i opieka położnicza	200	7
6.	Ginekologia i opieka ginekologiczna	160	7
	<i>blok operacyjny ginekologiczny</i>	40	
7.	Neonatologia i opieka neonatologiczna	80	3
8.	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	40	2
9.	Choroby wewnętrzne	40	2
10.	Chirurgia	40	2
11.	Psychiatria	40	2
12.	Anestezjologia i stany zagrożenia życia	40	2
13.	Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	–	–
Razem		1200	46

*w standardzie występują dwie nazwy tego samego przedmiotu

Praktyki zawodowe będą odbywać się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w podmiotach wykonujących działalność leczniczą będą prowadzone w szczególności w:

- 1) salach porodowych i oddziałach szpitalnych: położniczych lub położniczo – noworodkowych, neonatologicznych (w tym w oddziałach intensywnej terapii noworodka), patologii ciąży, ginekologicznych (w tym w bloku operacyjnym), onkologii ginekologicznej lub ginekologii onkologicznej, pediatrycznych (w tym niemowlęcych i patologii noworodka), internistycznych, chirurgicznych oraz intensywnej terapii;
- 2) gabinetach położnej podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- 3) poradniach specjalistycznych (poradniach ginekologicznych i ginekologiczno-położniczych);
- 4) szkołach rodzenia.

Praktyki zawodowe organizuje się tak, aby zdobywanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych niskiej, pośredniej i wysokiej wierności (w tym w Pracowniach Umiejętności Położniczych oraz Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej).

5. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia

Absolwent kierunku Położnictwo uzyskuje tytuł zawodowy licencjata położnictwa i jest przygotowany do wykonywania zawodu położnej/położnego, a także do kontynuowania studiów drugiego stopnia. Absolwenci kierunku Położnictwo zdobywają wiedzę ogólną i przygotowanie praktyczne stanowiące podstawę do wykonywania zawodu oraz umiejętności gwarantujące możliwość dalszego kształcenia się. Dyplom licencjata położnictwa uzyskuje absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo, który zna i rozumie:

- specjalistyczną problematykę z zakresu położnictwa, neonatologii i ginekologii;
- rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
- etiologię, patomechanizm, objawy, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutyczno-opiekuńczego w wybranych jednostkach chorobowych w chorobach wewnętrznych, chirurgii, pediatrii i psychiatrii;
- uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
- system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
- modele opieki położniczej nad kobietą w każdym okresie życia i stanie zdrowia;
- etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu położnej;
- zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu położnej.

Dyplom licencjata położnictwa uzyskuje absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo, który potrafi:

- udzielać świadczeń zdrowotnych w przypadku: kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz kobiety chorej ginekologicznie, w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-ginekologicznej, prekonceptyjnej, prenatalnej, perinatalnej, a także w przypadku kobiety w okresie przekwitania i senu;
- rozpoznawać ciążę, sprawować opiekę nad kobietą w ciąży fizjologicznej i wykonywać badania niezbędne do monitorowania jej przebiegu;
- samodzielnie prowadzić i przyjmować poród fizjologiczny (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych) oraz poród z położenia miednicowego, także z nacięciem i szyciem krocza;
- monitorować płód z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywać stany odbiegające od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu;
- podejmować do czasu przybycia lekarza konieczne działania w sytuacjach nagłych, w tym ręcznie wydobyć łożysko i ręcznie zbadać macicę;
- sprawować opiekę nad matką i noworodkiem, promując karmienie naturalne, monitorując przebieg okresu poporodowego oraz badając noworodka, a także podejmując w sytuacjach nagłych wszelkie niezbędne działania, w tym natychmiastową reanimację;
- sprawować opiekę ginekologiczno-położniczą nad kobietą;
- prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa, przygotowania do rodzicielstwa i urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia, w tym poradnictwem laktacyjnym, oraz prowadzić profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych;
- udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
- przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej;
- wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
- decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach;
- dokonywać analizy jakości opieki położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej oraz podejmować działania na rzecz jej poprawy;

- organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarek lub położnych lub w zespołach interdyscyplinarnych;
- stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej położnej.

Absolwent położnictwa może być zatrudniony w:

- publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, w tym: w lecznictwie zamkniętym oraz specjalistycznej ambulatoryjnej i podstawowej opiece zdrowotnej w ramach praktyki indywidualnej i grupowej,
- w szpitalach i klinikach: w sali porodowej, w oddziałach położniczym, patologii ciąży, ginekologicznym, onkologii ginekologicznej, neonatologicznym, patologii noworodka, Sali operacyjnej położniczo-ginekologicznej,
- specjalistycznej ambulatoryjnej i podstawowej opiece zdrowotnej: domach narodzin, poradniach: ginekologiczno-położniczej, onkologii ginekologicznej, patologii ciąży, profilaktyki chorób piersi, endokrynologiczno-ginekologicznej, leczenia niepłodności, seksuologicznej, neonatologicznej, laktacyjnej, promocji zdrowia,
- sanatoriach posiadających jednostki położnicze;
- szkołach rodzenia,
- administracji państwowej i samorządowej.

Za wykonywanie zawodu położnej uważa się również:

- nauczanie zawodu położnej oraz wykonywanie pracy na rzecz doskonalenia zawodowego położnych lub pielęgniarek,
- prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie wykonywania zawodu położnej, w szczególności opieki nad kobietą, noworodkiem lub rodziną,
- kierowanie i zarządzanie pracą zawodową położnych,
- zatrudnienie w podmiocie leczniczym na stanowiskach administracyjnych, na których wykonuje się czynności związane z przygotowywaniem, organizowaniem lub nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej,
- zatrudnienie w organach administracji publicznej, których zakres działania obejmuje nadzór nad ochroną zdrowia,
- zatrudnienie w domach pomocy społecznej z uwzględnieniem uprawnień zawodowych położnej
- zatrudnienie na stanowisku położnej w żłobku lub klubie dziecięcym
- sprawowanie funkcji z wyboru w organach samorządu pielęgniarek i położnych lub wykonywanie pracy na rzecz samorządu,

- powołanie do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy położnej, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika, albo pełnienie funkcji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej, jeżeli z pełnieniem tej funkcji jest związane zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy.

6. Wymogi związane z ukończeniem studiów

Studia pierwszego stopnia na kierunku Położnictwo kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z dwóch części teoretycznej i praktycznej. Egzamin dyplomowy obejmować będzie sprawdzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych w całym okresie trzyletnich studiów.